

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

จัดทำโดย

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา

จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเป็นความพยายามในการเปลี่ยนแปลงบริหารประเทศ ภาครัฐขนาดใหญ่ โดยอาศัยการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการมองทุกอย่างทุกๆ ด้านไปพร้อมกัน ดังนั้นต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา จึงสามารถพัฒนาประเทศไปได้ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่ากระแสการพัฒนา อย่างยั่งยืนในระดับโลกที่ได้รับความสนใจอย่างมากนั้น มีส่วนผลักดันให้รัฐบาลไทยตระหนักถึงเป้าประสงค์ ที่สำคัญของการบูรณาการ คือ ความยั่งยืน มุ่งเน้นการพัฒนาที่มีคุณภาพระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงศักยภาพของพื้นที่ที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “นครศรีธรรมราช เมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรมของภาคใต้” และมุ่งเน้นให้ ยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด และเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการ พัฒนาการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐ การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกับ สถานการณ์ของประเทศบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสอดคล้องกับทิศทางของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) นโยบายของรัฐบาล รวมทั้ง ความต้องการและศักยภาพแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นไปตามแนวทางการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการภายใต้ความรับผิดชอบของคณะอนุกรรมการส่งเสริม การท่องเที่ยวจังหวัด ซึ่งมีท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยการ จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับนี้ได้ดำเนินการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ การทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัดนครศรีธรรมราช และกรอบแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง) โดยรวบรวมข้อมูล ความ คิดเห็น นโยบายรัฐบาล แผนงานและโครงการที่ผ่านมา สังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัด นครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทาง แผนงาน โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในห้วงเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๒. เพื่อระดมความคิดเห็นร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ประชาชนเพื่อ ผลักดันการท่องเที่ยวของจังหวัด

๓. เพื่อสร้างความร่วมมือที่จะก่อให้เกิดการประสานงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทำงาน ร่วมกันอย่างมีเอกภาพ เกิดพลังในการทำงานอย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชฉบับนี้ มีลักษณะสำคัญ คือเป็นแผน เชิงกลยุทธ์ที่ต้องการสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวของจังหวัด นครศรีธรรมราชในช่วงเวลา ๔ ปีข้างหน้า โดยแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ๑๐ กลยุทธ์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการท่องเที่ยว
ที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพ
เชิงเศรษฐกิจแก่จังหวัด

๒. ยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้เป็นแบรนด์การท่องเที่ยวระดับ
นานาชาติ

๓. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

๕. พัฒนาและปรับปรุงความปลอดภัยและสุขอนามัยด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Destination

๒. ส่งเสริมความร่วมมือทางการตลาดกับภาคส่วนต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ

๒. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว

๓. ส่งเสริมมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม/กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว

นอกจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชมีลักษณะเน้นเฉพาะกิจกรรมที่สำคัญ
และมีผลในระดับเชิงกลยุทธ์อย่างชัดเจน (Strategic Focus) แล้วนั้น ยังได้มีการคำนึงถึงกระบวนการที่จะ
ขับเคลื่อนให้มีการนำแผนและโครงการไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตาม
วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างแท้จริง

คำนำ

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่กว้างขวางไม่น้อยกว่า ๙,๙๔๒.๕๐๒ ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๑๖ ของประเทศและอันดับที่ ๒ ของภาคใต้ อีกทั้งมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายซึ่งเห็นได้จากรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหรือที่เรียกว่า รางวัลกินรี (Tourism Awards) มากถึง ๑๙ รางวัล โดยการท่องเที่ยวเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาจังหวัดให้เกิดการขยายตัวทั้งในส่วนของภาคธุรกิจชุมชน และประชาชน การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการผลักดันให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมสู่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายใต้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ ดังนั้น เพื่อให้จังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งผลให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน และต่อยอดของระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) ในจังหวัดและภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ภายใต้กลยุทธ์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และมีกลไกในการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ขึ้นผ่านกระบวนการรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล ประชุม รับฟังความคิดเห็น จากภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่ายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน สำหรับนำไปเป็นแนวทางในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และบูรณาการแผนงาน/โครงการ/ร่วมกัน อีกทั้งผู้สนใจศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงวิชาการและการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

ธันวาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ที่มา หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ แผนภาพกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช	๔
๑.๓ วิธีการดำเนินงาน	๕
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๘
๒.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๘
๒.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัด	๒๗
๒.๓ ผลการพัฒนาจังหวัดด้านการท่องเที่ยวในระยะที่ผ่านมา	๔๓
บทที่ ๓ การวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๔๔
๓.๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน	๔๔
๓.๒ สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๖๓
๓.๓ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค	๗๐
บทที่ ๔ วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด	๗๖
บทที่ ๕ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๘
๕.๑ แนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัด	๗๘
๕.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช	๘๑
๕.๓ แผนงาน/โครงการ เป้าหมาย กลยุทธ์แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์	๘๑
บทที่ ๖ กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดและการติดตามประเมินผล	๑๐๑
๖.๑ กลไกในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด	๑๐๑
๖.๒ การติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด	๑๐๕
ภาคผนวก	๑๐๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ทิวา หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเจริญเติบโตรวดเร็วที่สุดในโลก (World Tourism Organization, ๒๐๐๕) โดยทุกประเทศต่างใช้จุดขายทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน (differentiation) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (value-added) ให้กับสินค้าและบริการการท่องเที่ยวของตนเอง และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน (competitive advantage) สูงสุด

ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ประกอบกับคนไทยมีอัธยาศัยที่ดีจึงสามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว เป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจตลาดท่องเที่ยวไทยอย่างมาก โดยรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมานานเกินครึ่งศตวรรษที่เห็นได้ อย่างชัดเจน คือ การก่อตั้ง “องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อศท.)” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ และ ภายหลังหน่วยงานนี้ได้ยกฐานะเป็น “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)” ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และจากการ ปฏิรูประบบราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการจัดตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้น และโอนภาระงานด้าน พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านพัฒนาบริการท่องเที่ยว และด้านทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เข้าไปสังกัดกระทรวง ทั้งนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ปรับแผนวิสาหกิจ เพื่อให้ สอดคล้องกับการก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยปรับบทบาทมาเป็นองค์กรที่มุ่งเน้นหน้าที่ด้านการ บริการจัดการการตลาด ประชาสัมพันธ์

นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิต ของ ประชาชน มีผลต่อการพัฒนาประเทศและเสริมสร้างความอยู่ดีกินดีแก่ประชาชนโดยทั่วไป นโยบายของรัฐบาลที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีหลายประการ เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพ การกระจายรายได้จากการ ท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่น การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการยกระดับภาพลักษณ์ของการ ท่องเที่ยวไทยในสายตานักท่องเที่ยวทั่วโลก การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวตามแนวคิด “ประเทศไทย ๔.๐” (“Thailand ๔.๐”) การประกาศให้ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็น “ปี ท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋อย่างยั่งยืน” (“Amazing Thailand Year ๒๐๑๘”) การให้ความสำคัญกับการใช้สื่อ สังคม (Social Media) เพื่อยกระดับการประชาสัมพันธ์ ด้านการท่องเที่ยวของประเทศ เป็นต้น

สิ่งสะท้อนความจริงของรัฐบาลไทย ในการผลักดันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอีกประการหนึ่ง คือ การ บรรจุนโยบายการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๐ – ๒๕๒๔) และได้จัดทำโครงการด้านการท่องเที่ยวรองรับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการมหัศจรรย์เมืองไทย (Amazing Thailand) โครงการสัมผัสจริงเมืองไทย (Unseen in Thailand) เป็นต้น

การท่องเที่ยวมีส่วนช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศทำให้สังคมดีขึ้น โดยเอื้อประโยชน์ด้านสังคมและ เศรษฐกิจ การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญทั้งสำหรับประเทศที่มีเศรษฐกิจร่ำรวยและ ประเทศที่ยากจน หลายประเทศส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงประโยชน์เชิง

เศรษฐกิจเป็นหลัก เช่น ผลกระทบเชิงบวกของดุลการชำระเงิน ความเจริญก้าวหน้าของภูมิภาค การกระจายตัวของเศรษฐกิจ ระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นทั้งในภาครัฐและเอกชน ตลอดจนโอกาสในการจ้างงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการจ้างงานประมาณ ๒๐๐ ล้านตำแหน่งทั่วโลก ประเทศแทนซาเนียได้กลายเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ และการท่องเที่ยวได้มีบทบาทอย่างเด่นชัดในการขจัดปัญหาความยากจน Luvanga & Shitunda นำเสนอผลการวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยแสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นโอกาสการจ้างงานที่สำคัญ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ธุรกิจโรงแรมจ้างงานชาวแทนซาเนียถึงร้อยละ ๙๕ แม้ว่าจะเป็น การจ้างงานคนที่มีการศึกษาน้อย ไร้ทักษะและได้รับค่าจ้างต่ำ และยังพบว่าสตรีได้รับการจ้างงานในภาค การท่องเที่ยวมากกว่าผู้ชาย โดยทางอ้อมนั้น การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมอย่างสำคัญในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว และได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว เช่น การจัดนำเที่ยว ร้านอาหารของและขายงานฝีมือ ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้ได้เพิ่มรายได้ และกลายเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนในชุมชนซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ผู้คนเลือกเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ด้วยเหตุผลที่ต่างกัน และมีความต้องการแตกต่างกันหลากหลาย ชุมชนซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของการเดินทางได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนจึงเป็นแหล่งรวมธุรกิจหลายประเภทที่ก่อให้เกิดการขายสินค้าและบริการให้แก่นักท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับธุรกิจหลายอย่าง ซึ่งประกอบด้วยห้างร้านบริษัท และองค์กรมากมายที่ดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างหลากหลาย เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่หลายภาคส่วนของธุรกิจ เช่น การขนส่งทางอากาศ ภัตตาคาร ร้านอาหาร โรงแรม และสถานบันเทิงต่างๆ แต่ธุรกิจบางประเภท เช่น เสื้อผ้า อาหาร และการส่งออก กลับได้รับผลกระทบในทางกลับกันจากอัตราแลกเปลี่ยน และทำให้ปัจจัยการผลิตบางอย่างเกิดการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจโลก ซึ่งเริ่มจากเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลุกลามจากการล่มสลาย ของสถาบันการเงิน ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นทำให้ค่าโดยสารเครื่องบินและค่าธรรมเนียมน้ำมันของสายการบินต่างๆ สูงขึ้น ภาวะเศรษฐกิจนี้ได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปทุกภูมิภาคทั่วโลก จนทำให้นักท่องเที่ยวชะลอการเดินทางไปท่องเที่ยวไกลจากประเทศของตน รวมทั้งประเทศไทย นักท่องเที่ยวต่างชาติชะลอการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย รัฐบาลประเทศต่างๆ จึงเอาใจใส่อย่างจริงจัง ในการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดเงินตราต่างประเทศ การดำเนินนโยบายการท่องเที่ยวจะต้องสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกและสภาพเหตุการณ์ภายในประเทศ ทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย การทำความเข้าใจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างถ่องแท้ น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่บรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคการท่องเที่ยวและประเทศชาติโดยรวม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความซับซ้อนเพราะมีธุรกิจหลายภาคส่วนในระบบเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพราะเป็นแหล่งรายได้มหาศาล ก่อให้เกิดการหมุนเวียน กระจายเงินได้เป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญ รายได้จากการท่องเที่ยวถือเป็นรายได้จากการส่งออกที่มองไม่เห็น (Invisible Export) และนำรายได้เป็นเงินตราสกุลต่างประเทศจำนวนมากมาสู่ประเทศไทย ทั้งนี้ยอดเงินรายได้จากภาคการท่องเที่ยวสูง เป็นรองเพียงการส่งออกสินค้าเท่านั้น รัฐบาลมีรายได้ทางอ้อมจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ท่าอากาศยาน รวมทั้งการ

จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการใช้จ่ายค่าบริการ และการบริโภคของนักท่องเที่ยวในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศ ภาษีเงินได้นิติบุคคลจากสถานประกอบการ ซึ่งแสดงผลกำไรตอนสิ้นปี ภาษีบำรุงท้องที่ที่องค์กรท้องถิ่นจัดเก็บจาก ผู้ประกอบกิจการโรงแรมในท้องที่ และภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ธุรกิจภาคบริการของไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการเดินทาง การขนส่งสินค้า การขนส่งผู้โดยสาร การให้บริการของภาครัฐ การบริการอื่นๆ เช่น การให้บริการด้านการติดต่อสื่อสาร การก่อสร้างและการออกใบอนุญาต การประกันภัย รวมถึงกลุ่มธุรกิจ ในอุตสาหกรรมภาคการบริการซึ่งเกี่ยวเนื่องและส่งเสริมกัน ได้แก่ กลุ่มกิจการโรงแรม รีสอร์ท กิจการนำเที่ยวการขนส่งระหว่างประเทศและการขนส่งภายในประเทศ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ร้านอาหาร ภัตตาคาร ร้านขายของที่ระลึก สถานบริการเพื่อความบันเทิงต่างๆ เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก โรงละคร หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ สถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศูนย์การค้าและแหล่งช้อปปิ้งทุกระดับ

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญแล้ว โครงสร้างรายได้ของการท่องเที่ยวไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวที่เคยกระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครได้ขยายออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งช่วยสร้างความเจริญและความสะดวกสบายให้แก่ท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว โดยการลงทุนและพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น โดยจะเห็นได้ว่าภาครัฐได้ให้ความสนใจและสนับสนุนเป็นอย่างดี

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช ในฐานะผู้แทนของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในระดับจังหวัด มีพันธกิจในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในระดับพื้นที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อรองรับยุทธศาสตร์การทำงานให้เข้าสู่เป้าหมาย และรองรับภารกิจงานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในส่วนภูมิภาค จึงได้เป็นเลขานุการในจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ขึ้นเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ต่อไป

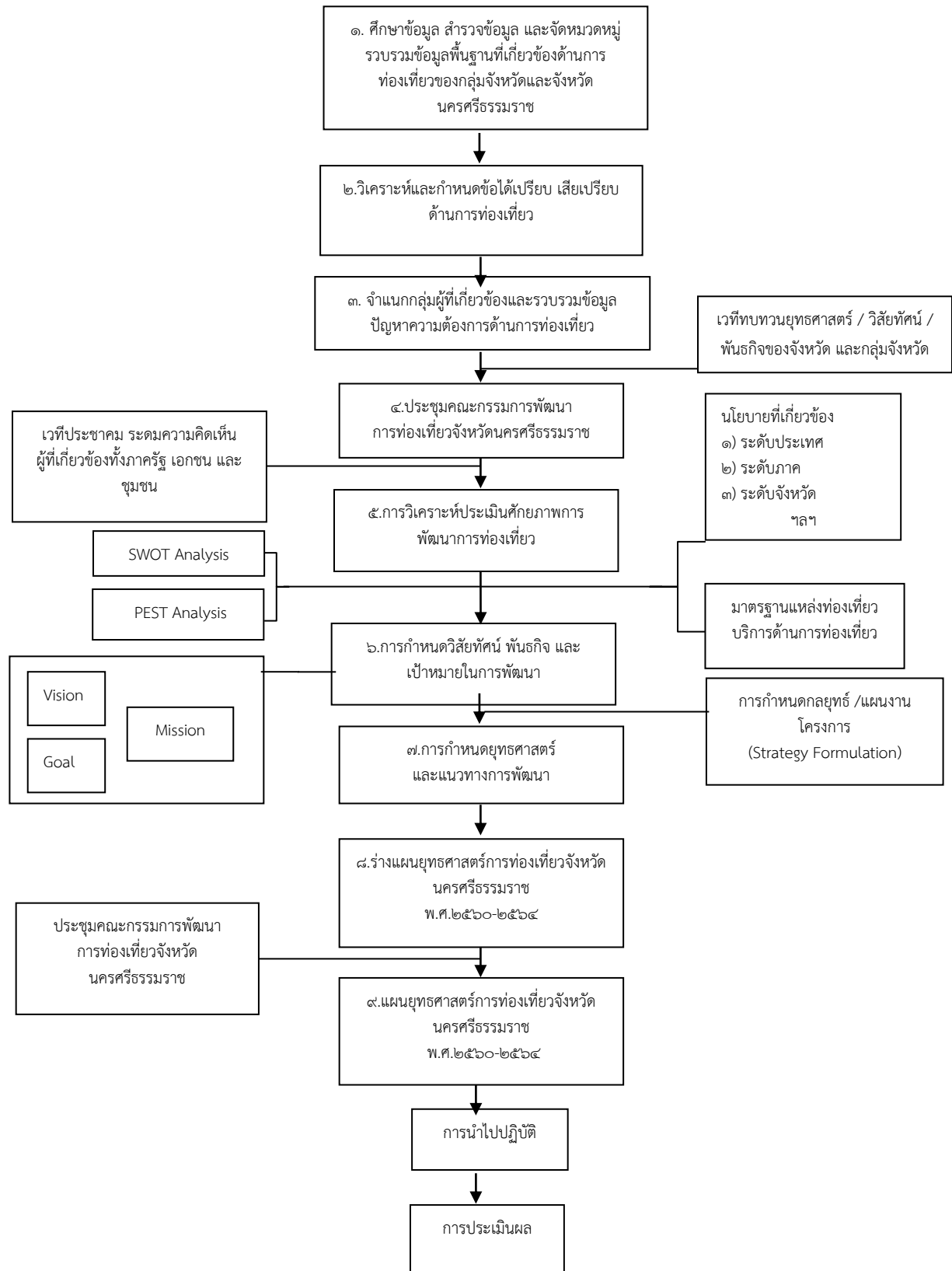
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวและประเมินสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

๒. เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการจัดการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๓. เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การบริหารงานแบบบูรณาการ (CEO) ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

๑.๒ แผนภาพกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

๑.๓ วิธีการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษา สํารวจข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูล รวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านทั่วไป ได้แก่

๑) สภาพทางกายภาพของพื้นที่ ได้แก่ ที่ตั้งและเขตการปกครอง สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ภัยธรรมชาติ การใช้ที่ดิน

๒) สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลผลิตมวลรวมของพื้นที่ รายได้ต่อหัวของประชากร อาชีพพื้นฐาน โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การจ้างงานทางตรงและทางอ้อมจากการท่องเที่ยว

๓) ลักษณะประชากร ได้แก่ จำนวนและอัตราการเพิ่มจำนวนประชากร การเกิด การตาย การอพยพของประชากร จำนวนแรงงานและสัดส่วนของประชากรที่มีต่อการท่องเที่ยว

๔) สภาพสังคม ได้แก่ ประวัติความเป็นมา การนับถือศาสนา สภาพการศึกษา ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การละเล่น สภาพทั่วไปด้านสาธารณสุข

๑.๒ ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่

๑) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๒) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

๓) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

๑.๓ ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่

๑) เส้นทางการเดินทาง

๒) ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์

๑.๔ ข้อมูลด้านการตลาดการท่องเที่ยว ได้แก่

๑) สถิตินักท่องเที่ยว

๒) แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ

๓) การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว

๑.๕ ข้อมูลด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๒) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพล.อ ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันศุกร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗

๓) แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT)

๔) พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

๕) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๖) ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๗) ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๘) แผนพัฒนาภูมิภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐

๙) แผนพัฒนาภูมิภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

๑๐) แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐

๑๑) แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

๑๒) แผนการตลาดการท่องเที่ยว (MAP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ข้อมูลทั้งหมด รวบรวมจากเอกสารและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ทั้งด้านทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการท่องเที่ยวต้องอาศัยเทคนิคในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เช่น การสำรวจภาคสนาม เพื่อที่จะได้รู้จักพื้นที่ สัมผัสความรู้สึก และรับรู้ปัญหาที่แท้จริง การสังเกตการณ์ รวมทั้งการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างเที่ยงตรง

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบ เสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้นมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการเปรียบเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียงว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่สามารถแข่งขันกับพื้นที่ที่เป็นแบบเดียวกันได้หรือไม่อย่างไร ประเด็นที่นำมาในการวิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบ เสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว ได้แก่

๒.๑ ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การรับรู้ของคนทั่วไปต่อการท่องเที่ยว

๒.๒ ที่ตั้ง หมายถึง แหล่งที่ตั้งของพื้นที่

๒.๓ ความสนใจของท้องถิ่น หมายถึง ทิศนคติของคนในท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวว่าเป็นไปในทิศทางใด และมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น ชมรม สมาคมด้านการท่องเที่ยว มีความเข้มแข็งเพียงใด

ขั้นตอนที่ ๓ จำแนกกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูล ปัญหาความต้องการด้านการท่องเที่ยว

๓.๑ รวบรวมรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง ๆ

- คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน
- ผู้แทนภาคชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน
- ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ รวบรวมประเด็นปัญหาความต้องการจากเวทีประชุมสัมมนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสังเคราะห์ประเด็นการท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีผลกระทบหรือเกี่ยวข้องมากที่สุด และจะนำประเด็นสำคัญเหล่านั้นไปวิเคราะห์ศักยภาพต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ประเมินศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อประเมินสถานภาพการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน โดยใช้เทคนิค SWOT ANALYSIS ในการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายใน คือ จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weak) และปัจจัยภายนอก คือ โอกาส (Opportunity) และปัญหา อุปสรรค (Treat) / เทคนิค PEST ANALYSIS โดยวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายนอก คือ การเมือง (Political) เศรษฐกิจ (Economic) สังคม (Socio culture) เทคโนโลยี (Technological)

ขั้นตอนที่ ๖ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนา

วิสัยทัศน์ (Vision) สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นสิ่งที่อยากสร้างสรรค์ที่จะเป็นเชิงทิศ
ชี้แนะแนวทางการดำเนินงานขององค์กรว่าจะเน้นหนักชี้แนวทางการพัฒนาเป็นไปในทิศทางใดเป็นจุดมุ่งหวัง
สูงสุดขององค์กร

พันธกิจ (Mission) เป็นถ้อยคำที่แสดงถึงการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
โดยมีลักษณะที่สอดคล้องกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และไม่ขัดแย้งต่อบทบาทและความรับผิดชอบตาม
อำนาจหน้าที่ขององค์กรตามกฎหมาย

เป้าหมาย (Goal) การกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนา หมายถึง การที่จะบรรลุวิสัยทัศน์นั้นจะต้องมี
ส่วนประกอบอะไรบ้าง หรือต้องสร้างกิจกรรมอะไรให้เกิดขึ้นและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๗ การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

เมื่อได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาแล้ว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และ
การพัฒนา โดยอาศัยพื้นฐานการวิเคราะห์ SWOT แล้วจึงกำหนดแนวทางพัฒนาซึ่งเป็นแนวทางที่ดี
และเหมาะสม ณ ปัจจุบันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ หรือเรียกว่า “กลยุทธ์หลัก”

ขั้นตอนที่ ๘ จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลังจากที่ได้มีการจัดทำร่างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีการประชุม
คณะกรรมการการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อพิจารณายุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ ๙ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

เพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบ และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมสรุปภาพรวมของ
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยให้ยึดแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้เป็นแกน
หลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ขั้นตอนที่ ๑๐ การติดตามและประเมินผล

การประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงาน ตามประเด็นการพัฒนายุทธศาสตร์ อย่างเป็น
ระบบและต่อเนื่อง โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาการ
ท่องเที่ยวของจังหวัด และมีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดร่วมทำหน้าที่กำหนดแนวทางการติดตาม
ความก้าวหน้าการบริหารจัดการแผนฯ สู่การปฏิบัติ ประสานการติดตามประเมินผลกับคณะกรรมการฯ ชุดต่าง
ๆ ดำเนินการการติดตามประเมินผลกระทบการพัฒนาในภาพรวม

บทที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญด้านการท่องเที่ยว ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๑.๑ ความเป็นมา

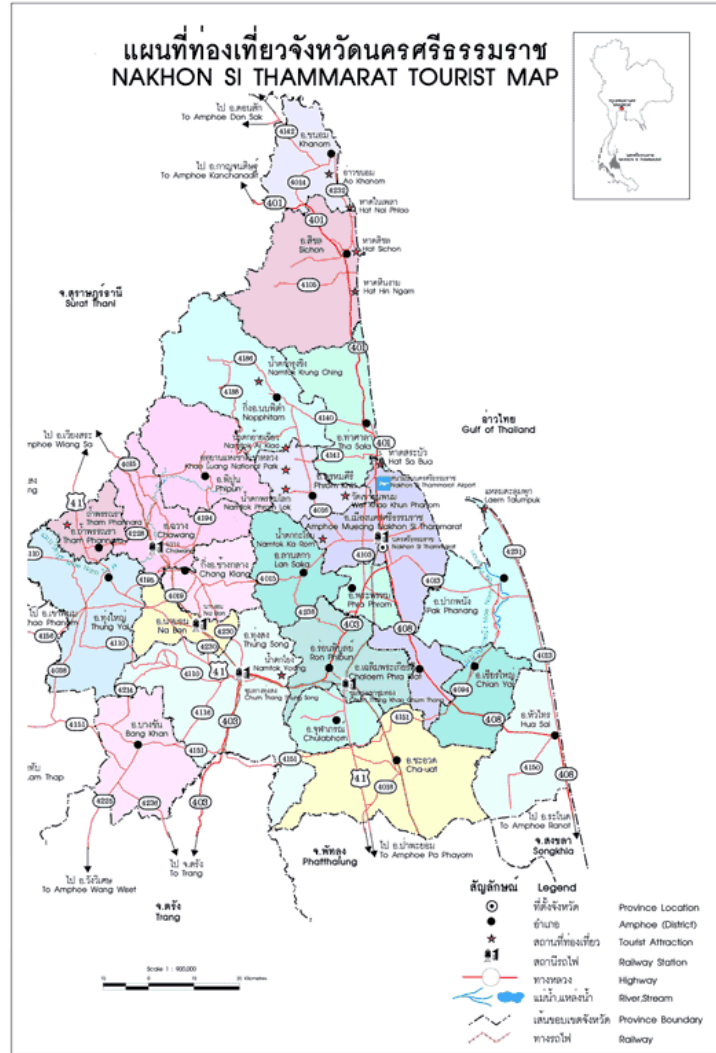
นครศรีธรรมราช เป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และศาสนามากที่สุดเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง มาไม่น้อยกว่า ๑๘๐๐ ปีมาแล้ว หลักฐานทางโบราณคดี และหลักฐานทางเอกสารที่ปรากฏในขณะนี้ยืนยันได้ ว่านครศรีธรรมราช มีกำเนิดมาแล้วตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๗ เป็นอย่างน้อย

จากประวัติศาสตร์อันยาวนานแห่งนครศรีธรรมราช สามารถประมวลได้ว่า "นครศรีธรรมราช" ได้ปรากฏชื่อในที่ต่างๆ หลายชื่อตามความรู้ความเข้าใจที่สืบทอด กันมา และสำเนียงภาษาของชนชาติต่าง ๆ ที่เคยเดินทางผ่าน ในระยะเวลาที่ต่างกันเช่น ตามพลึงคม ตามพรลึงค์ มัทธาสิงคม ตามพรลึง เกศวร โฮสิง โพลิง เซียะโ้ว โลแค็ก (Locae) สิริธรรมนคร ศรีธรรมราช ลิกอร์(Ligor) ละคอน คิวตุตอน สุวรรณปุระ ปาฏลีบุตร (Pataliputra) และเมือง นคร เป็นต้น

คำว่า"นครศรีธรรมราช" น่าจะมาจากสร้อยพระนามของปฐมกษัตริย์ ผู้ครอง นครศรีธรรมราช คือพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎก คำนี้ แปลความได้ว่า "นครอันงานสง่าแห่ง พระราชาผู้ทรงธรรม" และธรรมของราชา แห่งนครนี้ก็คือ ธรรมแห่ง พระพุทธศาสนา

ถ้าจะลำดับความเป็นมาของนครศรีธรรมราช จากหลักฐาน โบราณคดี และ ประวัติศาสตร์ที่สืบค้น ได้ในขณะนี้ พบว่ามีภูมิหลังอันยาวนานนับตั้งแต่ยุคหินกลาง ในราว ๘,๓๕๐-๑๑,๐๐๐ ปีที่ล่วงมา จากหลักฐานมีการพบเครื่องหิน ที่มีตัวขวานยาวใหญ่ (บางคนเรียกว่าระนาดหิน) ที่อำเภอท่าศาลา ในยุคโลหะ ได้พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ กลองมโหระทึกสำริด ๒ ใบ ที่บ้านเกตุ กาย ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง และที่คลองคูด้วน อำเภอฉวาง

นอกจากนี้ในบริเวณพื้นที่อำเภอสิชลปัจจุบัน ยังมีร่องรอยโบราณสถาน และโบราณวัตถุเกี่ยวเนื่องในศาสนาพราหมณ์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดใน นครศรีธรรมราช เช่น พระพุทธรูปสำริด ศิลปะแบบอมราวดีของอินเดีย และเศียรพระพุทธรูปศิลปะแบบคุปตะอินเดีย เป็นต้น จากหลักฐานเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่า ในช่วงนี้นครศรีธรรมราชได้รับ อิทธิพลวัฒนธรรมมาจากอินเดียอย่างมากมาย ทั้งในด้านศาสนา ความเชื่อ อักษร ภาษา ประเพณี และการปกครอง จนกลายเป็นพื้นฐานวัฒนธรรม นครศรีธรรมราชมาถึง ปัจจุบันนี้

๒.๑.๒ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๗๘๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๙,๙๔๒.๕๐๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๖,๒๑๔,๐๖๔ ไร่ มีพื้นที่มากเป็นลำดับที่ ๑๖ ของประเทศ ประมาณร้อยละ ๑.๙๘ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ที่ตั้งของจังหวัดตั้งอยู่ประมาณละติจูดที่ ๙ องศาเหนือ และลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและอ่าวบ้านดอน

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอระนอง จังหวัดสงขลา อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอ่าวไทยเป็นชายฝั่งทะเล มีความยาวตั้งแต่ตอนเหนือของอำเภอขนอมลงมาไปทางใต้ของอำเภอหัวไทรประมาณ ๒๒๕ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่

๒.๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างไปตามลักษณะของเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเทือกเขาที่มีความยาวตามแนวของคาบสมุทรมอ เป็นผลให้ ลักษณะของภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราชแบ่งได้เป็น ๓ ส่วน คือ

๑. บริเวณเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตั้งแต่ตอนเหนือของจังหวัดลงไปถึงใต้สุด บริเวณพื้นที่ของอำเภอที่อยู่เทือกเขาตอนกลาง ได้แก่ อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอลานสกา อำเภอพรหมคีรี อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอชะอวด อำเภอจุฬาภรณ์ และอำเภอพระพรหม ในเขตเทือกเขานี้มีภูเขาสูงสุดในจังหวัด คือเขาหลวง ซึ่งสูงประมาณ ๑,๘๓๕ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

๒. บริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก ได้แก่บริเวณเทือกเขาตอนกลางไปทางตะวันออกถึงฝั่งทะเลอ่าวไทยจำแนกได้เป็น ๒ ตอน คือตั้งแต่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ลงไปทางใต้ที่มีความกว้างจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไปถึงชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ ๙๕ กิโลเมตร ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร และอำเภอชะอวด และอีกบริเวณหนึ่ง คือตั้งแต่อำเภอท่าศาลาขึ้นไปทางเหนือ อำเภอที่อยู่เหนือเขตพื้นที่ราบด้านนี้คือ อำเภอขนอม อำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา

๓. บริเวณที่ราบด้านตะวันตก ได้แก่ บริเวณที่ราบระหว่างเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาบรรทัด จึงมีลักษณะเป็นเนินเขาอยู่เป็นแห่ง ๆ อำเภอที่อยู่ที่นี่คือ อำเภอพิปูน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอฉวาง อำเภอนาบอน อำเภอบางขัน อำเภอถ้ำพรณรา และอำเภอทุ่งสง สายน้ำสำคัญ ได้แก่ แหล่งต้นน้ำของแม่น้ำตาปีไหลผ่าน คือ อำเภอพิปูน อำเภอฉวาง อำเภอทุ่งใหญ่

๒.๑.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสภาพที่ตั้งใกล้เส้นศูนย์สูตร มีภูเขา และเป็นคาบสมุทรทั้ง ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันออกเป็นทะเลจีนใต้ มหาสมุทรแปซิฟิก ด้านตะวันตกเป็นทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ทำให้นครศรีธรรมราชได้ รับอิทธิพลลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดีย และพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนใต้สลับกัน ดังนี้

๑. ลมมรสุม

๑.๑ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมนี้มี ทิศทางพัดผ่าน มหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามันเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณชายฝั่งตะวันตกจึงมี ฝนตกชุก ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

๑.๒ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมนี้พัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ทำให้เกิดฝนตกชุกในจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - มกราคม

๒. พายุหมุนเขตร้อน ส่งผลต่อลักษณะอากาศของจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ พายุหมุนเขตร้อนเป็นระบบความกดอากาศต่ำ ได้แก่ พายุดีเปรสชัน พายุหมุนเขตร้อน และพายุไต้ฝุ่น

ลักษณะฤดูกาล

นครศรีธรรมราชมี ๒ ฤดูกาล คือ

๑. ฤดูร้อน ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน มีอากาศร้อนตลอดฤดูกาล อุณหภูมิ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ วัดค่าได้เฉลี่ย ๓๗.๕๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ วัดได้ ๒๐.๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ วัดได้ ๓๗.๐๐ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยร้อยละ ๗๙.๑๘

๒. ฤดูฝน แบ่งเป็น ๒ ช่วงได้แก่

๒.๑ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขานครศรีธรรมราชที่สูงชัน เป็นแนวกันทิศทางลม จึงมีฝนตกไม่มาก

๒.๒ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - มกราคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือช่วงนี้ฝนตกหนาแน่น

ลุ่มน้ำของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๑. แม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวดไหลผ่านอำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจากอำเภอหัวไทร ไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็นแม่น้ำปากพนังไหลลงสู่อ่าวนครศรีธรรมราชนับเป็นแม่น้ำที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดมาก โดยเฉพาะทางการเกษตรกรรม บริเวณลุ่มน้ำปากพนัง และสาขาบริเวณที่ราบมีพื้นที่มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ มีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการโดยกรมชลประทานและแม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญอีกด้วย

๒. แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตาปี ต้นน้ำเกิดจากบริเวณทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาภูเก็ตส่วนที่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชมีต้นน้ำอยู่ที่อำเภอพิปูนและอำเภอฉวาง ไหลผ่านอำเภอฉวาง และอำเภอทุ่งใหญ่เข้าเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเขตอำเภอพระแสงอำเภอนาสารไปรวมกับแม่น้ำคีรีรัฐนิคม (แม่น้ำพุมดวง) ที่อำเภอพุนพินเรียกว่า “แม่น้ำตาปี ” แล้วไหลลงสู่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของภาคใต้

๓. คลองปากพูน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช บริเวณทางด้านตะวันออกของเทือกเขาต้นน้ำอยู่ที่น้ำตกพรหมโลก ในเขตอำเภอพรหมคีรี ไหลไปทางทิศตะวันออกผ่านตำบลบ้านเกาะ อำเภอพรหมคีรีและบ้านท่าแพ ตำบลปากพูนอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

๔. คลองปากพญา-คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากแหล่งน้ำหลายสาขาในเขตเทือกเขานครศรีธรรมราชที่เขาศรีวิงเขตตำบลกำโลน อำเภอลานสกาไหลผ่านอำเภอเมือง ต้นน้ำเรียกว่า คลองท่าดี ผ่านตำบลกำแพงเขา ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง ผ่านสะพานราเมศวร์ ตำบลท่าวัง ผ่านตำบลท่าซึก ออกทะเลที่ปากพญา เรียกว่าคลองปากพญา

๕. คลองเสาชาง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอลานสกา คลองนี้มีชื่อเรียกกันหลายชื่อตามท้องที่ ที่คลองไหลผ่าน คือ เมื่อไหลจากน้ำตกกะโรม เรียกว่าคลองเขาแก้ว เมื่อไหลเข้าสู่อำเภอร่อนพิบูลย์เรียกว่า คลองเสาชาง เมื่อไหลผ่านบ้านโคกคราม อำเภอร่อนพิบูลย์ เรียกว่า

คลองโคกคราม เมื่อไหลเข้าสู่ตำบลชะเมา เรียกว่าคลองชะเมา เมื่อถึงหนองน้ำมดมีคลองแยกไปลงคลองปากนคร แต่ส่วนใหญ่พุ่งออกทะเลที่ปากคลองบางจาก ตอนปลายคลองนี้จึงเรียกว่าคลองบางจาก

๖. คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตพื้นที่อำเภอทับปดไหลไปออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา

๗. คลองท่าหน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชตอนบนไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอสิชล

๘. คลองน้ำตกโยง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชด้านตะวันตก บริเวณน้ำตกโยง ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง แล้วไหลผ่านตำบลปากแพรก ตำบลชะมาย ตำบลที่วังและตำบลกะปาง เข้าสู่อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังกลายเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรัง

๙. คลองมีน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาสามจอม (สูง ๗๕๔ เมตร) ซึ่งเป็นภูเขาสูงหนึ่งในอำเภอทุ่งใหญ่ ไหลมาทางตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำหลวง หรือแม่น้ำตาปี และไหลออกอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๐. คลองท่าเสา ต้นน้ำเกิดจากภูเขาวังหีบ อำเภอทุ่งสง เป็นภูเขาสูงหนึ่งในเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลลงทางใต้เข้าอำเภอห้วยยอด และออกทะเลอันดามันที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

๑๑. คลองท่าโลน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาปลายเบิกใกล้ ๆ กับภูเขาวังหีบในอำเภอทุ่งสง ไหลลงทางใต้ผ่านที่ว่าการอำเภอทุ่งสง ด้านตะวันออก แล้วรวมเข้าเป็นลำน้ำเดียวกันกับคลองท่าเสา เข้าอำเภอห้วยยอด และออกทะเลอันดามันในเขต อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

๒.๑.๕ เขตการปกครอง

การปกครอง

จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งเขตการปกครองตามลักษณะพื้นที่ออกเป็น ๒๓ อำเภอ ๑๖๕ ตำบล ๑,๕๕๑ หมู่บ้าน แยกได้ตามตารางข้างล่างนี้

ข้อมูลเขตการปกครอง

ที่	อำเภอ	เขตการปกครอง				พื้นที่ (ไร่)
		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	
๑.	เมืองนครศรีธรรมราช	๑๓	๑๑๕	๗	๑๐	๓๔๖,๘๐๔
๒.	เชียรใหญ่	๑๐	๙๗	๒	๘	๒๒๘,๕๘๙
๓.	ปากพนัง	๑๗	๑๔๒	๔	๑๓	๓๓๑,๙๐๔
๔.	ชะอวด	๑๑	๘๗	๒	๑๐	๔๔๐,๘๔๙
๕.	ทุ่งสง	๑๒	๑๒๔	๕	๘	๕๘๖,๖๔๗
๖.	ท่าศาลา	๑๐	๑๐๙	๑	๑๐	๒๖๐,๙๓๑
๗.	ร่อนพิบูลย์	๖	๕๗	๓	๕	๒๘๐,๓๒๔
๘.	สิชล	๙	๑๑๐	๒	๘	๔๒๗,๖๙๒
๙.	ลานสกา	๕	๔๔	๒	๔	๒๒๑,๐๘๘
๑๐.	พิปูน	๕	๔๒	๔	๒	๓๑๒,๔๖๐
๑๑.	หัวไทร	๑๑	๙๙	๓	๙	๒๗๒,๗๑๗

ที่	อำเภอ	เขตการปกครอง				พื้นที่ (ไร่)
		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	
๑๒.	ทุ่งใหญ่	๗	๖๓	๒	๖	๓๘๐,๗๐๓
๑๓.	ฉวาง	๑๐	๘๖	๔	๘	๒๖๔,๓๖๓
๑๔.	ขนอม	๓	๓๔	๓	๑	๑๙๓,๘๐๐
๑๕.	นาบอน	๓	๓๔	๑	๓	๑๒๔,๐๐๐
๑๖.	พรหมคีรี	๕	๓๙	๓	๔	๑๕๓,๗๓๐
๑๗.	บางขัน	๔	๖๐	-	๔	๓๐๓,๒๐๘
๑๘.	จุฬาภรณ์	๖	๒๙	-	๕	๑๔๔,๘๖๔
๑๙.	ถ้าพรณรา	๓	๒๙	-	๓	๑๐๘,๙๑๓
๒๐.	พระพรหม	๔	๔๐	๑	๓	๙๒,๑๑๖
๒๑.	เฉลิมพระเกียรติ	๔	๓๗	๒	๒	๑๑๔,๕๓๓
๒๒.	นบพิตำ	๔	๓๘	๑	๓	๔๕๓,๑๒๓
๒๓.	ช้างกลาง	๓	๓๖	๒	๑	๑๗๐,๗๐๖
	รวม	๑๖๕	๑,๕๕๑	๕๔	๑๓๐	๖,๒๑๔,๐๖๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ พฤษภาคม ๒๕๕๙

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนราชการส่วนภูมิภาค จำนวน ๓๔ ส่วนราชการ และอำเภอ ๒๓ อำเภอ ส่วนราชการส่วนกลาง ๙๗ หน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๘๕ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๕๔ แห่ง (แยกเป็นเทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๓ แห่ง และเทศบาลตำบล ๕๐ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๓๐ แห่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลมีทั้งหมด ๑๓๐ แห่ง จำแนก อบต. ตามขนาดได้ดังนี้

๑. อบต.ขนาดใหญ่ มี ๑๒ แห่ง คือ อบต.ท่าศาลา ท่าเรือ นาเคียน ช้างกลาง เขาขาว ท้ายสำเภา บ้านลำนาว บางขัน ช้างซ้าย ร่อนพิบูลย์ หินตก และอบต.ทุ่งรัง

๒. อบต.ขนาดกลาง มี ๑๑๗ แห่ง

๓. อบต.ขนาดเล็ก มี ๑ แห่ง คือ อบต.พิปูน

๒.๑.๖ ประชากร/การศึกษา/ศาสนา

ลักษณะประชากร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากรจำนวน ๑,๕๕๒,๖๓๓ คน (เดือนมีนาคม ๒๕๕๙) แยกเป็นชาย ๗๖๘,๙๑๑ คน หญิง ๗๘๓,๗๒๒ คน ๕๔๓,๘๓๙ คริวเรือน โดยเฉลี่ยมีความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ ๑๕๖.๑๖ คน ต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จำนวน ๒๗๑,๔๖๑ คน ๑๐๔,๓๒๐ คริวเรือน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอถ้าพรณรา จำนวน ๑๙,๑๕๔ คน ๖,๙๘๓ คริวเรือน

สถิติจำนวนประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม จำนวนประชากร (คน)	ครัวเรือน
๑.	เมือง	๑๓๒,๓๓๔	๑๓๙,๑๒๗	๒๗๑,๔๖๑	๑๐๔,๓๒๐
๒.	พรหมคีรี	๑๘,๕๖๘	๑๘,๙๑๗	๓๗,๔๘๕	๑๑,๗๙๕
๓.	ลานสกา	๑๙,๙๙๒	๒๐,๘๖๘	๔๐,๘๖๐	๑๔,๕๐๗
๔.	ฉวาง	๓๒,๗๕๗	๓๔,๖๒๔	๖๗,๓๘๑	๒๔,๖๕๙
๕.	พิปูน	๑๔,๓๙๘	๑๔,๘๘๐	๒๙,๒๗๘	๑๑,๑๕๓
๖.	เชียรใหญ่	๒๑,๘๐๐	๒๑,๖๓๔	๔๓,๔๓๔	๑๔,๒๑๑
๗.	ชะอวด	๔๒,๘๔๔	๔๓,๖๕๙	๘๖,๕๐๓	๒๙,๕๙๐
๘.	ท่าศาลา	๕๕,๕๙๘	๕๗,๐๓๓	๑๑๒,๖๓๑	๓๔,๑๗๙
๙.	ทุ่งสง	๗๙,๘๕๙	๘๐,๑๔๘	๑๖๐,๐๐๗	๖๐,๘๘๗
๑๐.	นาบอน	๑๓,๔๐๒	๑๓,๖๓๓	๒๗,๐๓๕	๙,๑๒๒
๑๑.	ทุ่งใหญ่	๓๖,๘๖๒	๓๗,๑๗๙	๗๔,๐๔๑	๒๕,๗๘๖
๑๒.	ปากพนัง	๕๐,๑๖๖	๔๙,๕๘๘	๙๙,๗๕๔	๓๑,๙๓๗
๑๓.	ร่อนพิบูลย์	๔๐,๖๖๗	๔๑,๒๒๒	๘๑,๘๘๙	๒๕,๕๗๔
๑๔.	สิชล	๔๓,๘๓๑	๔๔,๔๘๑	๘๘,๓๑๒	๓๐,๐๐๔
๑๕.	ขนอม	๑๕,๐๔๙	๑๕,๒๘๒	๓๐,๓๓๑	๑๓,๙๙๗
๑๖.	หัวไทร	๓๓,๓๔๑	๓๓,๒๗๒	๖๖,๖๑๓	๒๓,๑๒๓
๑๗.	บางขัน	๒๓,๖๔๔	๒๓,๑๑๙	๔๖,๗๖๓	๑๕,๖๙๐
๑๘.	ถ้าพรณรา	๙,๕๖๕	๙,๕๘๙	๑๙,๑๕๔	๖,๙๘๓
๑๙.	จุฬาภรณ์	๑๕,๕๒๘	๑๕,๙๘๕	๓๑,๕๑๓	๙,๙๕๙
๒๐.	พระพรหม	๒๑,๕๑๑	๒๑,๙๐๙	๔๓,๔๒๐	๑๔,๘๓๒
๒๑.	เฉลิมพระเกียรติ	๑๕,๗๙๖	๑๕,๗๒๕	๓๑,๕๒๑	๑๐,๑๐๓
๒๒.	นบพิตำ	๑๖,๖๑๑	๑๖,๕๗๓	๓๓,๑๘๔	๑๑,๐๑๐
๒๓.	ช้างกลาง	๑๔,๗๘๘	๑๕,๒๗๕	๓๐,๐๖๓	๑๐,๔๑๘
รวม		๗๖๘,๙๑๑	๗๘๓,๗๒๒	๑,๕๕๒,๖๓๓	๕๔๓,๘๓๙

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๙

การศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยวิทยาเขตที่เปิดสอน ๗ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาโศกราช และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งพื้นที่เขตการศึกษาประถมศึกษา ออกเป็น ๔ เขต และพื้นที่มัธยมศึกษา ๑ เขต

ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รวม ๕ เขตพื้นที่การศึกษา และการศึกษานอกโรงเรียน มีสถานศึกษา ๙๘๙ แห่ง ครูอาจารย์ ๑๔,๔๐๘ คน นักเรียน ๒๖๒,๖๒๘ คน แยกได้ ดังนี้

หน่วยสังกัด	สถานศึกษา (แห่ง)		ครูอาจารย์ (คน)		นักเรียน (คน)	
	ของรัฐ	เอกชน	ของรัฐ	เอกชน	ของรัฐ	เอกชน
เขต ๑	๑๒๕	๔๙	๑,๑๓๓	๑,๑๔๔	๒๐,๒๑๖	๒๖,๒๘๐
เขต ๒	๒๐๒	๓๘	๒,๑๓๕	๘๐๙	๓๔,๙๒๙	๑๘,๑๗๙
เขต ๓	๒๕๐	๓๒	๒,๐๙๗	๖๐๑	๒๘,๑๒๒	๑๒,๘๕๘
เขต ๔	๑๔๒	๒๖	๑,๖๘๕	๓๖๗	๒๔,๖๙๗	๘,๒๒๘
มัธยมศึกษา เขต ๑๒	๗๑	-	๓,๑๕๙	-	๕๕,๐๘๗	-
เทศบาลนคร , เมือง	๒๓	-	๗๖๔	-	๑๒,๒๘๔	-
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๕	-	๖๙	-	๑,๖๒๗	-
ตชด.	๓	-	๑๒	-	๒๓๑	-
กศน.	๒๓	-	๔๓๓	-	๑๙,๘๙๐	-
รวม	๘๔๔	๑๔๕	๑๑,๔๘๗	๒,๙๒๑	๑๙๗,๐๘๓	๖๕,๕๔๕
รวมรัฐและเอกชน	๙๘๙		๑๔,๔๐๘		๒๖๒,๖๒๘	

จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น ๔ เขต และเขตมัธยมศึกษา ๑ เขต ได้แก่

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต ๑ รวมพื้นที่ อำเภอเมือง (ที่ตั้งเขต) อำเภอลานสกา อำเภอพระพรหม และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต ๒ รวมพื้นที่ อำเภอทุ่งสง (ที่ตั้งเขต) อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอบางขัน อำเภอนาบอน อำเภอฉวาง อำเภอถ้ำพรรณรา อำเภอพิปูน และอำเภอช้างกลาง
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต ๓ รวมพื้นที่ อำเภอเชียรใหญ่ (ที่ตั้งเขต) อำเภอปากพนัง อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอหัวไทร อำเภอชะอวด และ อำเภอจุฬาภรณ์
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต ๔ รวมพื้นที่ อำเภอท่าศาลา (ที่ตั้งเขต) อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอพรหมคีรี และ อำเภอนบพิตำ
๕. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ จำนวน ๑ แห่ง ดูแลโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๕๙ สำนักงาน กศน. จังหวัดนครศรีธรรมราช มีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน ๒๓ แห่ง ห้องสมุดมีบุคลากร ๔๓๓ คน มีผู้เข้าศึกษานอกระบบ รวม ๑๙,๘๙๐ คน ประชาชน ๒๕ แห่ง กศน.ตำบล ๑๖๙ แห่ง

การศาสนา

ปี ๒๕๕๙ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัด ๖๑๙ แห่ง (มหานิกาย ๕๓๘ แห่ง ธรรมยุต ๘๑ แห่ง ที่พักสงฆ์ ๑๒๒ แห่ง มัสยิด ๑๒๒ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๓๘ แห่ง มหาวิทยาลัยสงฆ์ ๒ แห่ง โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญ ๗ แห่ง ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ๑๐๑ แห่ง ศูนย์ปฏิบัติการ พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๑๒ แห่ง มี พระภิกษุรวม ๓,๕๒๙ รูป สามเณร ๘๔๘ รูป จำนวนประชากร จังหวัด นครศรีธรรมราช ๑,๕๔๖,๕๖๖ คน แยกเป็นชาย ๗๖๖,๑๒๙ คน หญิง ๗๘๐,๔๓๗ คน จำแนกประชากรที่นับ ถิ่นศาสนา ดังนี้

จำนวนประชากรนับถิ่นศาสนาพุทธ	๑,๔๔๗,๗๔๐ คน คิดเป็น ๙๓.๖๑ %
จำนวนประชากรนับถิ่นศาสนาอิสลาม	๙๕,๔๒๓ คน คิดเป็น ๐๖.๑๗ %
จำนวนประชากรนับถิ่นศาสนาคริสต์ และอื่น	๓,๔๐๓ คน คิดเป็น ๐.๒๒ %

๒.๑.๗ การสาธารณสุข

ผลการดำเนินงาน โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ามีการขึ้นทะเบียนหน่วยบริการ คู่สัญญา ทั้งหมด ๒๕ เครือข่าย

การขึ้นทะเบียนและการออกบัตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการออกบัตรประกัน สุขภาพถ้วนหน้าให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิ ณ เดือน กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๕๕๐,๘๖๗ คน คิดเป็นความ ครอบคลุมร้อยละ ๙๙.๗๕ ของประชากรทั้งหมด ดังนี้

สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า	จำนวน ๑,๒๕๕,๙๕๖	บัตร
สิทธิประกันสังคม	จำนวน ๑๘๑,๓๒๑	บัตร
สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ	จำนวน ๔๑,๗๐๓	บัตร

สถานสุขภาพและ สถิติชีพ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน

อัตราเกิด	๑๗,๕๖๔ คน	อัตรา ๑๒.๒๗
อัตราตาย	๙,๘๑๓ คน	อัตรา ๖.๐๑
อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ	๗,๗๕๑ คน	อัตรา ๐.๔๙ (ต่อประชากร ๑๐๐ คน)
อัตราทารกตาย	๗๗ คน	อัตรา ๖.๓๙
อัตรามารดาตาย	๑ คน	อัตรา ๕.๖๗ ต่อเด็กเกิดมีชีพ ๑๐๐,๐๐๐ คน

สาเหตุการตายที่สำคัญ

จากข้อมูลการตายเฝ้าระวังบัตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๕๘ พบว่าสาเหตุการตายที่สำคัญ ๕ ลำดับแรก คือ เนื้องอก (มะเร็ง) โรคหลอดเลือดในสมอง โรคหัวใจขาดเลือด ปอดบวม และโลหิตเป็นพิษ

สาเหตุการป่วย

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก ๕ ลำดับแรกคือโรกระบบไหลเวียนเลือด โรคต่อมไร้ท่อ โภชนาการและ เมตาบอลิซึม โรกระบบทางเดินหายใจ โรกระบบย่อยอาหารรวมโรคในช่องปาก และ โรกระบบกล้ามเนื้อโครงร่าง

สาเหตุป่วยของผู้ป่วยใน ๕ อันดับแรกโรคความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึมอื่น ๆ โรคแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ โรคความดันโลหิตสูง โรคเลือดอวัยวะสร้างเลือด และความผิดปกติตั้งครรรภ์และโรคอื่น ๆ ของระบบย่อยอาหาร

โรคจากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (ตั้งแต่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘)

มีการรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาทั้งสิ้น ๔๖,๔๘๕ ราย ๕ อันดับแรกคือ โรคอุจจาระร่วง เฉียบพลัน ไข้ไม่ทราบสาเหตุ โรคปวดบวม โรคตาแดงจากไวรัส และโรคไข้เลือดออก

การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหา

สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี ๒๕๕๘ มีการแพร่ระบาดอยู่ในทุกพื้นที่ของจังหวัด พื้นที่ปัญหาระดับมาก ๑๓ อำเภอ คือ อำเภอทุ่งสง เมือง บางขัน เขียวใหญ่ ท่าศาลาลาน สกา ฉวาง ทุ่งใหญ่ พรหมคีรี ร่อนพิบูลย์ ขนอม ปากพนัง ยาเสพติดที่เป็นปัญหาในพื้นที่ตามลำดับความรุนแรง คือ ๑.ยาบ้า ๒.กระท่อม ๓.กัญชา ในขณะที่จำนวนผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่เข้ารับการบำบัดรักษาฯ ทุกระบบจากระบบรายงาน บสต ๓. พบว่าอำเภอที่มีสถิติการบำบัดสูงสุด ๓ อำเภอ ได้แก่ ๑.อำเภอทุ่งสง ๒.อำเภอเมือง ๓.อำเภอบางขัน ตามลำดับ กลุ่มอายุที่ใช้สารเสพติด ที่เข้ารับการบำบัดมากที่สุด คือ ๑๘-๒๔ ปี ร้อยละ ๒๖.๔๙ อาชีพที่ใช้สารเสพติดที่เข้าบำบัดมากที่สุดคือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๓๗.๗๑

โรงพยาบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการประกาศเป็นสถานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดตาม พรบ. ยาเสพติดให้โทษ ปี ๒๕๒๒ จำนวน ๑๙ แห่ง และผ่านการรับรองคุณภาพ ด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติด (HA ยาเสพติด) จำนวน ๑๔ แห่ง

ผลการดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทุกระบบ รวม ๕,๓๗๖ คน

๑. ระบบสมัครใจ เป้าหมาย ๒,๖๐๐ คน ดำเนินการแล้ว ๒,๕๒๕ คน (๙๗.๑๒%) โดยการจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทุกอำเภอ ๒,๓๙๔ คน และบำบัดแบบผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาล ๑๓๑ คน

๒. ระบบบังคับบำบัด เป้าหมาย ๒,๓๘๓ คน ดำเนินการแล้ว ๒,๒๖๑ คน (ร้อยละ ๙๔.๘๘) โดยบำบัดแบบผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาล จำนวน ๖๓๕ คน ที่เหลือบำบัดตามโปรแกรมกรมคุมประพฤติ

๓. ระบบต้องโทษ เป้าหมาย ๔๐๐ คน ดำเนินการแล้ว ๕๙๐ คน (ร้อยละ ๑๔๗.๕๐) โดยบำบัดตามโปรแกรมกระทรวงยุติธรรม

ข้อมูล ด้านบุคลากรสาธารณสุข ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

บุคลากร	รพ.ศูนย์	รพ.ทั่วไป	รพ.ชุมชน/ รพ.สต.	รวม	อัตราส่วนบุคลากร ๑ คน ต่อประชากร
แพทย์	๑๐๐	๘๕	๑๒๑	๓๐๖	๕,๑๖๖
ทันตแพทย์	๑๘	๒๑	๘๖	๑๒๕	๑๒,๔๔๖
เภสัชกร	๔๔	๒๕	๑๑๙	๑๘๘	๘,๔๐๘
พยาบาลวิชาชีพ	๗๙๗	๓๑๑	๑,๒๓๘	๒,๓๔๖	๖๗๔

ที่มา : รายงานทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประจำปี ๒๕๕๘

๒.๑.๘ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช 4 ปี รอบใหม่ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็ง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑.ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข
- ๒.ประชาชนได้รับความมั่นคง ปลอดภัย เป็นธรรม
- ๓.การศึกษามีคุณภาพ ทัดเทียมกับค่ามาตรฐานการศึกษา
- ๔.ชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยได้กำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ให้ประชาชนได้รับความมั่นคง ปลอดภัยและเป็นธรรม โดยมีเป้าหมายให้มีอัตราการลดลงของคดีอาชญากรรมทุกประเภท ร้อยละ ๙๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดในปีที่ผ่านมาในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น

๑.การฝึกอบรมจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านจังหวัดนครศรีธรรมราช

งบประมาณ ๑,๔๒๙,๗๐๐ บาท โดยมีกิจกรรมคือ ฝึกอบรมราษฎรหลักสูตรจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้กับราษฎรจาก ๒๓ อำเภอ จำนวน ๙ รุ่นๆ ละ ๑๓๕ คน รวม ๑,๒๑๕ คน ค่าใช้จ่ายการรบพิเศษสิทธิ ตำบลสี่ขีด อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อดำเนินการป้องกัน ฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ด้านอาชญากรรมและการแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนสอดส่องพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.โครงการนครปลอดภัยยาเสพติด งบประมาณ ๓,๘๙๐,๐๐๐ บาท มีกิจกรรมได้แก่

๒.๑ กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ ๒.๒ กิจกรรมติดตามและประเมินผลการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ๒.๓ กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วยวัสดุวิทยาศาสตร์ ๒.๔ กิจกรรมจัดระเบียบสังคม ดำเนินการตรวจสถานบริการในพื้นที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช โดยทำการสุ่มตรวจปัสสาวะพนักงานและผู้ให้บริการ จำนวน ๗๒ คน ๒.๕ กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด โดยการจัดทำป้าย ประชาสัมพันธ์พร้อมติดตั้ง จำนวน ๑๒ ป้าย ผลิตและเผยแพร่สโปตวิทยุออกอากาศ จำนวน ๑๐ สถานี ผลิตและเผยแพร่สโปตโทรทัศน์ออกอากาศภาพนิ่ง จำนวน ๑ สถานี

ในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ดำเนินโครงการรักษาความปลอดภัย

นักท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยดำเนินการจัดซื้อรถจักรยานยนต์ที่ใช้ให้กับสถานีตำรวจภูธรที่มีแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๖ สถานีตำรวจ ได้แก่ สภ.เมือง นครศรีธรรมราช , สภ.พรหมคีรี ,สภ.นบพิตำ, สภ.ขนอม, สภ.สิชล, สภ.ลานสกา และจัดสายตรวจ ออกตรวจในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทุกวัน

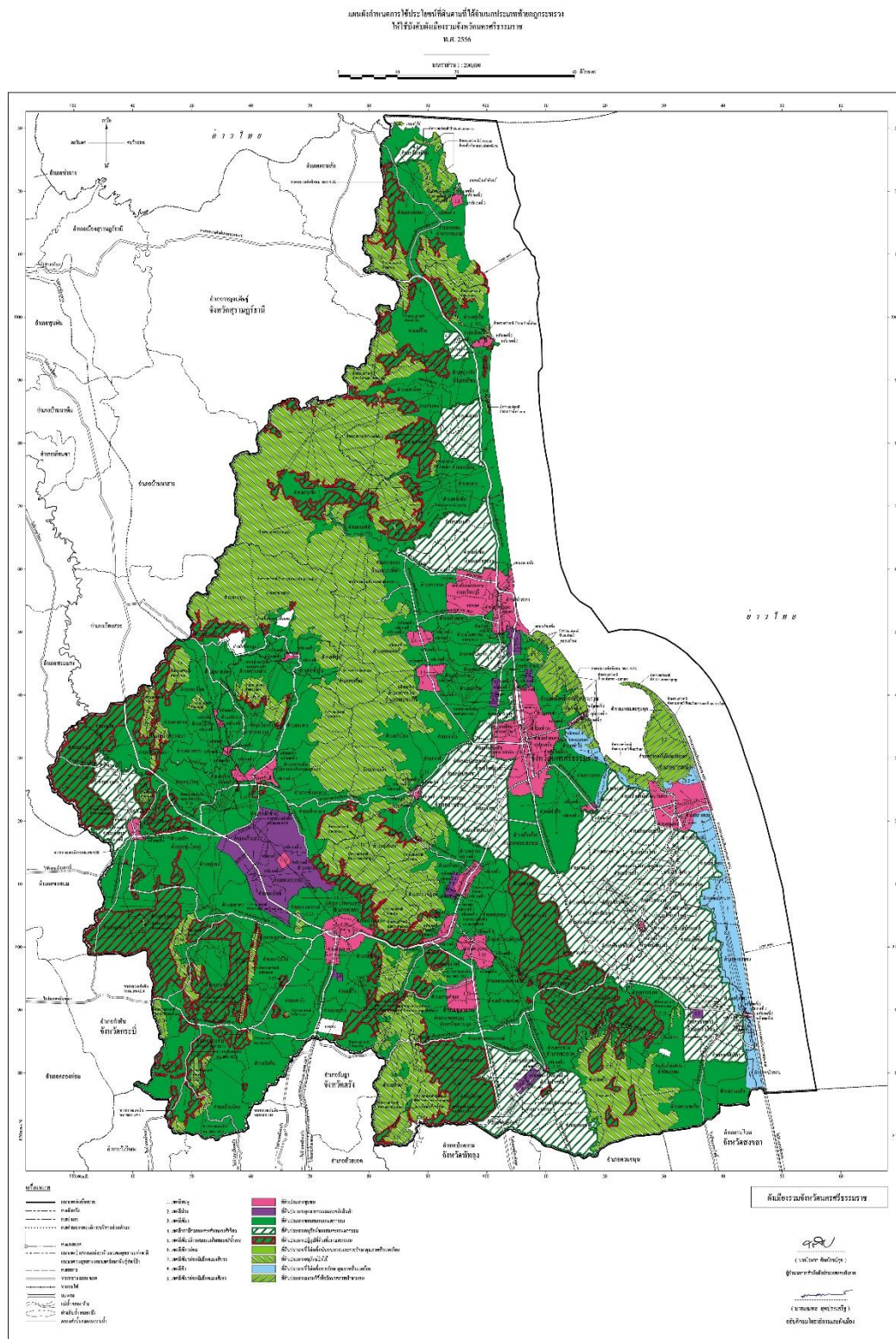
๒.๑.๙ เศรษฐกิจ/การประกอบอาชีพ/ผลิตภัณฑ์มวลรวม/รายได้หลัก/สินค้าหลัก รายได้ประชากร

เศรษฐกิจโดยทั่วไปของจังหวัดขึ้นอยู่กับผลผลิตทางด้านการเกษตร และการค้า อาชีพหลัก คือ การทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทำไร่ การปลูกผลไม้ ทำสวนมะพร้าว การประมง และการเลี้ยงสัตว์ จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๕๗ ประชากรมีรายได้เฉลี่ย ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๙๐,๙๕๐ บาท และจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย ๑๙,๘๒๙ บาทต่อเดือนต่อ ครัวเรือน และมีรายได้ต่อครัวเรือน ๒๕,๑๒๔ บาท

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เท่ากับ ๑๓๖,๕๖๒ ล้านบาท เป็นอันดับที่ ๔ ของภาคใต้ รองจากจังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต โดยที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว เป็นลำดับที่ ๔๓ ของประเทศ รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นกับสาขาเกษตรกรรมมูลค่า ๓๕,๘๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๘

๒.๑.๑๐ การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดิน

๒.๑.๑๑ ไฟฟ้า ประปา

การไฟฟ้า

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน่วยงานไฟฟ้าภูมิภาค ซึ่งรับผิดชอบในการบริการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ รวม ๓ การไฟฟ้า ดังนี้ คือ

๑. สถานีไฟฟ้านครศรีธรรมราช รับผิดชอบในพื้นที่รวม ๑๑ อำเภอ คือ อำเภอเมือง ลานสกา พรหมคีรี ท่าศาลา สีชล ขนอม ร่อนพิบูลย์ ชะอวด จุฬาภรณ์ พระพรหม และอำเภอนบพิตำ

๒. สถานีไฟฟ้าทุ่งสง รับผิดชอบในพื้นที่รวม ๘ อำเภอ คือ อำเภอทุ่งสง ทุ่งใหญ่ ฉวาง นาบอน ปิปูน บางขัน ถ้าพรรณรา และอำเภอช้างกลาง

๓. สถานีไฟฟ้าปากพนัง รับผิดชอบในพื้นที่รวม ๔ อำเภอ คือ อำเภอปากพนัง หัวไทร เขียวใหญ่ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

สถานะการใช้ไฟฟ้า ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. มีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมแล้วครบทุกหมู่บ้านครัวเรือนทั้งหมด จำนวน ๕๔๓,๘๓๖ ครัวเรือน มีไฟฟ้าใช้แล้วจำนวน ๕๔๒,๗๖๓ ครัวเรือน

๒. ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ๑,๐๗๓ ครัวเรือน คิดเป็น ๐.๑๙ %

การประปา

มีหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านการประปาของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีทั้งหน่วยงานการประปาส่วนภูมิภาค และการประปาเทศบาล ดังนี้

๑. การประปาเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผู้ใช้น้ำประปา ๓๘,๐๖๘ ครัวเรือน อัตราการจำหน่าย ๑,๕๕๗,๙๘๘ ลบ.ม./เดือน

๒. การประปาส่วนภูมิภาค มีสำนักงานประปา ๖ แห่ง รวมผู้ใช้ทุกแห่ง ๕๑,๗๕๐ ราย

สำนักงานประปา	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)	กำลังการผลิต (ลบ.ม./ชม)	ปริมาณน้ำผลิต (ลบ.ม./วัน)
ทุ่งสง	๒๑,๘๑๔	๑,๐๔๐	๒๓,๒๖๘.๕๒
ชะอวด	๓,๒๑๔	๔๐	๒,๕๗๖.๖๒
ปากพนัง	๑๑,๐๖๙	๖๓๐	๑๑,๕๑๐.๐๐
จันดี	๔,๔๗๐	๒๐๐	๓,๔๕๔.๒๑
ขนอม	๕,๑๑๕	๒๗๐	๔,๕๐๐.๐๐
นครศรีธรรมราช	๖,๐๖๘	๕๔๐	๙๑,๕๙๐.๐๑

ที่มา : การประปาเขต ๔ สุราษฎร์ธานี ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

๒.๑.๑๒ การเงินการธนาคาร

นครศรีธรรมราช มีธนาคาร ๑๖ ธนาคาร จำนวน ๑๒๗ สาขา ดังนี้

ลำดับ	ชื่อธนาคาร	จำนวน (สาขา)	ลำดับ	ชื่อธนาคาร	จำนวน (สาขา)
๑.	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	๑๒	๙	ธนาคารธนชาติ	๗
๒.	ธนาคารกรุงไทย จำกัด	๒๕	๑๐	ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	๒
๓.	ธนาคาร ชกส.	๒๕	๑๑	ธนาคาร SME	๒
๔.	ธนาคาร ออมสิน	๑๓	๑๒	ธนาคารไอเอ็มบีไทย	๒
๕.	ธนาคาร ไทยพาณิชย์	๑๓	๑๓	ธนาคารอาคารสงเคราะห์	๒
๖.	ธนาคาร กสิกรไทย	๙	๑๔	ธนาคารยูโอบี	๑
๗.	ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา	๗	๑๕	ธนาคารเกียรตินาคิน	๑
๘.	ธนาคาร TMB	๕	๑๖	ธนาคารแลนด์แอนด์เฮ้าส์	๑

๕. เศรษฐกิจจังหวัดนครศรีธรรมราชในเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ขยายตัว จากเดือนเดียวกันของปีก่อนจากเครื่องชี้ด้านอุปทานขยายตัว ร้อยละ ๑๘.๒ จากภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๗.๓ จากปริมาณยางพาราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐.๗ เนื่องจากเข้าสู่ช่วงเปิดกรีดยางและตลาดยางจากจีนยังเพิ่มขึ้น ภาคอุตสาหกรรมขยายตัว ร้อยละ ๒๗.๓ จากจำนวนทุนจดทะเบียนของอุตสาหกรรม ตามการเติบโตของอุตสาหกรรมประเภทก่อสร้าง ร้อยละ ๖๖.๓ ภาคบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙.๗ จากจำนวนผู้โดยสารผ่านสนามบินและจำนวนเที่ยวบินเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๓.๖ และ ๐.๘ ตามลำดับ สำหรับเครื่องชี้ด้านอุปสงค์ หดตัวร้อยละ -๖๗.๐ จากการใช้จ่ายภาครัฐรายจ่ายลงทุนลดลง ร้อยละ -๔๗.๓ เนื่องจากปีเก่าฐานสูงด้านการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๘๖.๙ ตามการเพิ่มขึ้นของพื้นที่อนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๔.๖ การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๓๒.๕ จากภาษีมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๓.๕ จากผู้ประกอบการในกลุ่มกิจการการไฟฟ้านำส่งภาษีสูงกว่าปีก่อน

ด้านรายได้เกษตรกร มีอัตราขยายตัวร้อยละ ๘๗.๑ ด้านปริมาณเงินฝากรวมและปริมาณสินเชื่อรวมของจังหวัดขยายตัว ร้อยละ ๗.๔ และ ๔.๒ ตามลำดับสำหรับการจ้างงานและตำแหน่งงานว่างลดลง ร้อยละ -๘๗.๕ และ -๗๙.๗ ตามการลดลงของการจ้างงานในหมวดโรงแรมและภัตตาคาร

ตารางแสดงดัชนีเครื่องใช้เศรษฐกิจด้านอุปทาน

เครื่องใช้เศรษฐกิจด้านอุปทาน (Supply Side) (สัดส่วนต่อ GDP)	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๕๙ เม.ย.	ปี ๒๕๖๐					ปี ๒๕๖๐
			ไตรมาส ๑	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (% ปีต่อปี)	๒.๖	-๐.๔	-๒๖.๓	-๓๑.๙	-๓๒.๐	-๑๐.๖	๒๗.๓	-๑๗.๖
(โครงสร้างสัดส่วน ๒๖.๙%)								
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (% ปีต่อปี)	๑๔.๗	๐.๗	๒๑.๔	๒๕.๐	๒๙.๐	๒๘.๗	๒๗.๓	๑๘.๙
(โครงสร้างสัดส่วน ๒๗.๖%)								
ดัชนีผลผลิตภาคการบริการ (% ปีต่อปี)	-๑๘.๑	๑๐.๑	-๘.๑	-๒๔.๕	-๖.๒	๗.๕	๙.๗	-๓.๑
(โครงสร้างสัดส่วน ๔๕.๕%)								
GPPS(Q) (% ปีต่อปี)	-๙.๑	๕.๑	-๘.๐	-๑๑.๕	-๐.๙	๑๑.๔	๑๘.๒	-๓.๕

เครื่องจักร คลัง	หน่วย	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐				
				เม.ย.๕๙	ม.ค.๖๐	ก.พ.๖๐	มี.ค.๖๐	เม.ย.๖๐
ภาคการคลัง								
ด้านบุคลากร	ล้านบาท	๑๓.๒๓๖	๐.๐๗๑	๐.๑๒๘	๐.๐๖๕	๐.๐๘๔	๐.๐๖๔	๑.๑๓๔
	ร้อยละ ปีต่อปี	๖๖๙.๕	-๕.๓	๑๐.๓	-๘๗.๐	-๒๓.๖	-๙.๙	๑๒.๔
ธนากรักษ์ พื้นที่	ล้านบาท	๑๙.๖๕๗	๐.๖๔๘	๔.๖๗๕	๕.๓๘๒	๑.๒๙๙	๐.๙๘๒	๑๗.๒๐๗
	ร้อยละ ปีต่อปี	๑๙.๘	๑๖.๘	-๑๘.๓	๖๑.๐	-๕.๕	๕๑.๕	๑๐.๔
หน่วย ราชการอื่นๆ	ล้านบาท	๑,๖๘๗.๕๘๕	๑๖๘.๕๕๓	๒๖๙.๙๕๒	๗๙.๑๒๘	๑๐๑.๕๖๑	๑๔๓.๙๙๒	๕๐๖.๒๑๓
	ร้อยละ ปีต่อปี	๒๙๒.๘	๓๙๘.๑	-๓๑.๓	-๔๕.๙	-๒๖.๖	-๑๔.๖	-๓๒.๐
รายได้นำส่ง คลัง	ล้านบาท	๕,๓๓๙.๔๔๐	๕๐๒.๙๓๔	๒๖๙.๙๕๒	๒๙๖.๗๖๒	๔๗๕.๗๘๘	๔๙๙.๔๕๕	๒,๓๙๙.๒๔๙
	ร้อยละ ปีต่อปี	๒๘.๙	๔๗.๓	-๓๑.๓	-๒๗.๕	๐.๒	-๐.๗	๑๓.๐
รายจ่ายเงิน งบประมาณ รวม	ล้านบาท	๒๖,๙๓๖.๖๖๐	๒,๙๗๖.๙๑๐	๘๒๘.๖๓๐	๙๑๗.๙๙๐	๓,๗๘๕.๔๕๐	๑,๐๑๗.๑๘๐	๑๕,๙๙๓.๖๙๐
	ร้อยละ ปีต่อปี	๒.๒	-๒๗.๐	-๓๕.๗	-๔๗.๐	๘๖.๕	-๖๕.๘	๔.๓
ดุลเงิน งบประมาณ	ล้านบาท	-๒๑,๕๙๗.๒๒๐	-๒,๔๗๓.๙๗๖	-๕๕๘.๖๗๘	-๖๒๑.๒๒๘	-๓,๓๐๙.๖๖๒	-๕๑๗.๗๒๕	-๑๓,๕๙๔.๔๔๑
	ร้อยละ ปีต่อปี	๒๖.๘	-๓๓.๘	-๓๗.๖	-๕๓.๐	๓๓.๘	๑๒.๙	๒.๘

ตารางแสดงเครื่องชี้ภาคการคลัง

เครื่องชี้การคลัง	หน่วย	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เม.ย.๕๙	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐				
				ม.ค.๖๐	ก.พ.๖๐	มี.ค.๖๐	เม.ย.๖๐	YTD ต.ค. - เม.ย.๖๐
ภาคการคลัง								
รายได้จัดเก็บ	ล้านบาท	๕,๔๐๕.๓๑๘	๔๙๗.๘๑๓	๓๔๖.๘๔๑	๒๙๕.๙๔๒	๔๗๖.๗๓๔	๔๙๗.๗๖๒	๒,๔๗๓.๕๖๙
	ร้อยละปีต่อปี	๓๓.๐	๔๖.๑	-๑๑.๖	-๒๗.๘	๐.๕	๑.๑	-๘.๗
สรรพากรพื้นที่	ล้านบาท	๓,๓๐๕.๐๖๘	๒๙๗.๒๖๖	๒๕๐.๒๒๖	๑๘๗.๕๘๐	๓๔๖.๑๐๘	๓๑๙.๓๗๐	๑,๗๔๗.๔๙๔
	ร้อยละปีต่อปี	๒.๗	๙.๔	-๐.๖	-๑๕.๓	๑๓.๘	๗.๔	๐.๑
สรรพสามิตพื้นที่	ล้านบาท	๓๗๙.๗๗๒	๓๑.๒๗๕	๑๘.๙๐๘	๒๓.๗๘๗	๒๗.๖๘๒	๓๓.๓๕๔	๒๐๑.๕๒๑
	ร้อยละปีต่อปี	-๕.๑	-๙.๗	-๓๔.๗	-๓๗.๙	-๙.๖	๖.๖	-๐.๕

หมายเหตุ ดุลเงินงบประมาณ คำนวณจากรายได้นำส่งคลัง หักรายจ่ายเงินงบประมาณรวม

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
สะสมตั้งแต่ต้นปีงบประมาณถึงเดือน เมษายน ๒๕๖๐

รายการ	งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิก จ่ายจริง	ร้อยละ การเบิกจ่าย	เป้าหมายการ เบิกจ่าย (ร้อยละ)
๑. รายจ่ายจริงปีงบประมาณ ปัจจุบัน	๑๗,๓๘๐.๖๐	๑๒,๘๖๔.๓๙	๗๔.๐๒	๖๐.๐๐
๑.๑ รายจ่ายประจำ	๑๒,๘๗๒.๔๔	๑๐,๙๒๖.๔๖	๘๔.๘๘	๖๑.๐๐
๑.๒ รายจ่ายงบลงทุน	๔,๕๐๘.๑๖	๑,๙๓๗.๙๓	๔๒.๙๙	๔๗.๐๐
๒. รายจ่ายงบประมาณเหลือยมปี	๒,๕๓๘.๕๕	๑,๘๐๖.๙๗	๗๑.๑๘	-
๒.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙	๒,๑๗๒.๓๖	๑,๖๖๑.๓๒	๗๖.๔๘	-
๒.๒ ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๖๖.๑๙	๑๔๕.๖๕	๓๙.๗๗	-
๓.รวมการเบิกจ่าย (๑+๒)	๑๙,๙๑๙.๑๕	๑๔,๖๗๑.๓๖	๗๓.๖๕	

ที่มา : รายงาน MIS จากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS)

๒.๑.๑๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ทรัพยากรป่าไม้จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ทั้งจังหวัด ๙,๙๔๒.๕๐๒ ตารางกิโลเมตรมีพื้นที่ป่าไม้ ๒,๑๔๗.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๔๒,๐๐๐ ไร่ คิดเป็น ๒๑.๖๐ % ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ประมาณ ๓,๐๗๙.๔๕ ตร.กม. หรือ ๑,๙๑๑,๕๓๑.๒๕ ไร่
- พื้นที่ป่าเลนอนุรักษ์ ประมาณ ๑๔๖.๑๑ ตร.กม. หรือ ๙๑,๓๗๐ ไร่
- พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ประมาณ ๑,๖๔๕.๘๔ ตร.กม. หรือ ๑,๐๒๘,๖๕๐ ไร่
- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ประมาณ ๑๖๖.๔๐ ตร.กม. หรือ ๑๐๔,๐๐๐ ไร่
- พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ประมาณ ๔๒๑.๖๔ ตร.กม. หรือ ๒๖๓,๕๒๖ ไร่
- สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า ประมาณ ๑๑.๒๓ ตร.กม. หรือ ๗,๐๑๘ ไร่

อุทยานแห่งชาติ มี ๕ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเขาหลวง อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด อุทยานแห่งชาติเขานัน และอุทยานแห่งชาติหาดขนอม หมู่เกาะทะเลใต้

พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ มี ๒ แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า แหลมตะลุมพุก อำเภอบางขัน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า บ่อลือ อำเภอยะใหญ่

นอกจากนี้ยังมีสถานีควบคุมไฟป่าจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑ แห่ง โครงการควบคุมไฟป่าพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑ แห่ง

๒. คุณภาพอากาศ

จากการที่สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบคุณภาพอากาศที่บ้านศรีวัง อำเภอลานสกา จ.นครศรีธรรมราช เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ พบว่าบริเวณดังกล่าวมีค่า AQI ระหว่าง ๑๗ - ๔๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขพื้นที่อื่นของประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้จัดทำโครงการก่อสร้างสถานที่สูดอากาศที่ดีที่สุด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและบันทึกภาพเป็นที่ระลึก มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษว่า “THE BEST OZONE IN THAILAND”

๓. ปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๑ การกัดเซาะชายฝั่งทะเล

๓.๒ ปัญหาการลดลงและเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้

๓.๓ อุทกภัย

๔. ปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช

๔.๑ ปัญหาขยะมูลฝอย

๔.๒ คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม

๔.๓ การตัดไม้ทำลายป่า และการเผาป่าพรุ

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรรปี ๒๕๕๙ มีผู้ลงทะเบียน ๙๗๔ ราย จำนวน ๑๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ ผลการคัดสรร ระดับ ๑ - ๕ ดาว จำนวนรวม ๑๗๑ ผลิตภัณฑ์ แยกเป็น ดังนี้

๑. ระดับ ๕ ดาว	๓๒	ผลิตภัณฑ์
๒. ระดับ ๔ ดาว	๕๔	ผลิตภัณฑ์
๓. ระดับ ๓ ดาว	๕๓	ผลิตภัณฑ์
๔. ระดับ ๒ ดาว	๑๑	ผลิตภัณฑ์
๕. ระดับ ๑ ดาว	๒๑	ผลิตภัณฑ์

๒.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัด

๒.๒.๑ ทรัพยากรการท่องเที่ยว

- แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดแยกตามประเภทรูปแบบ/กิจกรรมการท่องเที่ยว

ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ

๑. วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นอารามหลวงชั้นเอก ชั้นวรมหาวิหาร เดิมชื่อวัดพระธาตุมีลักษณะรูปแบบศิลปกรรม เป็นเจดีย์ทรงลังกา มีปถุชยสถานสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้

๒. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ถนนราชดำเนิน ภายในอาคารจัดแสดงโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ศิลปะสมัยทวารวดีจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์เปิดบริการสัปดาห์ละ ๕ วัน หยุดวันจันทร์ วันอังคารและวันนักขัตฤกษ์

๓. สำนักวิปัสสนากรรมฐานวัดชายนา ถนนพัฒนาการทุ่งปรัง อำเภอเมือง ริเริ่มโดยท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นสาขาหนึ่งของวัดสวนโมกข์

๔. หอพระพุทธสิหิงค์ บริเวณศาลากลางจังหวัด ภายในประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปหนึ่งในสามของประเทศไทย

๕. ศาลพระเสื้อเมือง อยู่ตรงข้ามวัดสวนป่า อำเภอเมือง ภายในมีเทวรูป ๒ องค์ คือพระเสื้อเมือง และพระทรงเมือง

๖. หอพระอิศวร ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์ ลัทธิไศวนิกาย เป็นที่ประดิษฐานศิวลึงค์

๗. หอพระนารายณ์ ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์

๘. กำแพงเมือง ถนนราชดำเนิน เป็นกำแพงที่ซ่อมขึ้นใหม่ ตามรูปแบบเดิม

๙. ศาลาโดหก หรือศาลาประตูหก ถนนราชดำเนิน เป็นสถานที่พักของคนเข้าเมืองไม่ทันในสมัยก่อน

๑๐. พระวิหารสูงหรือหอพระสูง ถ.ท่าช้าง ใกล้กับ สำนักงานททท. ภาคใต้ เขต ๒

๑๑. สระล้างดาบศรีปราชญ์ และอนุสาวรีย์ศรีปราชญ์ ตั้งอยู่ในโรงเรียนกัลยาณี

๑๒. เจดีย์กษัตริย์ อยู่ข้างสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ถนนราชดำเนิน

๑๓. อนุสาวรีย์วีรไทย ถนนราชดำเนิน อยู่ในค่ายวิชราชู ชาวบ้านเรียกว่า จำด้า หรือเจ้าพ่อจำด้า

๑๔. วัดเขาขุนพนม และศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา อำเภอพรหมคีรี

๑๕. แหล่งโบราณคดีวัดโมคลาน อำเภอท่าศาลา เป็นเทวสถานของศาสนาฮินดู

๑๖. แหล่งโบราณคดีเขาคา อำเภอสิชล เป็นศาสนสถานสำคัญในลัทธิไศวนิกาย

๑๗. พิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อำเภอปากพนัง เป็นที่รวบรวมความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของลุ่มน้ำปากพนัง

๑๘. วัดนันทาราม อำเภอปากพนัง มีพระพุทธรูปสมัยกรุงศรีอยุธยา และศิวลึงค์องค์ใหญ่ อายุ ๑,๒๐๐ ปี

๑๙. ศิลาจารึกเขาช่องคอย อำเภอร่อนพิบูลย์ จารึกเป็นอักษรปัลลวะภาษาสันสกฤต

๒๐. วัดเขาแก้ววิเชียร อำเภอเชียรใหญ่ เป็นวัดเก่าแก่ประมาณ ๔๐๐ ปี มีพันธุ์ไม้และสิ่งอาศัยอยู่มาก

๒๑. วัดแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ ชมช่องใหญ่ และรูปปั้นพระนางเลือดขาว

แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่สำคัญ

๑. อุทยานแห่งชาติเขาหลวง ครอบคลุม ๗ อำเภอ มียอดเขาสูง ๑,๘๓๕ เมตร ได้รับรางวัลกินรี รางวัลยอดเยี่ยมประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ปี ๒๕๔๑

๒. น้ำตกกะโรม อำเภอลานสกา

๓. บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา เป็นชุมชนวิถีชีวิตแบบชาวสวนอยู่กับธรรมชาติ จัดที่พักแบบโฮมสเตย์ เป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ได้รับรางวัลกินรี รางวัลยอดเยี่ยม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวปี ๒๕๕๑

๔. น้ำตกพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช

๕. น้ำตกอ้ายเขียว ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี ต้นน้ำเกิดจากเขาหลวงมีทั้งหมด ๑๕ ชั้น

๖. น้ำตกกรุงชิง อำเภอนบพิตำ เป็นน้ำตกจากผาสูงชันประมาณ ๑๐๐ เมตร ชั้นที่สวยงามคือ “หนานฝนแสนห่า”

๗. ถ้ำหงส์ อำเภอนบพิตำ ภายในถ้ำมีธารน้ำไหลผ่าน ยาวประมาณ ๓๐๐ เมตร สามารถทะลุไปอีกด้านหนึ่ง

๘. น้ำตกกรุงนาง ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ เป็นน้ำตกขนาดกลางสูงประมาณ ๓๐ เมตร

๙. น้ำตกคลองปาว หมู่ ๖ ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ เป็นน้ำตกสวยงามต้นกำเนิดของคลองกลาย

๑๐. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลช้างกลาง ได้รับรางวัลกินรี รางวัลดีเด่นด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปี ๒๕๔๕

๑๑. น้ำตกท่าแพ ตำบลช้าง อำเภอช้างกลาง เป็นน้ำตกประมาณ ๑๐ ชั้น

๑๒. น้ำตกสวนขัน ตำบลสวนขัน อำเภอช้างกลาง เป็นแหล่งธรรมชาติที่สวยงามเหมาะในการเดินป่า

๑๓. วัดถ้ำทองพรรณรา อำเภอถ้ำพรรณรา มีประเพณีขึ้นถ้ำในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

๑๔. น้ำตกสุนันทา อำเภอท่าศาลา เป็นน้ำตกขนาดเล็กแต่มีความสวยงาม

๑๕. หาดสระบัว อำเภอท่าศาลา เป็นหาดทรายยาว จากเหนือลงใต้

๑๖. หาดหินงาม อำเภอสิชล บริเวณชายหาดเต็มไปด้วยก้อนหินกลมเกลี้ยง สีสนสวยงาม

๑๗. หาดคอเขา (หาดปิติ) อำเภอสิชล เป็นหาดที่ต่อจากหาดหินงาม

๑๘. น้ำตกสี่ขีด อำเภอสิชล เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ไหลผ่านหินระยະทางยาว

๑๙. น้ำตกหน่อตง อำเภอสิชล เป็นน้ำตกที่สวยงาม มีจำนวน ๗ ชั้น

๒๐. น้ำตกภูริน อำเภอสิชล เป็นน้ำตกที่เกิดจากห้วยผ่านภูเขาหินปูน

๒๑. เขาพลายดำ อำเภอสิชล เป็นภูเขาที่มีเชิงเขาติดชายทะเล มีหาดทรายสวยงาม

๒๒. อุทยานแห่งชาติขนอมหมู่เกาะทะเลใต้ อำเภอขนอม พื้นที่ครอบคลุมเกาะนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี

๒๓. อ่าวขนอม อำเภอขนอม เป็นชายฝั่งทะเลสวยงาม ประกอบด้วยหาดหลายหาด

๒๔. หาดในเพลา อำเภอขนอม เป็นหาดแนวยาวโค้งขนานกับแนวภูเขา

๒๕. อ่าวท้องหยี อำเภอขนอม เป็นหาดทรายงามที่มีสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติอย่างสมบูรณ์

๒๖. ถ้ำเขาวังทอง อำเภอขนอม ภายในถ้ำเป็นห้องโถงขนาดใหญ่บ้าง เล็กบ้าง อันสวยงาม

๒๗. ชายทะเลปากพนังและแหลมตะลุมพุก เป็นสถานที่รำลึกเหตุการณ์วาทภัย ปี ๒๕๐๕

๒๘. บ้านรังนก อำเภอปากพนัง เป็นคอนโดนิก มีนกนางแอ่นมาทำรังอยู่ในชุมชนเมือง

๒๙. ล่องเรือชมแม่น้ำปากพนัง ชมวิถีชีวิตชาวปากพนัง โครงการพระราชดำริและบ่อบำบัดน้ำเสีย ร.๕

๓๐. น้ำตกโยง อำเภอทุ่งสง มีลักษณะกระแสน้ำรวมเป็นเกลียวเชือกเส้นใหญ่ ตกจากหน้าผาสูงชัน

๓๑. ถ้ำตลอด อำเภอทุ่งสง เป็นถ้ำเล็กสามารถเดินทะลุได้ตลอด

๓๒. น้ำตกคลองจิ่งและเดินป่าเขาเหมน เป็นน้ำตก ๗ ชั้น และเขาเหมนเป็นรูปปิรามิด

๓๓. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘๔ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ พื้นที่ ๑,๒๕๗ ไร่ ประกอบด้วยสวนสัตว์เปิด(ชมพรี)สวนนก สวนเต่า สวนนกน้ำ สวนสุขภาพ ศูนย์วัฒนธรรมไทย ญี่ปุ่น พิพิธภัณฑสถานเมืองนครศรีธรรมราช เมืองพุทธภูมิและพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม

๑. บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน ๑๐/๑๑ ถ.ศรีธรรมโศก ๓ ศิลปินท้องถิ่นรับรางวัลกนิรี ปี พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. พระตำหนักประทับแรมอำเภอปากพนัง โครงการสร้างบ้านให้พ่อ เป็นลักษณะสถาปัตยกรรมแบบภาคใต้
๓. หมู่บ้านทำพัดใบกระพ้อ อำเภอร่อนพิบูลย์ เป็นหัตถกรรมท้องถิ่นที่ได้รับความนิยม
๔. พระโพธิสัตว์กวนอิม อำเภอทุ่งสง เป็นปฏิมากรรมปูนปั้นสีขาว สูง ๑๙ เมตร
๕. ผ้าทอศูนย์ศิลปาชีพบ้านเนินธัมมัง จัดตั้งโดยพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ปี ๒๕๓๗
๖. ศาลหลวงตันไทร ศักดิ์สิทธิ์ อำเภอเชียรใหญ่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับสั่งให้ ตั้งศาลหลวง ที่ตันไทรบริเวณคลองชะอวด - แพรกเมือง
๗. เส้นทางเมืองลิกอร์ นั่งรถชมเมืองเล่าเรื่องเมืองลิกอร์ ของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

เทศกาลการท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑. ประเพณีบุญสารทเดือนสิบ

ประเพณีบุญสารทเดือนสิบวิวัฒนาการมาจากประเพณี เปตพลีของพราหมณ์ ซึ่งลูกหลานจัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ ผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่มากของชาวภาคใต้ และชาวนครศรีธรรมราชเป็นงานบุญเพื่อแสดงความกตัญญูบุพการีซึ่งล่วงลับไปแล้ว ตามความเชื่อทางพุทธศาสนาว่าผู้ล่วงลับไปแล้วมีบาปมากจะตกนรกและกลายเป็น “เปตชน” หรือเปรตจะถูกปล่อยตัวจากนรกเพื่อให้มาพบญาติพี่น้องและลูกหลานของตนในเมืองมนุษย์ ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ และให้กลับไปนรกดังเดิม ก่อนพระอาทิตย์ขึ้น ในวันแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๑๐

๒. ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ

ในปัจจุบัน ประเพณีนี้จะนำผ้าไปห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ณ วัดพระบรมธาตุวรมหาวิหาร ในวันมาฆบูชา (ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓) และวันวิสาขบูชา (วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖)

๓. ประเพณีชักพระ หรือลากพระ

การลากพระนิยมทำกันในวันออกพรรษาเพียงวันเดียว มีทั้งการลากพระบกและพระน้ำ

๔. ประเพณีอาบน้ำคนแก่

ประเพณีอาบน้ำคนแก่เป็นพิธีที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากประเพณี สงกรานต์ (วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน)

๕. ประเพณีสวดตำนาน

ในวันธรรมสวนะ พุทธศาสนิกชนจะมาทำบุญฟังธรรมกัน ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งถือกันว่าเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนามาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงมีชาวบ้านมาทำบุญกันมากเป็นพิเศษ สถานที่ที่จัดให้มีกิจกรรมขึ้นมาเทศนา คือในวิหารคดหรือระเบียง ชาวนครศรีธรรมราชเรียกว่า “ตำนาน” การเทศน์ของพระภิกษุสงฆ์จะมีตำนานละหนึ่งธรรมมาสน์อย่างน้อย

๖.ประเพณีแห่นางตาน เทศกาลมหาสงกรานต์

ความเป็นมา ประเพณี แห่นางกระดานหรือแห่นางตาน เป็นส่วนหนึ่งของประเพณี ตรีโยมปวาย หรือ ประเพณี โฉ้ชิงช้าของศาสนาพราหมณ์ โดยพราหมณ์ จะอัญเชิญเทพนางกระดาน ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๓ องค์ ขึ้นประดิษฐานบนเสลี่ยงแล้วแห่แหนไปยังจุดนัดหมาย ส่วนมากจะเป็นโบสถ์พราหมณ์ ประเพณีนี้จัดขึ้นในวันที่ ๑๔ เมษายน ของทุกปี

๗.ประเพณีกวนข้าวยาคุ

ความเชื่อของชาวนครศรีธรรมราชมีความเชื่อที่เกี่ยวเนื่องกับพุทธประวัติ ตอน นางสุชาดาถวายข้าว มธุปายาสยาคุ ประเพณีกวนข้าวยาคุนิยมกวน ในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ และ ๑๔ ค่ำ เดือน ๓ ใช้วัดเป็นสถานที่กวนข้าว ยาคุ

๘.ประเพณีตักบาตรรูปเทียน

ประเพณี ตักบาตรรูปเทียน เกิดจากพุทธศาสนิกชนนำรูปเทียนดอกไม้ไปนมัสการและจุดไฟเพื่อ บูชาพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เนื่องในเทศกาลวันเข้าพรรษา

๙.ประเพณีให้ทานไฟ

การให้ทานไฟ หมายถึง การถวายเป็นอภินิหารแก่พระภิกษุ สงฆ์ ด้วยไฟในฤดูหนาว ซึ่งเป็นการ ทำบุญอย่างหนึ่งที่มีมาแต่สมัยพุทธกาล และนิยมทำกันจนกลายเป็นประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช การให้ทานไฟ คือ การก่อกองไฟให้เกิดความอบอุ่นแก่พระสงฆ์ในฤดูหนาว และให้พระสงฆ์ได้อุ่นอาหารร้อนๆ ไปพร้อมกันด้วย

-ปฏิทินกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด

เดือน	กิจกรรม/สถานที่จัดงาน ตำบล อำเภอ
มกราคม	๑.ประเพณีให้ทานไฟ วัดพระธาตุมหาวิหาร วัดพระนคร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
	๒.ประเพณีทำบุญตักบาตรวันปีใหม่ วัดพระธาตุวรมหาวิหาร/สวนสาธารณะศรีธรรมมาโคกราช ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
	๒.ประเพณีสวดด้าน พระวิหารคด วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
	๓.ประเพณีกวนข้าวยาคุ วัดพระธาตุวรมหาวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
มีนาคม	๑.ประเพณีทำขวัญข้าวประจำปี ตำบลเชียรใหญ่ อำเภอเชียรใหญ่
	๒. เทศกาลปิดกรีด ที่ว่าการอำเภอนาบอน อำเภอนาบอน

เดือน	กิจกรรม/สถานที่จัดงาน ตำบล อำเภอ
เมษายน	๑. ประเพณีสงกรานต์ สวนสาธารณะศรีธรรมมาโคกราช อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ๒. ประเพณีแห่นางดาน หอพระอิศวร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ๓. ประเพณีสงกรานต์รูปเหมือนพ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์ วัดธาตุน้อย ตำบลหลักช้าง อำเภอช้างกลาง ๔. ประเพณีทำขวัญข้าวประจำปี ตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร
พฤษภาคม	กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันวิสาขบูชา วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
มิถุนายน	-
กรกฎาคม	๑.มหกรรมอาหารเมืองคอนฟู้ดแฟร์ ลานราชพฤษ์ไนท์บาร์ชาร์ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ๒.ประเพณีตอกจุดบาน และของดีอำเภอชะอวด ที่ว่าการอำเภอชะอวด อำเภอชะอวด
สิงหาคม	๑.งานวันชาวสวน ที่ว่าการอำเภอพรหมคีรี อำเภอพรหมคีรี ๒.งานมังคุดหวานและของดีลานสกา ที่ว่าการอำเภอลานสกา อำเภอลานสกา
ตุลาคม	-ประเพณีลากพระ (ชักพระ) (อำเภอปากพนัง /อำเภอทุ่งสง/อำเภอเชียรใหญ่/อำเภอพระพรหม และอำเภอพรหมคีรี)
พฤศจิกายน	งานประเพณีลอยกระทง สวนพระศรีนครินทร์ ๘๔ (ทุ่งท่าลาด) ตำบลนาเคียน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
ธันวาคม	๑.กิจกรรมเปิดมหัทศจรยเมืองขนอมปูเสื่อ กินข้าว เคาท์ดาว หาดหน้าด่าน อำเภอขนอม ๒.เดินวิงวราตรี ข้ามปีบูชาพระธาตุ วัดพระบรมธาตุวรมหาวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ

๑. วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นอารามหลวงชั้นเอก
ชั้นวรมหาวิหาร เดิมชื่อวัดพระธาตุมีลักษณะรูปแบบศิลปกรรม เป็นเจดีย์ทรงลังกา มีปัลลียอดทองคำ
เป็นปูชนียสถานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้

๒. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ถนนราชดำเนิน ภายในอาคารจัดแสดงโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ศิลปะสมัยทวารวดีจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์เปิดบริการสัปดาห์ละ ๕ วัน หยุดวันจันทร์ วันอังคารและวันนักขัตฤกษ์

๓. สำนักวิปัสสนากรรมฐานวัดชายนา ถนนพัฒนาการทุ่งปรัง อำเภอเมือง ริเริ่มโดยท่านพุทธทาส ภิกขุเป็นสาขาหนึ่งของวัดสวนโมกข์

๔. หอพระพุทธรูป หริภุญไชย บริเวณศาลากลางจังหวัด ภายในประดิษฐานพระพุทธรูป ซึ่ง เป็นพระพุทธรูปหนึ่งในสามของประเทศไทย

๕. ศาลพระเสื้อเมือง อยู่ตรงข้ามวัดสวนป่า อำเภอเมือง ภายในมีเทวรูป ๒ องค์ คือพระเสื้อเมือง และพระทรงเมือง

๖. หอพระอิศวร ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์ ลัทธิไศวนิกาย เป็นที่ประดิษฐานศิวลึงค์

๗. หอพระนารายณ์ ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์

๘. กำแพงเมือง ถนนราชดำเนิน เป็นกำแพงที่ซ่อมขึ้นใหม่ ตามรูปแบบเดิม

๙. ศาลาโศก หรือศาลาประตูหูก ถนนราชดำเนิน เป็นสถานที่พักของคนเข้าเมืองไม่ทันในสมัยก่อน

๑๐. พระวิหารสูงหรือหอพระสูง ถ.ท่าช้าง ใกล้กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช

สินค้าพื้นเมืองหรือของฝาก

๑. เครื่องถมนคร

ในอดีตเครื่องถมนั้นถือว่าเป็นของสูงเหมาะจะเป็นเครื่องราชูปโภคของกษัตริย์หรือ อย่างน้อยก็เป็นเครื่องยศของขุนนางชั้นสูง ที่ยังใช้เป็นเครื่องราชบรรณาการสำหรับกษัตริย์ต่างประเทศ ทั้งนี้ เพราะเครื่องถมแต่ละชิ้นนั้นเป็นเครื่องเงินแท้ทำด้วยกรรมวิธีที่สลับซับซ้อนต้องใช้ความละเอียดปราณีต มาก มี ๒ ชนิด คือเครื่องถมดำ มีลวดลายเป็นสีขาวย พื้นเป็นสีดำ และถมทองหรือถมเทาทอง มีลวดลายเป็นสีทองพื้นเป็นสีดำ

๒. จักสานย่านลิเภา

เป็นงานฝีมือที่มีมานานกว่า ๑๐๐ ปี ลำต้นย่านลิเภาจะเหนียวและมีความทนทาน ชาวบ้าน จึงนำมาสานทำเครื่องใช้สอยแทนหวาย เช่น กระเป๋าถือ ก่องยาเส้น บันยา ฯลฯ บางชิ้นจะมีการเลี่ยมมากเงิน ถมทอง หรือทอง มีแหล่งผลิตที่ศูนย์หัตถกรรมสิ่งทอบ้านหมน ช่างโรงเรียนวัดหมน อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช

๓. หนังสติ๊ก การแกะสลักตัวหนังสือ

เป็นศิลปหัตถกรรมที่ควบคู่กับการเล่นหนังสติ๊กเป็นสินค้าเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของ นครศรีธรรมราช

๔. สร้อยนโม สร้อยเงิน และสร้อยสามกษัตริย์

เป็นงานที่ ตกทอดกันมาช้านาน ในด้านฝีมือช่างเงินของชาวนครฯ การประดิษฐ์ถักสร้อยสร้อยนานา ชนิด มีทั้งเงินทอง และสามกษัตริย์ (คือทอง เงิน นาก) มีศูนย์รวมอยู่ที่ถนนท่าช้าง หลังสนาม หน้าเมือง

๕. เครื่องทองเหลือง

ที่หมู่บ้านไทยอิสลาม สวนมะพร้าวหลังวัดพระธาตุรวมหาวิหาร

๖. ฝ้ายกนคร

เป็นผ้าทอที่มีชื่อเสียงของเมืองนครตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น ฝ้ายกนคร ทอได้หลายชนิด มีลายเอกลักษณ์ของจังหวัด เช่น ลายพิกุล แวะชมได้ที่ร้านจำหน่ายถนนท่าช้าง

๗. หมูบ้านท่าพัดใบพ้อ

ประดิษฐ์ จากพืชตระกูลปาล์ม ภาษาท้องถิ่น เรียกว่าต้นพ้อ หรือต้นกระพ้อ ผลิตโดยนำใบพ้อมาตากแห้งแล้วสานเป็นพัด ย้อมสีให้มีสีสันสดใส สวยงาม ผลิตกันมากที่อำเภออ่อนพิบูลย์

-**อัตลักษณ์วิถีไทยของจังหวัด วัฒนธรรม หรือกิจกรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่**

เส้นทางการท่องเที่ยวหลักของจังหวัดนครศรีธรรมราช (Zoning)

โดยแบ่งโซนการจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดเป็น ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มนิเวศป่าเขา กลุ่มหาดทรายชายทะเล กลุ่มวิถีลุ่มน้ำ และกลุ่มศาสนา ศิลปวัฒนธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

พื้นที่ อำเภอเมือง อำเภอพระพรหม จัดอยู่ใน Theme วิถีไทย “มรดกแผ่นดิน” มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ อาทิ

ด้านศิลปวัฒนธรรม

- วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร วัดวาอาราม บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ทั้ง ๖ บ่อ
- องค์ท้าวจตุคามรามเทพ ผู้ปกป้องรักษาองค์พระธาตุ
- บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน
- พิพิธภัณฑ์เมือง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
- ถนนสายหัตถกรรมทำช้าง ศูนย์สินค้า OTOP

ด้านกิจกรรม

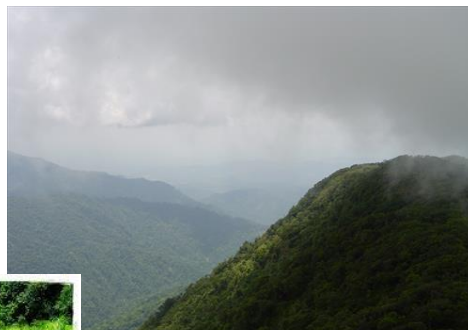
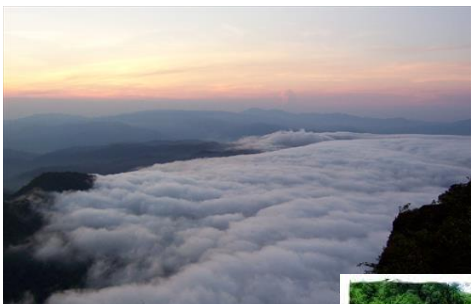
- กิจกรรมนั่งรถชมเมือง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์
- กิจกรรมยกหมัดบ๊ท

ด้านงานประเพณี

- งานประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ
 - งานประเพณีมหาสงกรานต์แห่งดาน
 - งานประเพณีบุญสารเตือนสิบ
- กลุ่มเป้าหมาย คนไทยสูงอายุ, มาเลเซียและอินโดนีเซีย

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มนิเวศ ป่าเขา

พื้นที่ ประกอบด้วย ๑๒ อำเภอ อำเภอนบพิตำ อำเภอพิปูน อำเภอพรหมคีรี อำเภอฉวาง อำเภอถ้ำพรรณรา อำเภอช้างกลาง อำเภอทุ่งสง อำเภอนาบอน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอบางขัน อำเภอลานสกาและอำเภออ่อนพิบูลย์ จัดอยู่ใน Theme “รักษ์ดูแลใส่ใจธรรมชาติ”

แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ อาทิ

- เทือกเขาหลวง วังลูง เขานัน เขาเหมน น้ำตกกรุงชิง น้ำพุร้อนกรุงชิง
- การท่องเที่ยวเกษตรข้างกลาง/กรุงชิง
- ศึกษาฐานเศรษฐกิจพอเพียงบ้านลุงประยงค์ รณรงค์
- ศึกษาฐานการจัดการท่องเที่ยวชุมชนคีรีวง

กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่ อาทิ

- ล่องแก่งกรุงชิง
- จัดกิจกรรม Krung Ching Eco Challenge

งานประเพณีที่น่าสนใจ อาทิ

- เทศกาลผลไม้ช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ของทุกปี
- กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มคนไทย วิทยาลัยและวัยรุ่น

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มหาดทรายชายทะเล

พื้นที่ ประกอบด้วย ๓ ได้แก่ อำเภอขนอม อำเภอสิชล และอำเภอท่าศาลา จัดอยู่ใน Theme “ความหลากหลายทะเลไทย”

แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ อาทิ

- หาดขนอม หาดทรายทอง
- หาดในเพลา
- หาดห้องชิง
- หาดห้องทราย ถ้ำเขาวังทอง
- หาดแขวงเกา แหลมประทับ

กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่ อาทิ

- กิจกรรมชมโลมาสีชมพู, เขาพับผ้า, สักการะหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด
- พักผ่อนชายหาด
- กิจกรรมขนอมมินิมาราธอน
- มหกรรมกีฬาเบิกฟ้าเมืองขนอม
- กิจกรรมตกปลาหมึกอำเภอนอม

งานประเพณี

- ประเพณีก่อเจดีย์ทราย
- กลุ่มเป้าหมาย คนไทยวัยทำงาน และกลุ่มต่างชาติยุโรป, อเมริกา, Nordic, อังกฤษ

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มวิถีลุ่มน้ำ

พื้นที่ ประกอบด้วย ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร อำเภอชะอวด อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภोजุฬาภรณ์ จัดอยู่ใน Theme “วิถีไทยหัวใจแผ่นดิน”

แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ อาทิ

- พระตำหนัก “โครงการพระราชดำริ”
- ชมโรงสีข้าวแบบโบราณ
- ป่าพรุควนเคร็ง, แหลมตะลุมพุก
- วิถีเกษตรลุ่มน้ำปากพนัง
- คอนโดนางแอ่น

กิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ อาทิ

- ล่องเรือชมวิถีลุ่มน้ำ
- เส้นทางการศึกษาธรรมชาติป่าพรุ

งานประเพณี

- แข่งเรือเพรียว
- กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มคนไทยสูงอายุ, ต่างชาติกลุ่มมาเลเซียและชาวจีน

๒.๒.๒ ข้อมูลสนับสนุนบริการด้านการท่องเที่ยว

- บริการขนส่งและอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง (ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ)

การคมนาคมและขนส่ง

การคมนาคมที่สะดวก ทั้ง ๓ ทาง คือ ทางรถไฟ ทางรถยนต์ และทางอากาศ ดังนี้

๑. การขนส่งทางบก

๑.๑ ทางรถไฟ สายใต้ทุกขบวนผ่านชุมทางทุ่งสง และมีทางรถไฟแยกจากชุมทางเขาชุมทองไปยังสถานีนครศรีธรรมราช สำหรับขบวนรถจากนครศรีธรรมราช ได้แก่ ขบวนรถจากนครศรีธรรมราช - กรุงเทพฯ และกรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช วันละ ๒ ขบวน คือรถด่วน และรถเร็ว

๑.๒ ทางรถยนต์ ถนนสายหลักเข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

๑) จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข ๔๐๑ และ ๔๑๐๓ ระยะทาง ๑๓๔ กิโลเมตร

๒) จากจังหวัดตรัง ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข ๔๐๓ ระยะทาง ๑๒๓ กิโลเมตร

๓) จากจังหวัดสงขลา ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ ระยะทาง ๑๖๑ กิโลเมตร

๔) จากจังหวัดพัทลุง ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข ๔๑,๔๐๓ ระยะทาง ๙๙ กิโลเมตร

๕) ข้อมูลจากทางหลวงแผ่นดิน มีสายประธาน ๑ สายทาง รองประธาน ๓ สายทาง และทางหลวงแผ่นดิน ๔๕ สายทาง โดยมีระยะผิวทางลาดยาง ๑,๐๗๙.๘๖๘ กม. ผิวทางคอนกรีต ๘.๖๔ กม. กำลังก่อสร้าง ๙.๘๐ กม.

๖) ทางหลวงแผ่นดิน สีช่องจราจร ที่กำลังก่อสร้างในเขตพื้นที่นครศรีธรรมราช ๑ สายทาง คือ ทางหลวงหมายเลข ๔๐๑๓ ตอนนครศรีธรรมราช - อำเภอปากพนัง กม.ที่ ๑๗ + ๘๖๗ ถึง กม.ที่ ๒๗.๖๖๓ ต่อกับเขตเทศบาลเมืองปากพนัง

ถนนสายหลักเข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ระยะทางจากอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชไปยังอำเภอต่าง ๆ

ปากพนัง	๓๖	กิโลเมตร	ท่าศาลา	๒๘	กิโลเมตร
ชะอวด	๗๑	กิโลเมตร	สิชล	๖๖	กิโลเมตร
เชียรใหญ่	๕๒	กิโลเมตร	ขนอม	๑๐๐	กิโลเมตร

หัวไทร	๖๖	กิโลเมตร	พรหมคีรี	๒๑	กิโลเมตร
เฉลิมพระเกียรติ	๒๒	กิโลเมตร	ลานสกา	๒๑	กิโลเมตร
ร้อนพิบูลย์	๓๒	กิโลเมตร	พิปูน	๙๓	กิโลเมตร
จุฬารามณ์	๕๐	กิโลเมตร	บางขัน	๙๔	กิโลเมตร
ทุ่งสง	๕๕	กิโลเมตร	ทุ่งใหญ่	๑๐๒	กิโลเมตร
ฉวาง	๗๑	กิโลเมตร	พระพรหม	๑๕	กิโลเมตร
นาบอน	๗๒	กิโลเมตร	ถ้ำพรรณรา	๑๐๘	กิโลเมตร
ช้างกลาง	๕๐	กิโลเมตร	นบพิตำ	๕๒	กิโลเมตร

ระยะทางจากนครศรีธรรมราชไปยังจังหวัดใกล้เคียง

สุราษฎร์ธานี	ระยะทาง	๑๓๔	กิโลเมตร
ตรัง	ระยะทาง	๑๒๓	กิโลเมตร
พัทลุง	ระยะทาง	๑๑๒	กิโลเมตร
สงขลา	ระยะทาง	๑๖๑	กิโลเมตร
กระบี่	ระยะทาง	๒๓๓	กิโลเมตร
พังงา	ระยะทาง	๒๔๕	กิโลเมตร
ภูเก็ต	ระยะทาง	๓๓๖	กิโลเมตร

การคมนาคมภายในจังหวัด มีรถสองแถววิ่งบริการรอบเมืองและจากนครศรีธรรมราช ไปสู่จังหวัดใกล้เคียง สามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งรถตู้โดยสาร รถแท็กซี่มิเตอร์และรถโดยสารประจำทาง นอกจากนี้ยังมีรถทัวร์โดยสารประจำทาง ๙๙๑ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช - ปากพนัง) สาย ๙๙๘ (กรุงเทพฯ - ทุ่งสง) และสาย ๖๒ (กรุงเทพ - ชนอม)

๒. ทางอากาศ

ท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจาก จังหวัดประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๑,๗๙๐ ไร่ มีเที่ยวบินจากนครศรีฯ - กรุงเทพฯ และจากกรุงเทพฯ- นครศรีฯ ทุกวัน โดยสายการบินนกแอร์ สายการบินแอร์เอเชีย และสายการบินไทยไลอ้อนแอร์

๓. การขนส่งทางน้ำ

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองติดต่อกับน้ำ ในอดีตเป็นเมืองท่าที่สำคัญ เป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอชนอม อำเภอท่าศาลา ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือใช้ในการขนส่งสินค้ามีทั้งของ รัฐบาลและเอกชน รวม ๒๘ ท่าเทียบเรือ

-บริการสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว จุดบริการ Free Wi-Fi

ข้อมูลศูนย์บริการข่าวสารนักท่องเที่ยว (Information Center)

ศูนย์บริการข่าวสารนักท่องเที่ยว จำนวน ๔ แห่ง คือ

๑. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช
๒. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
๔. ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

-บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศน์

ข้อมูลอื่นๆ เช่น ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์

๑. บริษัทนำเที่ยว	จำนวน	๔๐ แห่ง
๒. ร้านอาหาร	จำนวน	๒๒๑ แห่ง
๓. มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวในพื้นที่	จำนวน	๓๕๕ คน ดังนี้
๓.๑ ประเภททั่วไป (ไทย-ต่างประเทศ)	จำนวน	๒๕๔ คน
๓.๒ ประเภททั่วไป (ไทย)	จำนวน	๓ คน
๓.๓ ประเภทเฉพาะพื้นที่ (ไทย-ต่างประเทศ)	จำนวน	๑๘ คน
๓.๔ ประเภทเฉพาะพื้นที่ (ไทย)	จำนวน	๓๗ คน
๓.๕ ประเภทเฉพาะเดินป่า	จำนวน	๑ คน
๓.๖ ประเภทเฉพาะ ทางทะเล	จำนวน	๑ คน
๓.๗ ประเภทเฉพาะทางทะเลชายฝั่ง	จำนวน	๑๒ คน
๓.๘ ประเภทเฉพาะวัฒนธรรมท้องถิ่น	จำนวน	๒๙ คน

- บริการที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางแสดงสถานที่พัก จำนวนแห่ง และห้องพัก แยกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนแห่ง	จำนวนห้องพัก (ห้อง)
๑	เมือง	๘๐	๔,๓๔๒
๒	ลานสกา	๑๐	๑๑๖
๓	ท่าศาลา	๒๗	๔๗๑
๔	ลีชิล	๒๓	๓๔๘
๕	ขนอม	๓๙	๙๔๑
๖	ปากพนัง	๑๔	๒๑๗
๗	นบพิตำ	๒	๑๘
๘	ทุ่งสง	๔๓	๑,๒๕๔
๙	หัวไทร	๑๓	๑๗๔
๑๐	พรหมคีรี	๒	๒๐
๑๑	พระพรหม	๑๑	๒๓๖
๑๒	ชะอวด	๑๔	๒๐๖
๑๓	เฉลิมพระเกียรติ	๓	๓๕
๑๔	เชียรใหญ่	๓	๔๑
๑๕	บางขัน	๓	๓๒
๑๖	ฉวาง	๖	๙๙
๑๗	ทุ่งใหญ่	๘	๑๒๗
๑๘	ร่อนพิบูลย์	๕	๖๒
๑๙	จุฬาภรณ์	๓	๕๗
๒๐	ถ้าพรธรรมา	๒	๒๙
๒๑	นาบอน	๑	๑๙
	รวม	๓๑๒	๘,๘๔๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๒.๓ เครือข่ายด้านความร่วมมือและภาคีการท่องเที่ยวของจังหวัด

- แสดงข้อมูลพื้นฐาน

เครือข่ายด้านความร่วมมือและภาคีการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

- ๑.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช
- ๒.สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๓.สมาคมท่องเที่ยวขอนแก่น
- ๔.สมาคมท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๕.สมาคมวิสาหกิจและเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๖.หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๒.๔ สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัด

ตารางแสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว/รายได้จากการท่องเที่ยว เปรียบเทียบปีที่ผ่านมา
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๗

ปี	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวไทย (คน)	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ (คน)	รวมนักท่องเที่ยว (คน)	รายได้จากการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)
๒๕๕๑	๑,๑๐๕,๙๑๕ (- ๓๑.๒๕ %)	๔๒,๑๗๒ (+ ๓๘.๕๘ %)	๑,๑๔๘,๐๘๗ (- ๒๙.๙๕ %)	๔,๗๑๙.๙๔ (+ ๘ %)
๒๕๕๒	๑,๘๘๘,๔๗๗ (+ ๗๐.๗๖ %)	๒๕,๙๓๙ (- ๓๘.๔๙ %)	๑,๙๑๔,๔๑๖ (+ ๖๖.๗๕ %)	๕,๗๒๔.๖๖ (+ ๒๑.๒๙ %)
๒๕๕๓	๑,๘๕๗,๒๔๖ (- ๑.๖๕ %)	๑๘,๙๗๙ (- ๒๖.๘๓ %)	๑,๘๗๖,๒๒๕ (- ๒.๐๐ %)	๕,๘๔๕.๕๗ (+ ๒.๑๑ %)
๒๕๕๔	๒,๓๖๒,๔๓๙ (+ ๒๗.๒๐ %)	๑๕,๓๔๘ (- ๑๙.๑๓ %)	๒,๓๗๗,๗๘๗ (+ ๒๖.๗๓ %)	๘,๓๖๘.๔๘ (+ ๔๓.๑๖ %)
๒๕๕๕	๒,๓๘๒,๗๓๓ (+๐.๘๖ %)	๔๐,๖๓๔ (+ ๑๖๔.๗๕ %)	๒,๔๒๓,๓๖๗ (+๑.๙๒ %)	๘,๗๒๔.๔๙ (+ ๔.๒๕ %)
๒๕๕๖	๒,๖๔๙,๓๐๓ (+๑๑.๑๙ %)	๕๑,๒๙๑ (+ ๒๖.๒๓ %)	๒,๗๐๐,๕๙๔ (+๑๐.๒๖ %)	๑๐,๓๘๗.๖๒ (+ ๑๙.๑๘ %)
๒๕๕๗	๓,๐๓๓,๑๒๖ (+๑๔.๔๘ %)	๕๘,๗๗๐ (+ ๑๔.๕๘ %)	๓,๐๙๑,๘๙๖ (+๑๔.๔๙ %)	๑๑,๘๗๖.๗๔ (+ ๑๔.๒๒ %)
๒๕๕๘	๓,๓๖๙,๙๘๐ (+๑๑.๑๐)	๕๘,๗๘๐ (+๑.๗๑)	๓,๔๒๘,๗๖๐ (+๑๐.๙๒)	๑๓,๕๘๗.๓๖ (+ ๑๔.๔๐)

๒.๒.๕ การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เช่น การจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวประชุมเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช การอบรมอาสาสมัครเพื่อสร้างเครือข่ายความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

๒.๓ ผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมา และแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

-ผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ หาดทรายชายทะเล สามารถรองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นได้อีกจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณปีละ ๒ ล้านคน มีรายได้จากการท่องเที่ยวปีละประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท จึงมีความแนวคิดที่จะกระตุ้นเพื่อสร้างกระแสการรับรู้และจุดสนใจ โดยกิจกรรมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดสู่กลุ่มเป้าหมายใหม่ๆ เช่น กลุ่มเยาวชน คนวัยทำงาน กลุ่มศึกษาดูงาน โดยผ่านสื่อสารประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ซึ่งโครงการนี้เป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าจากการท่องเที่ยวผลผลิตเด่นทางการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น แหล่งท่องเที่ยว วัดวาอาราม เครื่องเงิน ส้มโอทับทิมสยาม สินค้า OTOP และผลผลิตเกษตร ดังนั้น ประโยชน์รวมจะตกถึงประชาชนและผู้ผลิตสินค้าและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาเศรษฐกิจของจังหวัด ตลอดทั้งโรงแรม ที่พัก ผู้ประกอบการ ชุมชนและประชาชนโดยทั่วไป

นครอารยธรรม เป็นเป้าหมายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยยกระดับมาตรฐานกิจกรรมระดับจังหวัด เป็นนานาชาติ เช่น กิจกรรมมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วิสาขบูชาฉลอง ๒,๖๐๐ ปี รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่นับถือศาสนาพุทธเป็นเวลายาวนาน เช่น มาเลเซีย อินเดีย บรูไน ศรีลังกา และกิจกรรมกีฬาวิ่งมาราธอน ปั่นจักรยาน เป็นต้น โดยปรับกิจกรรมสร้างจุดเด่นในลักษณะเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเรียนรู้กิจกรรมที่จัดขึ้น เช่น การบวช ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ร่วมแห่ผ้าพระภุมพรมพระธาตุนานาชาติ อิมบูนู เสริมบารี เวียนเทียนรอบพระธาตุ

นอกจากนี้จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต พร้อมทั้งฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การอบรมมัคคุเทศก์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ซึ่งการอบรมมัคคุเทศก์ภาษาต่างประเทศนั้น ไม่เฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่มีทั้งภาษาฮาวาย ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น

-แหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย จำนวน ๒ ราย คือ วิสาหกิจชุมชนเพ็ชรศิรีโฮมสเตย์ ตำบลกิโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านแหลมโฮมสเตย์ ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทที่ ๓

การวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวของ จังหวัดนครศรีธรรมราช

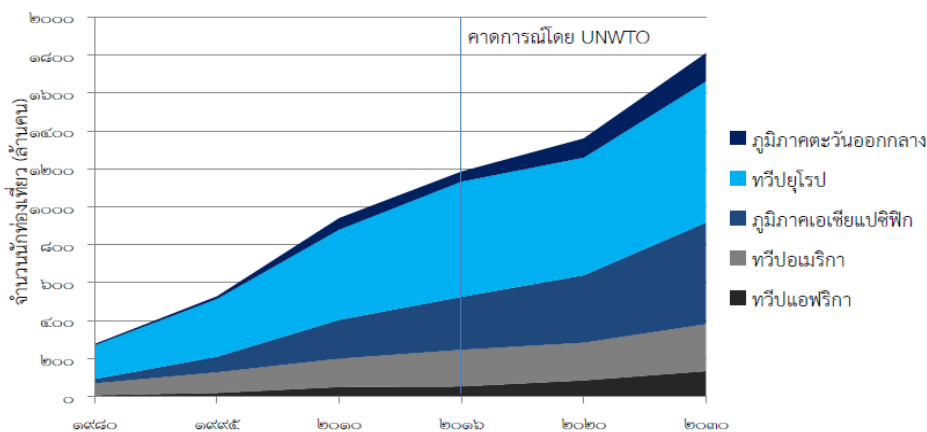
สภาพแวดล้อมและบริบทการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของโลก ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วโลกมีมูลค่ากว่า ๗.๘๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ ๙.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศทั่วโลก (Gross Domestic Product: GDP) ในส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยนั้น ได้สร้างรายได้กว่า ๒.๒๓ ล้านล้านบาท และมูลค่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคิดเป็นกว่าร้อยละ ๑๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในกำลังสำคัญ ที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ กอปรกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นมีการเปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลาตามสภาวะการณ์โลกและพฤติกรรมของผู้บริโภค อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

๓.๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน

๓.๑.๑ สถานการณ์ท่องเที่ยวและแนวโน้มการท่องเที่ยวภาพรวมระดับโลก

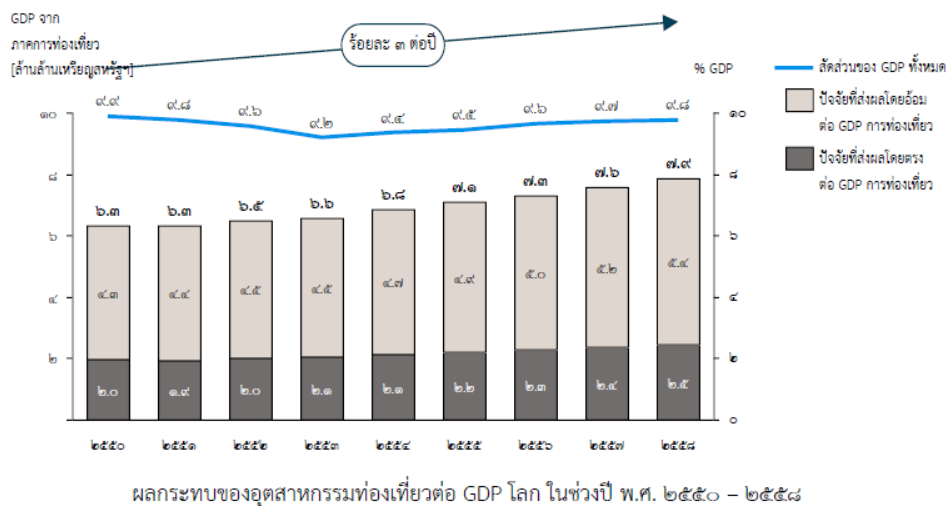
องค์การการท่องเที่ยวโลก (The United Nations World Tourism Organization: UNWTO) รายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกอยู่ที่ ๑.๒ พันล้านคน โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ -๒๕๕๘ จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกมีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ ๖ ทั้งนี้ UNWTO ได้คาดการณ์ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลก จำนวนกว่า ๑.๘ พันล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ ต่อปี ซึ่งคาดการณ์ เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จำนวน ๕๓๕ ล้านคน คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕๗ ในจำนวนดังกล่าวแบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยวในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๙๓ ล้านคน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน ๑๘๗ ล้านคน โอเชียเนีย จำนวน ๑๙ ล้านคน และเอเชียใต้ จำนวน ๓๖ ล้านคน

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั่วโลกและการคาดการณ์สู่ปีพ.ศ. ๒๕๗๓ โดย UNWTO

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ การท่องเที่ยวทั่วโลกมีมูลค่าประมาณ ๗.๘๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๙.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั่วโลก (Gross Domestic Product: GDP) ซึ่งมีการเติบโตขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๖.๓ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ กว่าร้อยละ ๓ ต่อปี ทั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขยายตัวของการท่องเที่ยว ได้แก่ ๑) ปัจจัยโดยตรง (Direct Contribution) ประกอบด้วย การใช้จ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประชาชนภายในประเทศและผู้พักถาวร รวมถึง การใช้จ่ายของรัฐบาลในภาคบริการที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลโดยตรง ต่อ GDP ของการท่องเที่ยวโลกประมาณ ๒.๕ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณร้อยละ ๓๑ และ ๒) ปัจจัย โดยอ้อม (Indirect Contribution) ประกอบด้วย การลงทุนจากอุตสาหกรรมอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การใช้จ่ายของรัฐบาล ในการสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยทั่วไป และการซื้อสินค้าและบริการโดยธุรกิจในการท่องเที่ยว เพื่อนำมาใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อ GDP การท่องเที่ยวโลก ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมูลค่าต่อ GDP การท่องเที่ยวโลก ประมาณ ๕.๔ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๖๙ ของมูลค่าของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลก

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางระหว่างประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เติบโตขึ้นในอัตราร้อยละ ๓.๕-๔.๕ ใกล้เคียงกับร้อยละ ๔.๔ ของการเติบโต ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สะท้อนให้เห็นว่าตลาดการท่องเที่ยวโลกมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีการเติบโต ในอัตราที่ไม่ สูงเช่น ในช่วง ๖ ปีที่ผ่านมา แต่ยังคงอยู่ในกรอบรายงาน Tourism Toward ๒๐๓๐ ของ UNWTO ที่คาดว่า การเติบโตของตลาดการท่องเที่ยวเฉลี่ยในช่วง ๑๐ ปี (๒๕๕๓-๒๕๖๓) ในอัตราร้อยละ ๓.๘ โดยทวีปต่างๆ ทั่วโลก ต่างมีการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น รวมถึงทวีปแอฟริกาที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวน ลดลง (ร้อยละ ๒.๙) โดยภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก รวมทั้งทวีปอเมริกา ยังคงมีการเติบโตที่สูงเท่ากันและใกล้เคียง

กับของทวีปยุโรป (ร้อยละ ๕.๐) สัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศที่พัฒนาแล้วมากกว่า ประเทศกำลังพัฒนา (ร้อยละ ๕๔.๘ เทียบกับร้อยละ ๔๕.๒) แต่ช่องว่างดังกล่าวลดลงค่อนข้างมากจาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๖๔.๘ : ร้อยละ ๕๓.๖ แสดงให้เห็นถึงบทบาทด้านการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นของประเทศที่กำลังพัฒนา ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวของประเทศในทวีปยุโรปยังคงเป็นที่ดึงดูดของนักท่องเที่ยวทั่วโลกได้มากที่สุดในสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๔ ประกอบกับภาวะค่าเงินยูโรที่ลดลงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งห้าประเทศในภูมิภาค อย่างเอเชียและแปซิฟิกที่ถึงแม้จะมีการเติบโตสูงมาโดยตลอด แต่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๓.๔ ทวีปอเมริกา ร้อยละ ๑๖.๑ ตะวันออกกลางร้อยละ ๔.๖ และทวีปแอฟริการ้อยละ ๔.๕ ตามลำดับ การปรับลดประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวของ UNWTO สอดคล้องกับ World Travel & Tourism Council (WTTC) ที่ปรับลดประมาณการการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (GDP) ด้านการท่องเที่ยวและเดินทางของโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงจากเดิมที่คาดว่าจะเติบโตร้อยละ ๓.๖ เป็นร้อยละ ๓.๓ ตามการลดลงของการคาดการณ์อัตราการเพิ่มขึ้นของเศรษฐกิจโลก จากเดิมที่สูงขึ้นร้อยละ ๓.๑ ล่าสุดขยับลงเป็นร้อยละ ๒.๘ แต่ยังคงอยู่ในอัตราที่สูงกว่าการเติบโตในช่วง ๖ ปีที่ผ่านมา ซึ่งการเพิ่มขึ้นดังกล่าวคาดว่าจะเป็ผลมาจากเศรษฐกิจภาคครัวเรือน ที่ปรับตัวดีขึ้น ประกอบกับราคาน้ำมันที่ลดลงต่ำสุดในรอบสิบปี และคาดว่าจะยังคงลดลงตลอดปีพ.ศ. ๒๕๕๙ ส่งผลให้ค่าโดยสารเครื่องบินยังคงอยู่ในระดับที่จูงใจให้มีการเดินทางอย่างต่อเนื่องการลงทุนด้านการท่องเที่ยวยังคงเติบโตสูงร้อยละ ๔.๗ เช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศที่คาดว่าจะสูงขึ้นร้อยละ ๓.๓ และ ๓.๐ ตามลำดับ โดยการเติบโตของค่าใช้จ่ายในการเดินทางภายในประเทศยังคงสูงกว่าของการเดินทางระหว่างประเทศจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ WTTC คาดการณ์ว่าการเติบโตของการใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศจะแซงหน้าการเดินทางภายในประเทศ ทั้งนี้เป็นที่คาดการณ์ว่าทุกภูมิภาคทั่วโลกมีการเติบโตของ GDP ด้านการท่องเที่ยวและเดินทางในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ยกเว้นในลาตินอเมริกาที่มีการเติบโตลดลงร้อยละ ๐.๕ เนื่องจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวของบราซิลที่มีสัดส่วนสูงถึงประมาณครึ่งหนึ่งของภูมิภาค แม้แหล่งท่องเที่ยวอื่นในภูมิภาค เช่น ชิลีและโคลัมเบีย คาดว่าจะเติบโตก็ตามยุโรปและสหรัฐอเมริกา นับว่าเป็นตลาดท่องเที่ยวสำคัญของโลกพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ย่อมมีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศเป้าหมายการเดินทาง

ผลจากการสำรวจข้อมูลการเดินทางออกนอกประเทศ (Outbound) ของนักท่องเที่ยวอเมริกัน และนักท่องเที่ยวยุโรป พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้นิยมการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกล (Long Haul) โดยนักท่องเที่ยวอเมริกันนิยมเดินทางไปสหราชอาณาจักร และอินเดียมากที่สุด นอกนั้นก็จะเป็นบราซิล สเปน คิวบา และประเทศหมู่เกาะอย่างเฮติ รวมทั้งประเทศในเอเชียอย่างญี่ปุ่น เป็นต้น โดยนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาในการจองการเดินทาง ๒-๓ สัปดาห์เท่านั้น ซึ่งในเดือนมกราคมและไตรมาสที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นช่วงระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวอเมริกันเดินทางไปยังต่างประเทศมากที่สุด และจะมีการเดินทางมากอีกครั้งในช่วงวันหยุดฤดูร้อนเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการท่องเที่ยวอย่างน้อย ๑๒ วัน สำหรับนักท่องเที่ยวยุโรป ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้นิยมมากที่สุด โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา โดยมีประเทศที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวยุโรป คือบราซิลที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น จากอันดับ ๑๗ เป็นอันดับ ๕ และดูไบ ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจากอันดับ ๑๑ มาเป็นอันดับ ๖ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คาดว่านักท่องเที่ยวยุโรปจะเดินทางออกนอกประเทศตลอดปี และจะมีการเดินทางออกนอกประเทศสูงในช่วงวันหยุดฤดูร้อนของเดือนกรกฎาคมและ

สิงหาคม เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวอเมริกันโดยการท่องเที่ยวของกลุ่มคู่รักและครอบครัวใช้เวลาในการท่องเที่ยวอย่างน้อย ๑๒ วันเช่นกัน การท่องเที่ยวโลกที่ยังขยายตัวต่อเนื่อง และพฤติกรรมการเดินทางระยะไกลของนักท่องเที่ยวยุโรป นับเป็นปัจจัยบวกที่ช่วยให้มีนักท่องเที่ยวมาประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๕๙ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ประเทศไทยจะต้องพัฒนาบริการให้มีคุณภาพพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว ตลอดจนต้องให้ความสำคัญกับการขยายตลาดนักท่องเที่ยวยุโรปมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมของนักท่องเที่ยวชาวยุโรป

องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) รายงานการคาดการณ์อนาคตการท่องเที่ยวโลก สู่ปี ๒๕๗๓ (Tourism Towards ๒๐๓๐) ว่าแหล่งท่องเที่ยวใหม่จะได้รับผลประโยชน์จากแนวโน้มและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น จึงควรเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการกำหนดนโยบาย ตลอดจนมาตรการต่างๆ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก การตลาดและการพัฒนาบุคลากร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งสามารถป้องกันและลดผลกระทบทางลบต่างๆ ให้การท่องเที่ยวสามารถเติบโตได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

สภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (WTCC) รายงานถึงแนวโน้มการท่องเที่ยวโลก ในปี ค.ศ.๒๐๑๖-๒๐๒๖ ระบุว่า GDPภาคการท่องเที่ยวจะเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๔ ต่อปี โดยในปี ค.ศ. ๒๐๒๖ การท่องเที่ยวจะส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นทั้งหมด ๓๗๐ ล้านตำแหน่งงานทั่วโลกซึ่งถือเป็น ๑ ใน ๙ ของตำแหน่งงานทั้งหมดในโลก

ภูมิภาคเอเชีย มี GDP ท่องเที่ยวโตสูงสุด ทั้งนี้ เอเชียจะมีการเติบโตของ GDP ภาคการท่องเที่ยวมากที่สุดร้อยละ ๗.๑ โดยอินเดียเติบโตร้อยละ ๗.๕ ส่วนจีนเติบโตร้อยละ ๗ ส่วนภูมิภาคที่คาดว่าจะเติบโตในอัตราร้อยละ ๔-๖ ได้แก่ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เฉลี่ยร้อยละ ๕.๘ เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ ๕.๖ แอฟริการ้อยละ ๔.๒ ตะวันออกกลางร้อยละ ๔.๙ และแอฟริกาเหนือร้อยละ ๔.๒

ด้านภูมิภาคที่คาดว่าจะเติบโตต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลกซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๔ คือ ละตินอเมริกา เติบโตร้อยละ ๓.๗ อเมริกาเหนือร้อยละ ๓.๕ แคริบเบียนร้อยละ ๓.๔ และยุโรปโตเพียงร้อยละ ๒.๘ และประเทศจีนจะมีการลงทุนทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากกว่าสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม คาดว่า GDPการท่องเที่ยวของสหรัฐจะยังเติบโตมากกว่า ขณะที่ประเทศอินเดีย ในปี ค.ศ. ๒๐๒๖ จะอยู่ใน ๑๐ อันดับประเทศด้านการท่องเที่ยว รวมถึงเมียนมา นามิเบีย แทนซาเนีย ยูกันดา เวียดนาม และแซมเบีย และเมื่อพิจารณามิติของการใช้จ่าย รายงานระบุว่า นักท่องเที่ยวจากประเทศจีน สหรัฐอเมริกา เยอรมัน และอังกฤษ ถือเป็นประเทศที่มีการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวสูงสุด ๔ อันดับแรกของโลกในปี ค.ศ. ๒๐๒๖ ส่วนประเทศไทย คาดการณ์ว่าในปี ค.ศ. ๒๐๒๖ จะมีนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก สูงกว่าประเทศจีนและสเปน

นอกจากนี้สภาการท่องเที่ยวโลกยังได้คาดการณ์ถึงสภาพและรูปแบบในอนาคตต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศจีนจะได้รับนักท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ แทนที่ฝรั่งเศส
- การท่องเที่ยวระยะไกลจะมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ประมาณร้อยละ ๒๔
- นักท่องเที่ยวจะให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/แหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

มากขึ้น

- การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญในการเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้านมากขึ้น

- ผู้คนมีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวในเวลาสั้นลง
- ผู้คนมีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวคนเดียวหรือเป็นกลุ่มย่อย
- ผู้คนมีแนวโน้มที่จะต้องการการท่องเที่ยวแบบใกล้ชิดธรรมชาติ เพื่อหลีกเลี่ยงชีวิตแบบจำเจเดิมๆ
- ผู้คนมีแนวโน้มที่จะต้องการการท่องเที่ยวแบบไม่แพง

- การบริการทางการท่องเที่ยวโดยมนุษย์จะมีความจำเป็นอย่างมาก ผู้คนมีแนวโน้มที่จะใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการเตรียมตัวก่อนการเดินทาง

ดังนั้นประเด็นท้าทายของด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในทศวรรษหน้า จึงมีดังต่อไปนี้

- ต้องให้แน่ใจว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวถูกแบ่งโดยทั่วกัน
- ต้องให้แน่ใจว่าแบบแผนการพัฒนาทางการท่องเที่ยวต้องมีอยู่เพื่อที่จะสร้างความสมดุล

ระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าบ้าน

- เอาใจใส่ในรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวโดยเฉพาะวัฒนธรรม ประเพณีและธรรมชาติพื้นบ้าน

- กระตุ้นให้สาธารณชนมีส่วนร่วมและมีการเข้าร่วมในกิจกรรมของผู้ประกอบการที่จะให้มีแบบแผน การพัฒนาการจัดการ ทางการท่องเที่ยวที่ดีขึ้น

- ฝึกฝนพนักงานให้มีความสามารถสูงสุดในการให้บริการต่างๆ
- การเตรียมเรื่องข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยว
- ใส่ใจในรายละเอียดของความเป็นเสน่ห์ในผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว
- ทำให้สินค้าคุ้มค่ากับเงินที่ต้องเสียไป
- ให้แน่ใจว่าเทคโนโลยีและแรงงานคนไปด้วยกันได้ดีในการให้บริการที่ดีที่สุดทางการท่องเที่ยว
- ทำให้แพคเกจทัวร์สั้นลงและมีจุดหมายปลายทางใหม่ๆ

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association -

PATA) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจการท่องเที่ยว (The Visitor Economy) ว่าในปัจจุบันความต้องการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งถือว่าเป็นภูมิภาคที่มีแรงขับเคลื่อนในด้านนี้มากที่สุด เศรษฐกิจการท่องเที่ยว (Visitor Economy) จึงถือเป็นเสาหลักในการพัฒนาด้านสังคมในภูมิภาค หากจัดการได้อย่างถูกต้องและมีความรับผิดชอบ การท่องเที่ยวจะเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจและสังคม เป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศและความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก คาดการณ์นักท่องเที่ยวระหว่าง ปี ค.ศ.๒๐๑๔-๒๐๑๘ ว่าแนวโน้มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าสู่ประเทศต่างๆ ในแถบภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

๑. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพิ่มขึ้นจาก ๕๒๑ ล้านคนเป็น ๖๗๐ ล้านคน ในปี ค.ศ.๒๐๑๘ หรือมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๖.๕

๒. นักท่องเที่ยวรัสเซียเดินทางเข้าภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า ๖ ล้านคน ในปี ค.ศ.๒๐๑๓ แต่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเกิน ๑๐ ล้านคน เมื่อจบปี ๒๐๑๖ ประเทศที่นิยมเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว ๓ อันดับแรก ได้แก่ ประเทศไทย จีน และกัมพูชา

๓. นักท่องเที่ยวเกาหลีมีอัตราการเดินทางเข้ามาในภูมิภาคอย่างโดดเด่น โดยคาดว่าจะปลายปี ค.ศ. ๒๐๑๖ จะมีนักท่องเที่ยวจากเกาหลีเดินทางเข้ามาเกิน ๒๐ ล้านคน แชนจ์หน้านักท่องเที่ยวญี่ปุ่นไปได้มาตรวัดที่มีความหมายสำหรับคนรุ่นต่อไป (Meaningful Metrics for the Next Generation)

แนวโน้มสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของโลกในอนาคต

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงไปตามแนวโน้มของโลก ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. การเติบโตของชนชั้นกลางและรายได้ที่เพิ่มขึ้น (Growing middle class and rising disposable income) ด้วยพัฒนาการทางเศรษฐกิจโลกอย่างต่อเนื่องและโอกาสทางธุรกิจที่เพิ่มสูงขึ้น ประชากรในกลุ่มชนชั้นกลางทั่วโลกมีแนวโน้มการเติบโตกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๗๓ โดยปัจจัยขับเคลื่อนหลักมาจากประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก และเมื่อพิจารณา ๑๐ อันดับสูงสุดของนักท่องเที่ยวเข้าในประเทศไทย เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่มีสัดส่วนของกลุ่มคนชนชั้นกลางค่อนข้างสูง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนและชาวอินเดีย คาดว่าจะมีอัตราการเติบโตของสัดส่วนของกลุ่มคนชนชั้นกลางเพิ่มสูงอีกในอนาคต นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความเต็มใจในการใช้จ่ายระหว่างการท่องเที่ยวในระดับสูง จึงควรพัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับ ความต้องการทางด้านคุณค่าและมีความสอดคล้องทางด้านภาษากับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เพื่อเป็นการแปรแนวโน้มของโลกให้เป็นการพัฒนาทางด้านรายได้ให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวการของประเทศไทย

๒. การเติบโตของสายการบินต้นทุนต่ำ (Low cost carriers [LCC] on the rise) จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเชื่อมต่อและเพิ่มความสะดวกในเส้นทางการเดินทางภายในและระหว่างประเทศทั่วโลก อันจะเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเดินทางและลดค่าใช้จ่าย จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตของการเดินทางและจำนวนของนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยคาดการณ์ว่าความต้องการท่องเที่ยวด้วยบริการสายการบินต้นทุนต่ำ จะได้รับความนิยมมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันการใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำเพื่อเดินทางท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ที่ร้อยละ ๒๖ ของการเดินทางทางอากาศทั่วโลก โดยในประเทศไทยมีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ที่ร้อยละ ๒๔ สำหรับเที่ยวบินระหว่างประเทศ และร้อยละ ๖๓ สำหรับเที่ยวบินในประเทศ สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเส้นทางคมนาคม ทางอากาศ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือของสายการบินในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวภายในประเทศสู่เมืองรองต่างๆ การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและการเชื่อมต่อระหว่างประเทศเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ อาทิ จีน และอินเดีย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศดังกล่าวให้เดินทางสู่ประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

๓. การเติบโตของสังคมผู้สูงอายุซึ่งมีการใช้จ่ายใช้สอยเพื่อการท่องเที่ยวสูง (Ageing population with high willingness to spend) จากการคาดการณ์ของ Horwath HTL ในอีก ๓๕ ปีข้างหน้าหรือภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ จะมีสัดส่วนผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปต่อประชากรโลกเพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ ๒๑ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดเพียง

ร้อยละ ๑๒ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเหล่านี้ถือเป็นกลุ่มที่มีความเต็มใจในการใช้จ่ายใช้สอยระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวต่อปีสูงกว่านักท่องเที่ยวในช่วงอายุอื่น เช่น กลุ่ม Millennials หรือกลุ่ม Gen Y ถึง ๓ เท่า โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุทั่วโลก มีค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๘,๗๓๖ เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปี ในขณะที่ค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวของกลุ่ม Millennials เฉลี่ยอยู่ที่ ๒,๙๑๕ เหรียญสหรัฐ ดังนั้น กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุนับเป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่มีศักยภาพสูงและควรให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้โดยการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวตามหลักการ Tourism For All เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

๔. การใช้เทคโนโลยีระหว่างการท่องเที่ยว (Adoption of travel technology during the travel journey) เนื่องด้วยความแพร่หลายของเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันที่เพิ่มมากขึ้น สื่อสังคมออนไลน์หรือช่องทางออนไลน์มีส่วนสำคัญในการเติมเต็มและเพิ่มความสะดวกสบายตลอดการเดินทางของนักท่องเที่ยว จากการคาดการณ์ของ Euro monitor พบว่า อัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของรายได้จากการใช้ช่องทางออนไลน์สำหรับการท่องเที่ยวทั่วโลก (Global online travel revenues growth) อยู่ที่ร้อยละ ๑๐ ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๖๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็น ๓๖๓ พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โครงสร้างพื้นฐานและศักยภาพด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย ในปัจจุบันยังเป็นข้อจำกัดการพัฒนา ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการลงทุนพัฒนาและส่งเสริมระบบการท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์และสนับสนุนการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ให้กับธุรกิจท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อแนวโน้มการท่องเที่ยวที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวของไทยยังล้าหลังด้านการส่งเสริมข้อมูลและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทางออนไลน์ที่ต้องเร่งพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในอนาคต

๕. นักท่องเที่ยวมุ่งเน้นประสบการณ์และให้ความสำคัญกับความรู้เชิงลึกของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ (Experiential travelers with more sophisticated expectations) ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาประสบการณ์ที่มากกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบเดิม ๆ ทั่วไป โดยต้องการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่นอย่างแท้จริง มากกว่าการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ และการจัดสรรแพ็คเกจการท่องเที่ยวที่สามารถให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ โดยการร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น

๖. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเชิงรูปแบบการท่องเที่ยว (Tourism segment trends) เนื่องด้วยปัจจัยและแนวโน้มที่กำลังเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ ส่งผลให้กลุ่มนักท่องเที่ยวในอนาคตมีจุดประสงค์ในการท่องเที่ยวที่แปรเปลี่ยนจากเดิม อีกทั้งวิวัฒนาการดังกล่าวจะส่งผลสำคัญต่อตลาดการท่องเที่ยวโลก โดยสามารถแบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น ๑๓ กลุ่ม ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) การท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด (Sea Sun Sand Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการเลือกซื้อสินค้า (Shopping Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy tourism) การท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการและความบันเทิง (Entertainment Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health & Wellness Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม และนิเวศ (Ecotourism)

การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) การท่องเที่ยวเรือสำราญ (Cruise Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Religious Tourism) โดยในอีก ๑๐ ปีข้างหน้านักท่องเที่ยวที่ยังคงเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด และนักท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีส่วนแบ่งทางตลาดเชิงมูลค่าอยู่ในระดับที่สูง โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและทางทะเลและชายหาด อีกทั้งยังมีแนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น สาเหตุประการหนึ่ง มาจากการแพร่หลายข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ผ่านกระแสโลกสังคมออนไลน์หรือสื่อสังคมดิจิทัลอีกทั้งความต้องการสัมผัสแหล่งวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิม นอกจากนี้ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา ก็เริ่มมีแนวโน้มเติบโตอย่างชัดเจน เช่นเดียวกันกับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมและนิเวศ รวมไปถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงาม ก็คาดว่าจะมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นแบบทวีคูณเช่นเดียวกัน ทั้งหมดนี้เป็นผลสืบเนื่องจากรายได้ของนักท่องเที่ยวที่เติบโตขึ้นและความต้องการในบริการแบบครบวงจรที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้บ่งชี้ถึงนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพดังกล่าว เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศ

๓.๑.๒ สถานการณ์ท่องเที่ยวและแนวโน้มการท่องเที่ยวของประเทศไทย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นติดอันดับที่ ๑๑ ของโลก สะท้อนให้เห็นได้จากแนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยในระยะที่ผ่านมาจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก ๑๔ ล้านคน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็น ๒๙.๘ ล้านคน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมากเป็นอันดับที่ ๑๑ ของโลก โดยประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากที่สุด ได้แก่ จีน มาเลเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี และลาว ตามลำดับ สำหรับแนวโน้มนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (ไทยเที่ยวไทย) พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ มีการเติบโตกว่าร้อยละ ๙ ต่อปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นักท่องเที่ยวไทยเดินทาง คิดเป็น ๑๓๖.๒ ล้านคนครั้ง และเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ ๑๓๘.๘ ล้านคนครั้ง อย่างไรก็ตาม จำนวนนักท่องเที่ยวไทยภายในประเทศยังอยู่ในระดับต่ำกว่าหากเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค

ประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศสูงสุด ๑๕ อันดับแรกของโลก

ลำดับ	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ			
	ประเทศ	พ.ศ. ๒๕๕๘ (ล้านคน)	ประเทศ	พ.ศ. ๒๕๕๘ (ล้านคน)
๑	ฝรั่งเศส	๘๔.๕	ฝรั่งเศส	๘๓.๗
๒	สหรัฐอเมริกา	๗๗.๕	สหรัฐอเมริกา	๗๕.๐
๓	สเปน	๖๘.๒	สเปน	๖๔.๙
๔	จีน	๕๖.๙	จีน	๕๕.๖
๕	อิตาลี	๕๐.๗	อิตาลี	๔๘.๖
๖	ตุรกี	๓๙.๕	ตุรกี	๓๙.๘
๗	เยอรมันนี	๓๕	เยอรมันนี	๓๓.๐
๘	สหราชอาณาจักร	๓๔.๔	สหราชอาณาจักร	๓๒.๖
๙	เม็กซิโก	๓๒.๑	รัสเซีย	๒๙.๘
๑๐	รัสเซีย	๓๑.๓	เม็กซิโก	๒๙.๓
๑๑	ไทย	๒๙.๙	ฮ่องกง	๒๗.๘
๑๒	ออสเตรเลีย	๒๖.๗	มาเลเซีย	๒๗.๔
๑๓	ฮ่องกง	๒๖.๗	ออสเตรเลีย	๒๕.๓
๑๔	มาเลเซีย	๒๕.๗	ไทย	๒๔.๘
๑๕	กรีซ	๒๓.๖	กรีซ	๒๒.๐

ที่มา : UNWTO Tourism Highlights ๒๐๑๖ Edition

รายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ ๑.๒ ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙.๐๘ จากปีที่ผ่านมา แม้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จะมีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองเกิดขึ้น ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงเหลือจำนวน ๑.๑๗ ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๔.๙๓ แต่รายได้ก็สามารถปรับตัวขึ้นสูงกว่าระดับเดิมมาอยู่ที่ ๒.๒๓ ล้านล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งในจำนวนนี้แบ่งเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน ๑.๔๔ ล้านล้านบาท และรายได้จากนักท่องเที่ยวไทย จำนวน ๐.๗๙ ล้านล้านบาท จากการเก็บสถิติของ UNWTO ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงถึง ๔๔.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือสูงเป็นอันดับที่ ๖ ของโลก คาดการณ์ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยว ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะมีรายได้รวม ๒.๔ ล้านล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีรายได้สูงถึง ๒.๕ ล้านล้านบาท

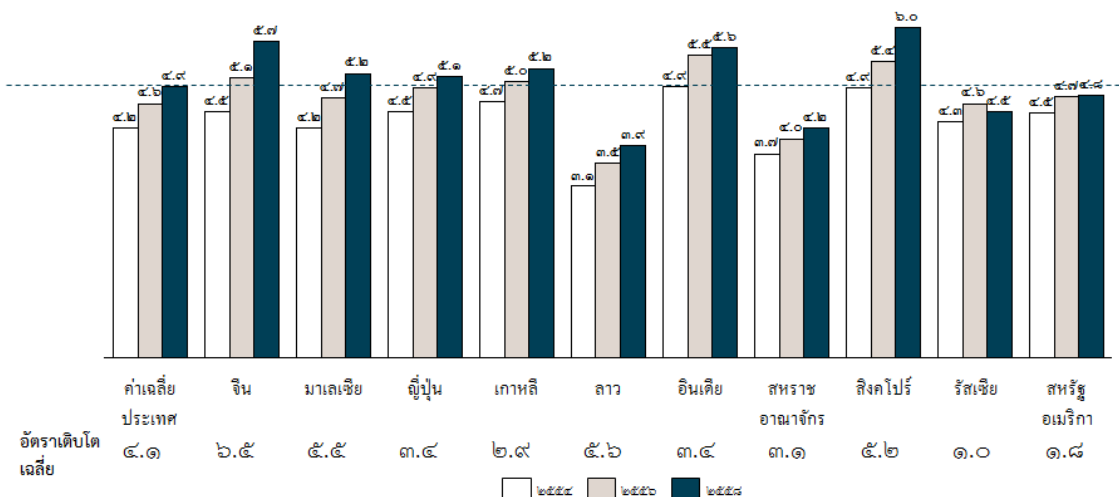
ประเทศที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวต่างประเทศสูงสุด ๑๕ อันดับแรกของโลก

ลำดับ	รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ			
	ประเทศ	พ.ศ. ๒๕๕๘ (ล้านเหรียญสหรัฐ)	ประเทศ	พ.ศ. ๒๕๕๘ (ล้านเหรียญสหรัฐ)
๑	สหรัฐอเมริกา	๒๐๔.๕๒	สหรัฐอเมริกา	๑๙๑.๓๓
๒	จีน	๑๑๔.๑๑	จีน	๑๐๕.๓๘
๓	สเปน	๕๖.๕๓	สเปน	๖๕.๑๑
๔	ฝรั่งเศส	๔๕.๙๒	ฝรั่งเศส	๕๘.๑๕
๕	สหราชอาณาจักร	๔๕.๔๖	สหราชอาณาจักร	๔๖.๕๔
๖	ไทย	๔๔.๕๕	อิตาลี	๔๕.๔๙
๗	อิตาลี	๓๙.๔๕	เยอรมันนี	๔๓.๓๒
๘	เยอรมันนี	๓๖.๘๗	มาเก๊า	๔๒.๕๕
๙	ฮ่องกง	๓๖.๑๕	ไทย	๓๘.๔๒
๑๐	มาเก๊า	๓๑.๓๐	ฮ่องกง	๓๘.๓๘
๑๑	ออสเตรเลีย	๒๙.๔๑	ออสเตรเลีย	๓๑.๙๔
๑๒	ตรุกี	๒๖.๖๒	ตรุกี	๒๙.๕๕
๑๓	ญี่ปุ่น	๒๔.๙๘	มาเลเซีย	๒๒.๖๐
๑๔	อินเดีย	๒๑.๐๑	ออสเตรีย	๒๐.๘๒
๑๕	ออสเตรีย	๑๘.๓๐	อินเดีย	๑๙.๗๐

ที่มา : UNWTO Tourism Highlights ๒๐๑๖ Edition

การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อครั้งสูงขึ้นแม้ว่าวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวจะลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นักท่องเที่ยวต่างชาติมีการใช้จ่ายเป็นจำนวน ๕,๐๗๒.๖๙ บาทต่อวัน เพิ่มขึ้นจากเดิมปีก่อนหน้า กว่าร้อยละ ๖.๒๓ ขณะที่ จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ลดลงมาอยู่ที่เฉลี่ย ๙.๕๕ วัน ลดลงร้อยละ ๓.๕ จากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในระยะใกล้ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากประเทศ จีนและมาเลเซีย รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ปัจจัยที่ส่งเสริมการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ อาทิ สถานการณ์ภายในประเทศที่เริ่มดีขึ้นทำให้การท่องเที่ยวไทยฟื้นตัว อย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นของจำนวน นักท่องเที่ยวจีน และค่าโดยสารสายการบินระหว่างประเทศที่ลดลง

การเติบโตของค่าใช้จ่ายต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ๑๐ ประเทศหลักของประเทศไทย

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ฉบับที่ ๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ในภาพรวมการเดินทางเที่ยวในประเทศของคนไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการกระจายตัวของการเดินทางท่องเที่ยวในหลายจังหวัดเพิ่มมากขึ้น วัดได้จากการดำเนินโครงการ “เมืองต้องห้าม...พลาด” ที่มีการนำเสนอเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยว ๑๒ จังหวัด ได้แก่ ลำปาง เพชรบูรณ์ น่าน ราชบุรี สมุทรสงคราม เลย บุรีรัมย์ จันทบุรี ตราด ชุมพร ตรัง และนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีในการเดินทางท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย จากการจัดเก็บข้อมูลพบว่าในเดือนมกราคม-พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวใน ๑๒ พื้นที่เป้าหมายราว ๑๘.๕๖ ล้านคนครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๕๘ ก่อให้เกิดรายได้ประมาณ ๕๐,๓๖๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙.๓๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดลำปางที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด ประมาณ ๑.๒๑ ล้านคนครั้ง เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๖๕.๙๕ มีรายได้ประมาณ ๓,๔๙๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๖๖.๔๗

แนวโน้มการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งเป้าหมายว่าประเทศไทยจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๒.๓ ล้านล้านบาท เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๑.๕ ล้านล้านบาท และรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศ ๘ แสนล้านบาท

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตั้งเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตลาดภายในประเทศสร้างรายได้ ๘.๐๗ แสนล้านบาท เติบโตร้อยละ ๘.๐๔ จากจำนวนนักท่องเที่ยว ๑๕๐.๗ ล้านคนครั้ง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๕,๓๓๐ บาท/คน/ครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘๙ โดยภูมิภาคที่คาดว่าจะมีอัตราการเติบโตสูงสุดคือ ภาคเหนือ จะมีจำนวนนักท่องเที่ยว ๑๖.๔ ล้านคนครั้ง เติบโตร้อยละ ๖ ก่อให้เกิดรายได้ ๑.๑๗ แสนล้านบาท เติบโต ร้อยละ ๑๐.๑๕ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อทริป ๔,๔๘๐ บาท/คน/ครั้ง เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓.๙๐ ขณะที่ภาคใต้ยังคงทำรายได้สูงสุด ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยว ๒๐.๗๓ ล้านคนครั้ง เติบโตร้อยละ ๕.๕๑ คิดเป็นรายได้ ๑.๖๐ แสนล้านบาท เติบโตร้อยละ ๙.๖๗ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อทริป ๗,๐๘๐ บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๘๖

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ประเมินว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ เดินทางมาเที่ยวไทยอยู่ระหว่าง ๓๒.๕๔ ล้านคนถึง ๓๔.๐๒ ล้านคน เพิ่มขึ้นอยู่ระหว่างร้อยละ ๗.๙๖

ถึง ร้อยละ ๑๓.๐๔ จากปี ๒๕๕๘ และประเมินว่าจะมีรายได้อยู่ระหว่าง ๒.๓๖ ล้านล้านบาท ถึง ๒.๔๔ ล้านล้านบาท รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ประมาณ ๑.๕๖-๑.๖๔ ล้านล้านบาท และเป็นรายได้จากการเดินทางเที่ยวในประเทศ ๘ แสนล้านบาท ทั้งนี้ ประเมินว่าในช่วง ไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาเที่ยวไทย ๘.๕๓ ล้านคน ซึ่งเติบโตจากอย่างต่อเนื่องจากช่วงไตรมาส ๔ ของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคมปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื่องจากเป็น ช่วงไฮซีซั่น และคาดว่าแผนในการดึงนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย น่าจะเห็นผลในช่วงไตรมาส ๒ และไตรมาส ๓ เป็นต้นไป จากการส่งเสริมโปรดัคส์ของผู้ประกอบการที่รองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพเพิ่มขึ้น และยังมีแรงหนุนจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือเออีซี

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินสถานการณ์ตลาดไทยเที่ยวไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะขยายตัวต่อเนื่อง อานิสงส์จากวันหยุดยาวและมาตรการภาครัฐไม่ว่าจะเป็นการออกมาตรการเฉพาะเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และการขยายมา มาตรการนำค่าใช้จ่าย ด้านท่องเที่ยวภายในประเทศ มาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลตลอดทั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยภาพรวม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า จะมีคนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศจำนวน ๑๔๖.๕ ล้านคนครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๕ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และอาจจะก่อให้เกิดเม็ดเงินสะพัดไปยังธุรกิจที่เกี่ยวข้องในไทยมูลค่า ๘.๓๕ แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๒ ชะลอตัวจากร้อยละ ๑๒.๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่เป็นอัตราที่ชะลอลงกว่าปีที่ผ่านมา ตามปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ยังฟื้นตัวช้าและสภาพอากาศที่กระทบแหล่งท่องเที่ยวในบางพื้นที่สำหรับการทำการตลาดเพื่อให้สามารถตอบโจทย์พฤติกรรมลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ผู้ประกอบการอาจจะหันมาใช้ประโยชน์จากการให้บริการของแพลตฟอร์มดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น โดยแพลตฟอร์มดังกล่าวส่วนหนึ่งให้บริการฟรีสำหรับบุคคลทั่วไป จึงเอื้อให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวสามารถนำมาต่อยอดการทำการตลาดให้เข้าถึงลูกค้าเป้าหมายได้โดยตรงและยังช่วยลดต้นทุนการทำการตลาด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรใช้ประโยชน์จากนโยบายรัฐและการเชื่อมต่อกับกลุ่มประเทศ CLMV คือประเทศ กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้ตอบโจทย์ความคาดหวังของตลาดกลุ่มเป้าหมาย อย่างตลาดกรุ๊ปทัวร์ที่ต้องการศึกษาดูงาน/แสวงหาโอกาสและการลงทุนใน กลุ่มประเทศ CLMV โดยอาจจะเพิ่มกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดของประเทศไทยที่มีพรมแดนติดต่อ/เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

แม้ในช่วงโลว์ซีซั่นบางตลาดหดตัวตามฤดูกาล แต่บางตลาดยังเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยในช่วงดังกล่าว อย่างตะวันออกกลาง ดังนั้นการหันมาทำตลาดเพื่อกระตุ้นการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวไทยโค้งสุดท้ายของช่วงโลว์ซีซั่นน่าจะช่วยก่อให้เกิดเม็ดเงินสะพัดไปยังธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องเนื่องจากตลาดนี้มีศักยภาพ มีการใช้จ่ายค่อนข้างสูง และมีการเที่ยวซ้ำ

สำหรับทิศทางตลาดนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางในช่วงที่เหลือของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โมเมนตัมของตลาดน่าจะเติบโตเป็นบวกตามทิศทางราคาน้ำมัน ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของตะวันออกกลางที่เริ่มปรับตัวดีขึ้น โดยตลอดทั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่าจะมีชาวตะวันออกกลางเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทยจำนวน ๖.๙๕ แสนคน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๕ จากปีที่แล้ว โดยตลาดที่มีศักยภาพและน่าจะเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยให้เร่งทำการตลาดเพื่อขยายฐานลูกค้า คือ ตลาดที่กำลังฟื้นตัว อย่างอิหร่านและตลาดหลัก อย่างสหรัฐอเมริกาหรือเอมิเรสต์

แม้ศักยภาพของไทยทั้งผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว ประกอบกับความได้เปรียบในเรื่องการเดินทาง แต่คงปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางมีความต่างในเรื่องศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งอาจเป็นปัจจัยท้าทายการทำการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ดังนั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับการให้บริการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีของตลาดนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลาง อาทิ ธุรกิจโรงแรมที่สนใจตลาดนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางควรใส่ใจเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น บริการอาหารฮาลาล ห้องละหมาด ห้องน้ำ เป็นต้น) และการนำเสนอแพ็คเกจห้องพักสำหรับลูกค้ากลุ่มครอบครัวในราคาพิเศษ นอกจากนี้ ทุกภาคส่วนควรร่วมกัน ผลักดันการยกระดับมาตรฐานฮาลาลของไทยเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและสร้างบรรยากาศความเป็นมิตรสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวของชาวมุสลิม (Halal-friendly Travel) เพราะจะช่วยส่งเสริมการทำการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมจากทุกประเทศ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการด้านท่องเที่ยวและธุรกิจห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องจากตะวันออกกลาง ควรพิจารณากระจายความเสี่ยง คือ ลดการพึ่งพาทลาดใดตลาดหนึ่ง ควบคู่กับการติดตามประเด็นที่อาจทำให้ตลาดมีความผันผวนอย่างสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป้าหมาย เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของบางประเทศในภูมิภาคตะวันออกมีความผันผวนตามระดับราคาส่งออกน้ำมันดิบในตลาดโลก รวมถึงประเด็นเรื่องความเสี่ยงด้านภูมิศาสตร์การเมือง (Geopolitical Risks)

ทิศทางนักท่องเที่ยวจากสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดการณ์ว่าตลาดนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นๆ ในสหภาพยุโรปยังน่าจะเติบโตได้ แม้ผลจาก Brexit ทำให้เกิดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มสหภาพยุโรป แต่คาดว่าผลกระทบที่จะส่งผ่านมายังภาคการท่องเที่ยวไทยในช่วงที่เหลือของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ น่าจะยังจำกัด โดยตลาดนักท่องเที่ยวสำคัญอย่างเยอรมนี และฝรั่งเศส มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง นอกจากนี้ ตลาดนักท่องเที่ยวจากสหภาพยุโรปอื่นๆ ที่น่าจับตามอง เนื่องจากเริ่มเห็นสัญญาณการกลับเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น อาทิ นักท่องเที่ยวจากสวีเดน และเดนมาร์ก โดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ นักท่องเที่ยวจากสหภาพยุโรปที่ไม่รวมสหราชอาณาจักร จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๗.๖-๘.๕ หรือมีจำนวนประมาณ ๓.๗๒-๓.๗๕ ล้านคน จากที่เติบโตร้อยละ ๔.๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ขณะที่สถานการณ์ตลาดนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ขยายตัวร้อยละ ๘.๕ หรือมีจำนวน ๕ แสนคน ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงสุดในประวัติศาสตร์ ส่วนในช่วงที่เหลือของปีนี้ ยังคงต้องติดตามสถานการณ์ Post Brexit ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อทิศทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตลาดนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทยน่าจะยังขยายตัวร้อยละ ๔.๐-๕.๒ หรือมีจำนวนประมาณ ๙.๘๕-๙.๙๖ แสนคน

สำหรับเหตุการณ์ความไม่สงบในบางประเทศของยุโรป คงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนชาวยุโรป โดยบางส่วนอาจเลือกที่จะเปลี่ยนแผนการเดินทางไปท่องเที่ยวยังนอกภูมิภาค ซึ่งน่าจะเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทย ดังนั้น ผู้ประกอบการ ที่เกี่ยวข้องควรใช้จังหวะนี้จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่เข้มข้นเพื่อกระตุ้นตลาด โดยเฉพาะชาวยุโรปที่ยังไม่ได้ตัดสินใจหรือวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงไฮซีซั่นของปีนี้

การประเมินศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

๑. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยพิจารณาได้จากความพร้อมและศักยภาพของประเทศไทยที่มีต่อการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยจุดเด่นและข้อได้เปรียบจากประเทศคู่แข่งหลายประการ เช่น ทำเลที่ตั้งเป็นจุดศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ อุตสาหกรรมบันเทิงของคนไทย เป็นต้น นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ World Economic Forum : WEF ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๕ จาก ๑๔๑ ประเทศทั่วโลก หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๑๖ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคม ทางอากาศ อยู่ในอันดับที่ ๑๗ ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในอันดับที่ ๓๔ ด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในอันดับที่ ๖๐ ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็น จุดแข็งของการท่องเที่ยวของไทย

๒. การท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็นที่สุดของโลกในการจัดอันดับระดับนานาชาติหลายอันดับ เช่น กรุงเทพมหานคร ได้รับเลือกเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ดีที่สุดภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดย Master Card (Master Card's Asia Pacific Destinations Index ๒๐๑๕) รางวัลชายหาดที่ดีที่สุดของเอเชียในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จาก World Travel Awards รางวัลประเทศท่องเที่ยว ที่ดีที่สุดในด้านการท่องเที่ยวครอบครัว การท่องเที่ยวเชิงพักผ่อน สถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการวิเวก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รางวัลสถานที่เพื่อการประชุมและจัดงานยอดเยี่ยมจาก TTG Travel Awards ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และประเทศไทยได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยว Grand Travel Award จากนิตยสาร Travel News นิตยสารธุรกิจท่องเที่ยวชื่อดังจากภูมิภาคสแกนดิเนเวีย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ติดต่อกันเป็นเวลา ๙ ปี เนื่องจากความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของประเทศไทยในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมระดับโลก ดังนั้น ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถคงความนิยมและรักษาอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

๑. การวางแผนและตัดสินใจเที่ยว จากการจัดอันดับของ WEF ทางด้านประสิทธิภาพของการตลาดประเทศในการดึงดูดนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๕.๔ จาก ๗.๐ หรือ เป็นอันดับที่ ๒๓ จาก ๑๔๑ ประเทศทั่วโลก ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยมีการจัดการและการทำการตลาด ได้เป็นอย่างดี และยังมีโอกาสที่จะพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดได้ อาทิ การอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการดำเนินการขอวีซ่า การพัฒนาระบบวางแผนท่องเที่ยวและระบบจองบัตรโดยสาร รวมทั้งการปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

๒. การเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยครอบคลุมของเครือข่ายเที่ยวบินระหว่างประเทศ และการเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศอื่นในภูมิภาค ถือเป็นจุดแข็งของประเทศไทย จากการจัดอันดับของ International Air Transport Association ในด้านอัตราส่วนที่นั่งต่อกิโลเมตรบินต่อสัปดาห์ (Available International Seat-Km per Week) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีอัตราส่วนดังกล่าวสูงถึง ๒,๒๐๖ ที่นั่ง ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๑๓ จาก ๑๔๑ ประเทศทั่วโลก แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านความเชื่อมโยงของระบบขนส่งมวลชน

ระหว่างสนามบินและตัวเมือง ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ปัญหาขีดความสามารถในการรองรับของสนามบิน และปัญหาขาดแคลนบุคลากร เป็นต้น

๓. การเดินทางภายในประเทศไทย มีความพร้อมในระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ระดับหนึ่ง โดยมีเส้นทางการคมนาคมทางอากาศเชื่อมโยงสู่เมืองหลักและเมืองรอง อย่างครอบคลุมทั้งประเทศ มีเส้นทางการคมนาคมทางถนนที่ได้มาตรฐาน แต่ยังมีปัญหาในด้านการบริหารจัดการและการเชื่อมโยงของระบบขนส่งมวลชน ปัญหาในด้านคุณภาพและมาตรฐานของระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ เส้นทางที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวรอง ตลอดจนการขาดระบบข้อมูลและสารสนเทศที่นำมาใช้พัฒนาและสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ

๔. การพักอาศัยในประเทศไทย จากผลสำรวจห้องพักโดย Euro monitor พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนโรงแรมและสถานที่พักแรมเพียงพอ มีความหลากหลาย และอยู่ในระดับราคาที่เหมาะสม และธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีจำนวนห้องพักมากกว่า ๖๓๒,๐๐๐ ห้อง โดยมีการเติบโตกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ และยังได้รับคะแนนจาก Trip Advisor ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้านคุณภาพของโรงแรม สูงถึง ๔.๘ จาก ๕.๐ แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านมาตรฐานและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการพัฒนาต่อยอดเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์โลก

๕. ความพึงพอใจในการท่องเที่ยว ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและมีชื่อเสียงจำนวนมากกระจายไปทั่วทุกภูมิภาค อีกทั้งบุคลากรไทยมีความโดดเด่นด้านการบริการ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การกระจุกตัวของแหล่งท่องเที่ยวหลักในบางพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาด้านขีดความสามารถในการรองรับ ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านความสามารถทางภาษา ส่งผลต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวไทยในอนาคต หากยังไม่มีการจัดการด้านการบริหารจัดการอย่างเร่งด่วนเพื่อรักษาระดับความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาอย่างยั่งยืน

๖. ความสะดวกสบายและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพการบริการและมีเครือข่ายอำนวยความสะดวก ด้านการสื่อสารที่ค่อนข้างครอบคลุม แต่ในเรื่องมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยของ ประเทศไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เกิดอาชญากรรม อุบัติเหตุ และการหลอกลวงนักท่องเที่ยวบ่อยครั้ง จากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๘๙ ของโลกในด้านสุขอนามัย อันดับที่ ๑๑๖ ในด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม และอันดับที่ ๑๓๒ ในด้านความปลอดภัย จึงจุดที่ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนา เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยว พร้อมทั้งจะรองรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

๗. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยได้รับคะแนนความพึงพอใจที่สูงเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาค โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดย Trip Advisor ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่สูงถึง ๔.๖ จาก ๕.๐ คะแนน แต่จำนวนข้อความแสดงความคิดเห็นเชิงบวกผ่านสื่อออนไลน์ยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวขาเข้า พบว่ามีเพียง ๑๒๐ ข้อความต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๑,๐๐๐ คน เมื่อเทียบกับประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นประเทศชั้นนำในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ที่ประสบความสำเร็จในด้านการได้รับความความคิดเห็นเชิงบวกจากนักท่องเที่ยวกว่า ๗๑๘ ข้อความต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๑,๐๐๐ คน บน Trip Advisor ในปีเดียวกัน

ผลกระทบจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่อภาพรวมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

๑. ประเทศไทยมีโอกาสรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นทั้งจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จากการวิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากทั้งปัจจัยขับเคลื่อนภายนอก การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงเชิงรูปแบบการท่องเที่ยว พบว่ามีการเติบโตของงานการท่องเที่ยวที่แข็งแกร่งและมีการเติบโตของปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ของอุปสงค์หรือศักยภาพด้านความต้องการของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามศักยภาพด้านอุปสงค์ดังกล่าว จะแปรเปลี่ยนเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวภายใต้เงื่อนไขการพัฒนาด้านอุปทานของการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความพร้อมด้านอุปทานเพื่อรองรับการเติบโตของความต้องการในอนาคต

๒. การพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตควรมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายเชิงคุณภาพของการเติบโตด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวในกลุ่มต่างๆ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อประเทศ รัฐบาลไทยรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจพฤติกรรมและความต้องการที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มที่มีศักยภาพในการเติบโตในอนาคตเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์ของตลาดการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

๒.๑ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมและนิเวศ กลุ่มนักท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ และกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เนื่องมาจากประเทศไทยมีศักยภาพและความได้เปรียบในเชิงปริมาณและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ อีกทั้งมีความพร้อมและความครบถ้วนทางการแพทย์และคุณภาพการให้บริการด้านสุขภาพอย่างครบวงจรในราคาย่อมเยาเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาค หากแต่ว่าแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศไทยล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความเปราะบาง อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมหลายแห่งของประเทศยังขาดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อรักษาและดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพเหล่านี้ ภาครัฐควรมุ่งเน้นยกระดับการท่องเที่ยวเหล่านี้ให้ทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้ว รวมทั้งจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์และจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงต่อการเสื่อมโทรม อาทิ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ

๒.๒ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงระดับรองสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอาหาร กลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อการเลือกซื้อสินค้า และกลุ่มนักท่องเที่ยวทางน้ำและเรือสำราญ โดยการพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอับความต้องการ ของนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีรายได้ค่อนข้างสูงและเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายสูง รายได้ของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวในแต่ละสาขาการท่องเที่ยวนั้นมีรายได้ที่แตกต่างกัน อาทิ นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนักท่องเที่ยวทางทะเล และชายหาดจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่มีรายได้ระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมและนิเวศ นักท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ และนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ค่อนข้างสูง ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและมีเป้าหมายด้านรายได้จากการท่องเที่ยว จึงควรให้ความสำคัญ

ในระดับสูง (Priority) และระดับสูงมาก (High Priority) เพื่อคว้าโอกาสที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในภูมิภาคในกลุ่มท่องเที่ยวที่ประเทศไทยโดดเด่น เช่น กลุ่มการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม และนิเวศ กลุ่มท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ และกลุ่มท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด เป็นต้น

นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘) ได้มุ่งเน้นการผลักดันการบูรณาการของอาเซียนในทุกมิติอย่างสมบูรณ์ โดยมุ่งพัฒนาการตลาด มาตรฐานคุณภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ความเชื่อมต่อ การลงทุน และการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อพัฒนาอาเซียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการพัฒนา คือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวของอาเซียน และเสริมสร้างความยั่งยืนและการกระจายรายได้สู่ทุกภาคส่วนของการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เป็นแผนแม่บทระดับชาติที่วางรากฐานการพัฒนาของประเทศไทย ที่มุ่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดีกินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วน และนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม ตลอดจนสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ ๕ ปีที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นั้น จะมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา ๓ แนวทาง คือ (๑) ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ พัฒนากลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว พื้นฟูความเชื่อมั่นและดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาด พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรและพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย (๒) ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัย จัดทำและบังคับใช้มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว โดยปรับปรุงให้เอื้อต่อการพัฒนาสำหรับอนาคต สอดคล้องกับสถานการณ์ และส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการท่องเที่ยวได้ (๓) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) เป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในช่วงรอยต่อของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับแรกและฉบับที่ ๒ โดยมีการเน้นย้ำเรื่องการวางรากฐานการพัฒนาให้มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพอย่างมีดุลยภาพและยั่งยืน โดยมี ๓ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ (๑) การส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว (๒) การพัฒนาสินค้าและบริการ และ (๓) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อเป้าหมายการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ๒.๕ ล้านล้านบาทในปี ๒๕๖๐ และเป็นแหล่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น รวมทั้งการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและชุมชนมีความเข้มแข็ง และการมีจิตสำนึกในการพัฒนานบนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน

แผนส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) ที่จัดทำขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การเป็น “แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม หรือ Preferred Destination” ซึ่งรวมถึงการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของประเทศจาก “Value for Money” ไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวระดับคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งเป็นการเตรียมความพร้อม เพื่อผลักดันการท่องเที่ยวของประเทศไทยสู่ความยั่งยืน ซึ่งคงไว้ด้วยเอกลักษณ์ความเป็นไทย รักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสริมสร้างผู้ประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และคำนึงถึงชุมชนและสังคม ในด้านการสร้างรายได้อย่างเท่าเทียมทุกภาคส่วน โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์เพื่อเน้นคุณค่าการท่องเที่ยวของประเทศไทย การขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว สร้างมูลค่าเพิ่ม และกระจายรายได้ไปยังยั่งยืนทุกภาคส่วนและการพัฒนาข้อมูลเชิงลึกด้านความต้องการของตลาดท่องเที่ยว

ทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คาดการณ์ว่าทิศทางการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปัจจัยที่ท้าทายหลายประการ ทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจโลก และปัจจัยทางธรรมชาติ ซึ่งล้วนแต่มีผลกระทบกับการท่องเที่ยวทั้งสิ้น รวมถึงนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand ๔.๐) ที่รัฐบาลผลักดันให้สร้างความเข้มแข็งจากภายใน ซึ่งการท่องเที่ยวถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถทำให้บรรลุเป้าประสงค์ของรัฐบาลได้ และเป็นสิ่งที่ท้าทาย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดเป้าหมาย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คือ ตลาดในประเทศ ปรับแผนตลาดกระตุ้นคนไทยให้เดินทางมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ คิดประมาณการเป็น ๙๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนตลาดต่างประเทศ เน้นการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อการเดินทางแต่ละครั้ง มุ่งสู่กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ โดยตั้งเป้าหมายสร้างรายได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๐ เช่นกัน คิดประมาณการรายได้เป็น ๑.๘๙ ล้านล้านบาท ส่งผลให้รายได้ภาพรวมของการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ หรือประมาณ ๒.๘๔ ล้านล้านบาท

ทิศทางการทำการตลาดในภาพรวมของปี พ.ศ. ๒๕๖๐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นำเสนอจุดแข็งของประเทศคือ “วิถีไทย” อันเป็นจุดเด่นที่แตกต่างจากประเทศอื่น ๆ และเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสความเป็นไทยแท้ ดังเดิม โดยต่อยอดนำเสนอสินค้าการท่องเที่ยวผูกโยงกับวิถีไทย แต่ลงลึกมากขึ้น เพื่อนำรายได้และเป็นความเข้มแข็งสู่เศรษฐกิจฐานราก ทำให้คนท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยว นำไปสู่ความยั่งยืนของเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวในอนาคต โดยนำเสนอ “วิถีไทย” ผ่านการสร้างประสบการณ์ที่ประทับใจจากท้องถิ่นไทย (Local Experience) ซึ่งมีหลายระดับขึ้นอยู่กับความชื่นชอบที่แตกต่างของนักท่องเที่ยว โดยกำหนดกรอบประสบการณ์ที่ไม่จำกัดเพียงการท่องเที่ยวชุมชน (CBT: Community Based Tourism) เท่านั้น แต่หมายรวมถึงทุกพื้นที่ ทุกจังหวัด ทุกองค์ประกอบ ที่สร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งแม้แต่กรุงเทพมหานคร ก็สามารถค้นหาประสบการณ์ท้องถิ่นได้เช่นกัน ด้านการส่งเสริมตลาดในประเทศ จะมุ่งสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ และสร้างความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวให้ประเทศไทย โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็น ๓ กลุ่มหลัก คือ กลุ่มเจนเนอเรชั่น วาย (Generation Y: Gen Y) กลุ่มผู้หญิง (Women) และกลุ่มผู้สูงอายุ (Silver Age) ดำเนินโครงการ “ประกาศศักดา ทำเที่ยวข้ามภาค” ให้เกิดการเดินทางแลกเปลี่ยนพื้นที่ท่องเที่ยวในวันธรรมดาด้วยแนวคิด “เที่ยวได้งาน” เพื่อเปลี่ยน

บรรยากาศการทำงาน ช่วยสร้างแรงบันดาลใจใหม่ ๆ อาทิ การเดินทางศึกษาดูงาน การประชุมนอกสถานที่ทำงาน เป็นต้น พร้อมต่อยอดโครงการ “๑๒ เมือง ต้องห้าม...พลาด Plus” ให้เกิดการท่องเที่ยวเชื่อมโยงและกระจายไปยังเมืองรอง

สำหรับการเจาะตลาดกลุ่มศักยภาพสูงเพื่อเพิ่มการใช้จ่ายนั้น มุ่งเจาะกลุ่มผู้สูงวัยและกลุ่มผู้หญิงที่มีรายได้ต่อเดือน ๔๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป กลุ่มผู้สูงวัยใช้แคมเปญ “ถ่ายก๊วชชวนเที่ยว” นำเสนอรูปแบบการทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน สร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวใหม่ ๆ หรือทบทวนความสนุกสนาน ที่เคยผ่านมาด้วยการนำเสนอแพ็คเกจ อาทิ แพ็คเกจเก่าเล่าว่า แพ็คเกจเก่ากินแหลก เก้าชวนตี (การแข่งขันกอล์ฟ) และ เก้า Market (งานแสดงของสะสม กิจกรรมเปิดแผ่นเสียง กิจกรรมเต็นท์) เป็นต้น ส่วนกลุ่มผู้หญิง นำเสนอแคมเปญพิเศษ “สตรีอย่าหยุดเที่ยว” นำเสนอสินค้าการท่องเที่ยวให้เป็นเสมือน “รางวัลแห่งชีวิต” รวมถึงแพ็คเกจเฉพาะสำหรับกลุ่มผู้หญิง อาทิ Lady Bike, Lady Run เป็นต้น ส่วนกลุ่มเจนเนอร์เรชั่น วายนั้น ถือเป็นนักท่องเที่ยวพลังใหม่ ที่จะช่วยสร้างกระแสการท่องเที่ยวผ่านพฤติกรรม การใช้โซเชียลมีเดีย (Social Media) ที่สามารถนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวในแบบของตัวเองไปสู่วงกว้างได้เป็นอย่างดี

ด้านการส่งเสริมตลาดต่างประเทศ มีความมุ่งมั่นให้ประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยว สร้างรายได้อย่างยั่งยืน โดยเน้นการเติบโตของรายได้มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว อีกทั้งให้เกิดการกระจายรายได้ กระจายนักท่องเที่ยวไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง จึงร่วมกับผู้ประกอบการ กำหนดทิศทางการทำการตลาดแบบเจาะกลุ่มลูกค้าที่ชัดเจน ได้แก่ การเจาะกลุ่มตลาดใหม่ อาทิ กลุ่มมุสลิม กลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ พร้อมทั้งเจาะตลาดใหม่ในเชิงพื้นที่ ที่มีศักยภาพในการจ่ายสูง เช่น กลุ่มประเทศ BRIC อาร์เจนติน่า ยุโรปตะวันออก เป็นต้น

การขยายฐานตลาดที่มีศักยภาพในการใช้จ่าย โดยขยายฐานตลาดกลุ่มรายได้ต่อคนตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ/คน/ปี ขึ้นไป นำเสนอสินค้า luxury และ creative tourism เป็นจุดดึงดูดให้เกิดการใช้จ่าย การรักษาฐานตลาดเดิมที่มีศักยภาพในการใช้จ่าย อาทิ กลุ่มผู้หญิง กลุ่มครอบครัว และกลุ่ม Baby Boomer และการให้ความสำคัญการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศในกลุ่มอาเซียนดึงตลาดยุโรปและอเมริกาให้เข้ามาท่องเที่ยวไทยแบบเชื่อมโยงในเส้นทาง ASEAN Connectivity และการเดินทางท่องเที่ยวกันเองในกลุ่ม CLMV

สำหรับการสื่อสารทางการตลาด ทั้งตลาดในและต่างประเทศนั้น อยู่บนพื้นฐานการนำเสนอประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยเฉพาะถิ่น (The Unique Thai Local Experiences) แก่นักท่องเที่ยวตลาดในประเทศใช้แคมเปญ “ท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋สไตล์ลึกลับ” โน้มน้าวให้นักท่องเที่ยวไทยได้เปิดมุมมองใหม่ต่อการท่องเที่ยววิถีท้องถิ่น เห็นถึงคุณค่าและมีส่วนร่วมกับประสบการณ์อันเป็นเอกลักษณ์แต่ละท้องถิ่นของไทย และส่งต่อประสบการณ์ ความรู้ และความประทับใจที่ได้แก่คนรอบข้าง ด้านตลาดต่างประเทศ ยังคงใช้ Amazing Thailand ภายใต้แนวทางการสื่อสาร “Discover Amazing Stories in Amazing Thailand” เพื่อนำประสบการณ์จากการท่องเที่ยวอันเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของไทยไปสู่สายตาคนทั่วโลก

๓.๒ สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๒.๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม

สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน ๓,๔๒๙,๗๖๐ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๐.๙๓ โดยแบ่งเป็นชาวไทย ๓,๓๕๗,๓๗๖ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๐.๖๙ ชาวต่างประเทศ ๗๒,๓๘๔ คน เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๒๓.๑๖

จำนวนนักท่องเที่ยว ๒,๕๖๕,๗๔๕ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๐.๘๙ โดยแบ่งเป็นชาวไทย ๒,๕๒๐,๘๔๓ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๐.๙๕ ชาวต่างประเทศ ๔๔,๙๐๒ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๘.๐๔

นักท่องเที่ยว ๘๖๔,๐๑๕ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๑.๐๓ โดยแบ่งเป็นชาวไทย ๘๓๖,๕๓๓ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๙.๙๓ ชาวต่างประเทศ ๒๗,๔๘๒ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๕๙.๖๘

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชเฉลี่ยอยู่ที่ ๑,๙๔๓.๘๘ บาทต่อคนต่อวัน รายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เท่ากับ ๑๓,๕๘๗.๓๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๔.๔๐ จำนวนห้องพัก ๗,๒๖๘ ห้อง เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๗.๑๒ อัตราการเข้าพักคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๖

จากสถิตินักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากภาคใต้และกรุงเทพมหานคร สำหรับชาวต่างประเทศนั้น ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยว คือ นมัสการพระบรมธาตุเจดีย์ ที่วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต โดยเฉพาะชาวมาเลเซียที่นับถือศาสนาพุทธจะยึดถือเป็นประเพณีนำบุตรหลานมาบวช ทุกปีในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน

๓.๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยใช้ “PEST Analysis” หรือ “STEP Analysis”

เครื่องมือ PEST Analysis หรือ STEP Analysis มีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น PESTLE, PESTEL, PESTLIED, STEEPLE & SLEPT เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบโดยใช้ปัจจัย ๔ ด้านได้แก่ ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ซึ่งมีกรอบการวิเคราะห์ดังตารางนี้

PEST Analysis Framework

๓.๒.๒.๑ P – Political วิเคราะห์ผลกระทบจากการเมือง การปกครอง รวมถึงกฎหมายต่างๆ

เป็นการวิเคราะห์นโยบายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ของภาครัฐ ที่น่าจะมีผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อการดำเนินงานที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนโอกาสในการปฏิบัติราชการของจังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
๒. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพล.อ ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันศุกร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖
๓. แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT)
๔. พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑
๕. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
๖. ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
๗. ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
๘. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐
๙. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔
๑๐. แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐
๑๑. แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

๑๒. แผนการตลาดการท่องเที่ยว (MAP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑๓. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘
ซึ่งสาระเนื้อหาของนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เหล่านี้ เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ จึงเป็นเครื่องมือสนับสนุนการส่งเสริม พัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๒.๒ E – Economics วิเคราะห์ผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจ และปัจจัยทางเศรษฐกิจศาสตร์

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะสามารถขยายตัวได้ร้อยละ ๓.๓ เพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๘ โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักจากการส่งออกบริการ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การใช้จ่ายภาครัฐยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากโครงการลงทุนยกระดับโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ด้านการคมนาคมขนส่ง โครงการบริหารจัดการน้ำและพัฒนาระบบขนส่งทางถนน และกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่เพิ่มขึ้น จะเป็นแรงกระตุ้นให้เศรษฐกิจมีการฟื้นตัว ได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป ตามแนวโน้มการจ้างงาน และรายได้นอกภาคเกษตรยังอยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งแนวโน้มราคาน้ำมันที่ลดลง และอัตราดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับต่ำจะช่วยให้ต้นทุนการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับที่เอื้อต่อการลงทุนภาคเอกชน นอกจากนี้ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐ อาทิ โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวประชารัฐ ยังมีส่วนช่วยสนับสนุนการขยายตัวของการใช้จ่ายภายในประเทศ การส่งออกสินค้าของไทยในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ จะยังคงมีข้อจำกัดจากความไม่แน่นอนของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และปัญหาเชิงโครงสร้างในภาคการส่งออก ที่คาดว่าจะส่งผลให้การส่งออกสินค้าของไทยมีแนวโน้มขยายตัวต่ำลงจากที่คาดการณ์ครั้งก่อน”

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

เสถียรภาพเศรษฐกิจของไทยยังคงแข็งแกร่ง โดยในส่วนของเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในประเทศคาดว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะอยู่ที่ร้อยละ ๐.๓ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนตามแรงกดดันด้านอุปสงค์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังอยู่ในระดับต่ำตามแนวโน้มราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ยังคงมีทิศทางลดลง ขณะที่เสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอกประเทศ คาดว่าดุลการค้าจะเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เนื่องจากมูลค่านำเข้าสินค้าคาดว่าจะหดตัวตามราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่งผลให้คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลประมาณ ๓๘.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๗ ของ GDP

จากการวิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะเห็นได้ว่าการส่งออกมีความไม่แน่นอนต้องรอการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ในขณะที่ราคาน้ำมันลดลง อัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับต่ำ เศรษฐกิจของประเทศจึงพึ่งพาธุรกิจด้านบริการ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว จังหวัดนครศรีธรรมราชควรใช้โอกาสนี้กระตุ้นการท่องเที่ยวภายในจังหวัด โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อเร่งให้เกิดการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

๓.๒.๒.๓ S – Social เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบจากสังคม วัฒนธรรม สภาพความ

เป็นอยู่

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของ เศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ด้วยพลังแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สังคมไทยจำเป็นต้องมีการ ปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการพัฒนาภายใต้ภาวะที่สมดุลของวัฒนธรรม (Culture) และวิถีชีวิต (Life of Living) ของคนไทย ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge base society) โดยส่งผลกระทบต่อ สังคมไทยในประเด็นต่างๆดังนี้

การเปลี่ยนแปลงลักษณะประชากร

ปัจจุบันประชากรโลกได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ โดยการเปลี่ยนแปลงของ ประชากรโลก เกิดจากอัตราการเกิดและการตาย ซึ่งส่งผลกระทบเช่นเดียวกันในทุกประเทศทั่วโลก และมี แนวโน้มว่าจะมีวัยเด็กลดน้อยลง โดยจำนวนของประชากรสูงอายุมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น แสดงว่าโครงสร้างของ ประชากรได้เปลี่ยนแปลงเข้าไปสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งขณะนี้ยุโรปกลายเป็นภูมิภาคที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดในโลก โดยเฉพาะอิตาลี กรีซ เยอรมัน สวิสเซอร์แลนด์หลายต่อหลายประเทศ จึงพยายามศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับ ผู้สูงอายุมากขึ้น เพื่อพัฒนาประเทศของตนให้มีคุณภาพกลายเป็น “สังคมผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ” ต่อไปในอนาคต ชาวเอเชียมีจำนวนสูงถึงร้อยละ ๖๐ ของจำนวนประชากรโลก ซึ่งประเทศจีนเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากร มากที่สุดในโลก และตามมาด้วยประเทศอินเดีย สำหรับประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีประชากรประมาณ ๖๕ ล้านคน และคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประชาชนชาวไทยจะมีจำนวน ๗๐ ล้านคน และในอนาคต ประเทศไทย จะมีประชากรสูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก

ในขณะที่จำนวนประชากรไทยกำลังเพิ่มขาลงนั้น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง อายุของประชากรอย่างใหญ่หลวง เมื่ออัตราเกิดลดต่ำลงอย่างมากและผู้คนมีอายุยืนยาวนั้น สังคมไทยจึงกำลัง ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ประเทศไทยมีผู้สูงอายุประมาณร้อยละ ๑๐ ของ ประชากรทั้งหมด แต่ในอีก ๓๐ ปีข้างหน้า ผู้สูงอายุจะเพิ่มเป็นร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด หรือมีจำนวน มากถึง ๑๖ ล้านคน เมื่อถึงเวลานั้น ประชากรสูงอายุจะมีจำนวนมากกว่าประชากร วัยเด็กเสียอีก

สัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้ลักษณะการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจ ระหว่างประชากร วัยต่าง ๆ เปลี่ยนไป เดิมมีประชากรวัยเด็กที่ต้องพึ่งพิงประชากรวัยแรงงานมากกว่าผู้สูงอายุ แต่ในอนาคตอันใกล้ จะมีผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิงประชากรวัยแรงงานมากกว่าเด็ก อัตราส่วนระหว่างประชากรวัย แรงงานต่อผู้สูงอายุจะลดลงจนเหลือเพียง ๒ ต่อผู้สูงอายุ ๑ คน ในอีก ๓๐ ปีข้างหน้า

การเปลี่ยนแปลงประชากรไทยในอนาคตได้ก่อให้เกิดนโยบายหลายประการ

๑. การที่เด็กเกิดใหม่แต่ละปีมีแนวโน้มลดน้อยลงในอนาคตจะทำให้รัฐไม่ต้องกังวล เรื่องปริมาณและสามารถมุ่งเน้นที่คุณภาพของเด็กเกิดใหม่ โดยเฉพาะงานอนามัยแม่และเด็กได้มากยิ่งขึ้น

๒. เช่นเดียวกับประชากรเด็ก ประชากรในวัยศึกษาเล่าเรียนมีแนวโน้มลดลงรัฐจะสามารถเน้นคุณภาพของการศึกษาได้ดีขึ้น

๓. แม้จำนวนประชากรวัยแรงงานมีแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนแปลงมากนักในอนาคต แต่ ความต้องการแรงงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศอาจมีเพิ่มขึ้น “การนำเข้า” แรงงานจากต่างประเทศอาจ เป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นการจัดการแรงงานข้ามชาติให้เป็นระบบที่ดีจึงเป็นเรื่องที่ควรได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

๔. ประชากรยังมีอายุมากยิ่งขึ้นเร็ว สังคมไทยกำลังกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ มาตรการและโครงการที่จะเป็นสวัสดิการให้ประชากรสูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป หรือเรื่องสุขภาพอนามัย ควรที่จะได้เริ่มกันตั้งแต่วันนี้ และจะต้องพัฒนาไปให้ทันกับการเพิ่มอย่างรวดเร็วของประชากรสูงอายุในอนาคต

จากการเปลี่ยนแปลงลักษณะประชากร ส่งผลให้กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากร กลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y) ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลัง แรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมี ครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

ความเหลื่อมล้ำทางชนชั้น (Social Device)

สังคมไทยสมัยนี้ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับระบบทุนที่เกิดจากการสถาปนากลไกอำนาจของพวกนายทุนซึ่งเป็นผู้ที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต กรรมมาชีพหรือกรรมกรถูกจัดวางให้เป็นเพียงผู้ใช้แรงงานแลกกับเงินตามกลไกของระบบทุนเป็นหลักเท่านั้น พื้นที่ทางสังคมในการจะเรียกร้องสิทธิหรือความเป็นธรรมต่างๆก็แทบจะไม่มี ถึงแม้รัฐซึ่งเป็นชนชั้นกลางจะพยายามแสดงบทบาทให้เห็นว่ามีความเห็นอกเห็นใจกรรมมาชีพแค่ไหน แต่ก็ยังคงแฝงไว้ซึ่งการใช้อำนาจที่เหลื่อมล้ำในการจัดสรรผลประโยชน์อยู่ จากกระแสที่เห็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองแรงงาน ป้องกันการผูกขาดสวัสดิการสังคมต่างๆ และแม้แต่มาตรการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในประเทศกำลังถูกกลืนรอนเพื่อให้นายทุนธุรกิจใหญ่สามารถแข่งขันและได้รับผลประโยชน์มากขึ้น สังคมถูกครอบงำทางอุดมการณ์จากชนชั้นนายทุนทำให้นิยามต่อยอดและพัฒนาไปเรื่อยๆไม่มีวันหยุดยั้งตราบไต่ที่ยังคงมีกระบวนการสร้างความเป็นใหญ่ให้แก่อำนาจระบบทุน

ความแตกต่างหลากหลายทางชนชั้นในสังคมเป็นเครื่องบ่งชี้วัดอำนาจ การเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและความแตกต่างของการใช้และการเข้าถึงนั้นนำมาสู่ ความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม ความเป็นไปในรูปแบบ “มือใครยาวสาวได้สาวเอา” คนเก่งกว่าก็ได้ประโยชน์ คนที่อ่อนแอก็เสียประโยชน์ถูกเอาเปรียบต่อไป โครงสร้างของสังคมที่เป็นอยู่เวลานี้ล้วนตอกย้ำให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะยุคสมัยใดก็ตามก็ยังคงวนเวียนอยู่ที่เดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไป ในทิศทางที่ดีขึ้นเลย ที่ผ่านมามาดูจะเห็นว่าชนชั้นกรรมมาชีพลุกขึ้นมาประท้วง เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้อง ให้เกิดความเสมอภาค แต่ดูจะไม่เป็นผล

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้ม เป็นสังคม พหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดักสะบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็น สังคมพหุ

วัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทาง ผสมผสานกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น

ภาวะโลกร้อน (Global Warming)

คือ การที่อุณหภูมิเฉลี่ยของอากาศบนโลกสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็อากาศบริเวณใกล้ผิวโลก และน้ำในมหาสมุทร ในช่วง ๑๐๐ ปีที่ผ่านมาอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้นถึง 0.74 ± 0.18 องศาเซลเซียส และจากแบบจำลองการคาดคะเนภูมิอากาศพบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๖๔๓ อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะเพิ่มขึ้น ถึง ๑.๑ ถึง ๖.๔ องศาเซลเซียส

สาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนก็เพราะว่าก๊าซเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้นจากการทำ กิจกรรมต่างๆของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็การเผาผลาญถ่านหินและเชื้อเพลิง รวมไปถึงสารเคมีที่มีส่วนผสมของก๊าซ เรือนกระจกที่มนุษย์ใช้ และอื่นๆอีกมากมาย จึงทำให้ก๊าซเรือนกระจกเหล่านี้ลอยขึ้นไปรวมตัวกันอยู่บนชั้น บรรยากาศของโลก ทำให้รังสีของดวงอาทิตย์ที่ควรจะสะท้อนกลับออกไปในปริมาณที่เหมาะสม กลับถูกก๊าซ เรือนกระจกเหล่านี้กักเก็บไว้ ทำให้อุณหภูมิของโลกค่อยๆสูงขึ้นจากเดิม

ผลกระทบของภาวะโลกร้อนนั้นก็มีให้เห็นกันอยู่บ่อยๆ สภาพลมฟ้าอากาศที่ผิดปกติแปลก ไปจากเดิม ภัยธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น น้ำท่วม แผ่นดินไหว พายุที่รุนแรง อากาศที่ร้อนผิดปกติจนมีคน เสียชีวิต รวมไปถึงโรคระบาดชนิดใหม่ๆ หรือโรคระบาดที่เคยหายไปจากโลกนี้แล้วก็กลับมาให้เห็นใหม่ และ พาหะนำโรคที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น

จากการประเมินของคณะกรรมการของรัฐบาลนานาชาติว่าด้วยเรื่องการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC) ประเมินว่าภาคการท่องเที่ยว มีส่วน ในการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์คิดเป็น ๕% ของก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด แม้ตัวเลขจะไม่มากแต่ การขยายตัวของระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และการเดินทางข้าม ประเทศก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่าคนปกติใช้ในหนึ่งช่วงชีวิตเสียอีก องค์การ ท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ได้ประมาณการการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมประเภทต่างๆ ของภาคการ ท่องเที่ยว อาทิ การคมนาคมทางอากาศ ๔๐% การคมนาคมทางบก ๓๒% การคมนาคมขนส่งอื่นๆ ๓% ที่พัก แรม ๒๑% กิจกรรมท่องเที่ยว ๔%

ในทางกลับกัน ระบบการท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม โดยมีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ทะเล ชายหาด ภูเขา ป่าไม้ และแหล่ง น้ำ) เช่น เกิดปะการังฟอกขาว เกิดภัยธรรมชาติ น้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น

๓.๒.๑.๔ T-Technology วิเคราะห์ผลกระทบจาก Technology หรือ Innovation

อื่นๆ

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เป็นผลมาจาก ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ใน ด้านต่างๆ โดยเฉพาะในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) ทำให้การติดต่อสื่อสาร และการแพร่กระจายข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ เป็นไปอย่างไร้พรมแดน

ในการขยายตัวของอุตสาหกรรมทั้งภาคการผลิตและการบริการได้ใช้ องค์ความรู้เป็นฐานการพัฒนา (Knowledge-based Economy) ในขณะเดียวกัน ภาคการท่องเที่ยว ได้มีการนำระบบ E-marketing (Electronic Marketing) หรือเรียกว่า “การตลาดอิเล็กทรอนิกส์” (กิจกรรมทางการตลาดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่ทันสมัยและสะดวกต่อการใช้งาน เข้ามาเป็นสื่อกลาง ไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือสมาร์ทโฟน ที่ถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันด้วยอินเทอร์เน็ต มาผสมผสานกับวิธีการทางการตลาด การดำเนินกิจกรรมทางการตลาด อย่างลงตัวกับลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมาย มาใช้ในภาคการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ การตลาดทางการท่องเที่ยว ซึ่งในปัจจุบันได้นำระบบ Social network ต่างๆ มาใช้เพื่อขยายตลาดการท่องเที่ยวและรักษาตลาดเดิมไว้ เพื่อบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่กำหนดไว้

ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (Bridging Digital Divide)

จากนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญเพื่อให้บริการประชาชน ได้แก่ การติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐาน ตลอดจนการพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนทั่วทุกภูมิภาคสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และยังได้ดำเนินนโยบายเพื่อเพิ่มปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยจัดทำโครงการคอมพิวเตอร์ราคาถูก เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน สามารถซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การศึกษา ฯลฯ จึงเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ Bridging Digital Divide เพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียมต่อไป การดำเนินนโยบายดังกล่าว จะต้องดำเนินการควบคู่กับการส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ การฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ในด้าน ICT ให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เพื่อศึกษา ค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร ได้ตลอดเวลาและในทุกสถานที่ นอกจากนี้ยังเป็น การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Services) ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จะเป็นการอำนวยความสะดวกในการบริการแก่ประชาชน ในลักษณะ one-stop service ได้อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งถ้าหากการเข้าถึงข้อมูลไม่มีความลำบากจะทำให้ประชาชนในจังหวัดหรือนอกจังหวัดที่สนใจสามารถหาข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อย่างไม่ยาก เพราะจังหวัดได้มีเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดอยู่ด้วยแล้ว

๓.๒.๓ ประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาตามความคิดริเริ่มของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายในด้านทรัพยากร การท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทหาดทรายชายทะเล ได้แก่ ทะเลขนอม ลิชล ท่าศาลา นิเวศป่าเขา ได้แก่ เทือกเขาหลวง ทะเลหมอกกรุงชิง, วิถีชีวิตลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำปากพนัง ป่าชายเลน ป่าพรุควนเคร็ง, ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมได้แก่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร พิพิธภัณฑน์เมือง การแกะหนังตะลุง นอกจากนี้ ยังมีชาวมาเลเซียเข้ามาในจังหวัดเพื่อเข้าร่วมพิธีบวชที่วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร และพิธีแห่ผ้าขึ้นธาตุเป็นจำนวนไม่น้อย ดังนั้นในแต่ละปี จึงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจำนวนมาก จังหวัดจึงให้ความสำคัญด้านการท่องเที่ยวอย่างมาก โดยได้กำหนดให้การ

ท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราชและจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาตามความคิดริเริ่มของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ศูนย์กลาง การเกษตร การท่องเที่ยวนานาชาติ มีระบบ โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะโดดเด่นเน้นเรื่องความเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนบน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกาะ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน โดยจะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมพร และพัทลุง จะเป็นที่รองรับนักท่องเที่ยวที่ขยายตัวจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่ทั้ง ๔ จังหวัด ได้มีการประชาสัมพันธ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกัน เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เป็นการขยายโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบพวงจังหวัดหลัก คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กับจังหวัดรองอีก ๓ จังหวัด

๓.๓ การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) เพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกภารกิจของจังหวัดนครศรีธรรมราช

การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเป็นการนำเครื่องมือทางการบริหาร SWOT Analysis มาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านบวกจากภายในคือจุดแข็ง (Strength) และปัจจัยด้านบวกที่เป็นโอกาสจากภายนอกที่ส่งเสริมให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Opportunity) รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยในด้านลบทั้งที่เป็นจุดอ่อนภายใน (Weakness) และอุปสรรคจากภายนอกที่คุกคาม (Threat) โดยจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เชิญหน่วยงานส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ภาคเอกชนภาคประชาชน นักวิชาการอิสระเข้าร่วมประชุม เชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินศักยภาพของจังหวัดในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตเพื่อกำหนดเป็นแผนพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัด โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

จุดแข็งภายในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เป็นอยู่และส่งผลให้เกิดการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยจุดแข็ง ดังนี้

๑๑ ลักษณะภูมิประเทศ มีความอุดมสมบูรณ์ ของทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งป่าเขา มีแม่น้ำหลัก ลำน้ำย่อยทั่วทั้งจังหวัด มีทรัพยากรทางทะเล มีป่าพรุ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ มีสภาพพื้นที่ที่เอื้อต่อการผลิตทางการเกษตรทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมงมีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงเป็นแหล่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดได้เป็นอย่างดี

๑๒ มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภูเขา น้ำตก หาดทรายชายทะเล การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตชุมชน และการท่องเที่ยวศูนย์เรียนรู้ มีแหล่งอากาศดีระดับโลกที่ลานสกาที่มีคุณภาพอากาศและเสียง มีค่า AQI ระหว่าง ๑๗ – ๔๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขพื้นที่อื่นของประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในและ

ต่างประเทศ “THE BEST OZONE IN THAILAND” และต้นน้ำตาปีในเขตตำบลยางค้อม อำเภอพิปูน ตามข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษทางน้ำ ต้นน้ำตาปีสะอาดที่สุดในประเทศไทย รวมทั้งจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองที่มีเสน่ห์น่าไปเยือนมากเมืองหนึ่ง นอกจากจะมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม เช่น เขาหลวง หรือชุมชนพัฒนาตัวอย่างที่บ้านศรีวัง แล้วเมืองนครยังเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรม มีทั้งหนังตะลุง มโนราห์ที่แฝงไว้ด้วยคติธรรม เป็นเมืองพุทธในแดนใต้ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร มรดกทางวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์มายาวนานกว่า ๑๘๐๐ ปี จังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งเต็มไปด้วยแหล่งท่องเที่ยว ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม โบราณสถานและแหล่งธรรมชาติยิ่งใหญ่ของภาคใต้ก็เป็นหนึ่งในเจ้าของรางวัลกินรี (Tourism Awards) ด้านแหล่งท่องเที่ยว รางวัลสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว บุคลากรได้รับรางวัลมัคคุเทศก์

S๓ เป็นแหล่งศูนย์กลางทางการศึกษา พระพุทธศาสนา อารยธรรม มีพระบรมธาตุที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ และมีประเพณีวัฒนธรรม มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน มีปราชญ์ชาวบ้านมีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเรียนรู้ระดับประเทศ ที่หลากหลายและเป็นต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในจังหวัดและต่างจังหวัด มีเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งและเป็นศูนย์เรียนรู้ ทุกอำเภอเป็นพื้นที่แหล่งเรียนรู้

S๔ เป็นแหล่งเชื่อมโยงการพัฒนา ระบบ Logistic ให้เป็นศูนย์กลางของภาคใต้ ที่เชื่อมโยงกับภาคใต้ตอนบน ฝั่งอันดามัน และภาคใต้ตอนล่าง และมีการคมนาคมทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ

S๕ สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย มีพื้นที่เฉพาะของจังหวัด ซึ่งเหมาะสมในการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ เช่น การผลิตมังคุด เงาะ ทุเรียนนอกฤดู ในพื้นที่อำเภอชะอวด อำเภอนบพิตำ อำเภอพรหมคีรี อำเภอลานสกา อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภออ่อนพิบูลย์ อำเภอท่าศาลา การผลิตส้มโอ ในพื้นที่อำเภอ ปากพั่น อำเภอชนอม การผลิตข้าวไม่ดรีน ในพื้นที่อำเภอหัวไทร ซึ่งเอื้ออำนวยต่อธุรกิจการท่องเที่ยว

S๖ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล ที่ประกอบด้วยหาดทราย ป่าชายเลน และมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเล เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ที่เป็นแหล่งอาหารทางทะเล และมีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ต้นน้ำ มีพื้นที่ป่าพรุที่เป็นแหล่งรับน้ำที่รองรับการประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรการประมง และธุรกิจการท่องเที่ยว

S๗ เป็นจังหวัดที่มีภูมิปัญญาหลากหลาย สามารถสร้างมีผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาที่มีชื่อเสียง สร้างงานอาชีพ และรายได้ให้แก่ชุมชน ประชาชน เช่น อาหารสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เครื่องถม เครื่องเงิน ผ้ายกเมืองนคร เครื่องจักสานย่านลิเภา ผลิตภัณฑ์จากกระจูด ผ้ามัดย้อม ขนมลา รูปแกะสลักหนังตะลุง

จุดอ่อน (Weaknesses)

จุดอ่อนภายในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เป็นอยู่และส่งผลให้ไม่เกิดการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยจุดอ่อน ดังนี้

W๑ ปริมาณขยะในจังหวัดมีปริมาณเพิ่มสูงมากขึ้น ขาดการจัดการที่เป็นระบบ และมีมาตรฐาน และมีปัญหาจากการลดลงและเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่แหล่งต้นน้ำจากการขยายพื้นที่การเกษตรโดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน

W๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนา แรงงานคุณภาพไม่ต่อเนื่อง แรงงานยังไม่สามารถรองรับการท่องเที่ยวในกลุ่มที่มีกำลังซื้อ

W๓ จังหวัดมีปัญหาหยาเสพติดในอัตราสูงเฉลี่ยในแต่ละปี โดยเฉพาะในเยาวชนและมีคดีอาชญากรรม ปัญหาสังคม ส่งผลในเรื่องความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

W๔ การชำระหนี้ของถนน ทำให้การคมนาคมสัญจรไม่ได้รับความสะดวก โดยเฉพาะในเส้นทางหลัก และการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคม ยังไม่ครอบคลุมอย่างเป็นระบบ

W๕ สภาพภูมิประเทศของจังหวัดประกอบด้วยแนวเทือกเขาจากทิศเหนือจรดทิศใต้ โดยมีแหล่งน้ำจะ ไหลลงสู่ทะเลฝั่งตะวันออก ซึ่งจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม และการกัดเซาะของชายฝั่ง

W๖ สถาบันครอบครัวอ่อนแอ ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

โอกาส (Opportunities)

โอกาสจากภายนอกจังหวัดที่เป็นอยู่และส่งเสริมให้ เกิดการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยโอกาส ดังนี้

๐๑ พระบรมธาตุเจดีย์ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารได้รับการส่งเสริมและผลักดันให้ ประกาศขึ้นบัญชี เบื้องต้นเป็นมรดกโลก เป็นโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ และพระพุทธศาสนา

๐๒ การเชื่อมโยงศูนย์กระจายสินค้า Modern Trade การเชื่อมโยง การค้า การลงทุน และการพัฒนาร่วมกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ในการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า (โลจิสติกส์) อยู่ในกลุ่ม IMT-GT และการเชื่อมโยงการค้ากับฝั่งอันดามัน และชายแดนภาคใต้สู่อาเซียนตอนใต้

๐๓ การเปิดประชาคมอาเซียน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าจังหวัดนครศรีธรรมราช มากขึ้น และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับฝั่งอันดามัน และกลุ่มจังหวัดอ่าวไทย โดยเฉพาะการท่องเที่ยว ทางทะเล นิเวศป่าเขา และการท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัฒนธรรม

๐๔ การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญา เป็นโอกาสทางการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

๐๕ ความนิยม ความตื่นตัวในธุรกิจสร้างสรรค์จากผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาทางการเกษตร และตลาดทั้งใน และต่างประเทศ นิยมผลไม้ไทย (ทั้งตลาดจีน เยอรมัน ญี่ปุ่น เวียดนาม ฯลฯ) ภาครัฐให้การส่งเสริมและ สนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตร

๐๖ นโยบายรัฐบาลที่กำหนดชัดเจนในเรื่องยาเสพติด ผู้สูงอายุ การพัฒนาบทบาทสตรี การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน เพิ่มรายได้ การพัฒนาฝีมือแรงงานและการศึกษา เอื้อต่อการกำหนดทิศทางการ พัฒนาของจังหวัด

๐๗ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวกระจายสู่ภูมิภาค และกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ

๐๘ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนชาติและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ มีแผนรวมโครงการทางรถไฟรางคู่จากสุราษฎร์ธานี - สงขลา ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ มีแผนงานสำรวจ ออกแบบ รายละเอียดโครงการทำเรื่อน้ำลึก กั้นตั้ง การพัฒนาศูนย์ กระจายสินค้าภาคใต้-ทุ่งสงอยู่ในแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (IMT-GT)

๐๙ รัฐบาลมีนโยบายในด้านการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลด้านการอนุรักษ์ ทั้งการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ให้ความสำคัญกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

อุปสรรค (Threats)

อุปสรรคจากภายนอกจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เป็นอยู่และคุกคามให้ ไม่เกิดการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยอุปสรรค ดังนี้

T๑ ปัญหาขาดแคลนแรงงานภายในประเทศ ขาดแคลนแรงงานทักษะฝีมือ ประกอบกับการขยายตัวของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในพื้นที่มากขึ้น มีผลให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น อาชญากรรม ยาเสพติดโรคอุบัติใหม่ การแก่งแย่งพื้นที่ทำมาหากิน การบุกรุกพื้นที่

T๒ ปัญหาความผันผวนทางเศรษฐกิจและการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ส่งผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ความต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐ และการตัดสินใจต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว

T๓ ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้รับผลกระทบ เกิดการกัดเซาะและพังทลายของชายฝั่ง ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการลดลงและเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ อุทกภัย วาตภัย ดินถล่ม และการลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ

T๔ การแพร่กระจายของปัญหาทางสังคม ปัญหายาเสพติดจากพื้นที่อื่นๆ และการเข้าสู่สังคมสูงอายุ ทำให้ผลิตภาพทางแรงงานลดลง วัยแรงงานต้องมีความรับผิดชอบในรายได้ และการเลี้ยงดูผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น

T๕ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม และการเข้ามาของวัฒนธรรมภายนอกจากตะวันตก ทำลายสิ่งที่ดีงามของวัฒนธรรมของจังหวัด

T๖ การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายของการพัฒนาระดับประเทศ ทำให้ทิศทางการพัฒนาจังหวัดไม่มีความต่อเนื่อง และการลดลงของงบประมาณแผ่นดิน เพื่อนำเงินไปใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ทำให้โครงการขนาดใหญ่จังหวัดไม่ได้รับการพัฒนา

T๗ การเกิดปัญหาความไม่มั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการก่อการร้ายที่มีมากขึ้น กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว และนักลงทุน

T๘ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของจังหวัดใกล้เคียงมีความคล้ายคลึงกันกับจังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพ (TOWs Matrix)

ทิศทางเชิงรุก (SO)

๑. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงอารยธรรมให้จังหวัด เป็นจุดหมายปลายทางของชาวพุทธและนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศอาเซียน โดยให้การได้รับประกาศขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกของพระบรมธาตุประเพณี วัฒนธรรม เป็นสื่อกลาง โดยการขับเคลื่อนภายใต้นโยบายของรัฐบาล

๒. เพิ่มศักยภาพให้จังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่น่าเที่ยว โดยใช้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามโดดเด่น เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับพื้นที่ใกล้เคียง

๓. เพิ่มศักยภาพให้เป็นเมืองน่าอยู่น่าเที่ยวด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มและต่อยอดภูมิปัญญาอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สามารถตอบสนองกับความต้องการของตลาดทุนระดับด้วยกลไกการส่งเสริมการท่องเที่ยวกระจายสู่ภูมิภาค

๔. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐานสากล ส่งเสริมระบบการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากลรองรับการค้าการลงทุน

๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ และแผนดำเนินงานของ IMT-GT กำหนดให้จังหวัดนครศรีธรรมราช (ทุ่งสง) เป็นศูนย์กระจายสินค้าระบบรางเชื่อมโยงการขนส่งทางเรือ (ท่าเรือปีนัง และ กันตัง) สามารถรองรับการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว

ทิศทางเชิงป้องกัน (ST)

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการเฝ้าระวังรับมือกับปัญหาภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวทาง ศาสนา วัฒนธรรม ธรรมชาติ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสินค้าของทางท่องเที่ยวให้สามารถรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างชาติตลอดทั้งปี และส่งเสริมภาพลักษณ์ นครน่าอยู่น่าเที่ยว

๒. ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาใช้ในการเสริมสร้างความสงบเรียบร้อย และการสร้างสังคมสันติสุข สนับสนุนประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์เมืองนครและนำไปสู่ การปฏิบัติ

๓. ฝึกลูกความเข้มแข็งชุมชน ในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง เพื่อรักษาฐานทรัพยากรของจังหวัดให้เป็นฐานทางการเกษตร และการท่องเที่ยว

๔. รักษามาตรฐานในการจัดการการท่องเที่ยวและความสมบูรณ์หลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวให้โดดเด่นเชื่อมโยง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัด

ทิศทางเชิงแก้ไข (WO)

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการและรองรับทางแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน พร้อมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยวทุกระดับให้ได้มาตรฐาน และดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยกลไกระดับประเทศและการเรียนรู้ทุกความสำคัญ

๒. ร่วมสร้างนครน่าอยู่น่าเที่ยว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นด้วยกลไกระดับประเทศในการจัดการปัญหาเสพติด พัฒนาฝีมือแรงงานและรายได้กลุ่มท่องเที่ยว

๓. การเชื่อมโยงระบบการคมนาคมขนส่งภายในจังหวัดและเชื่อมระหว่างจังหวัด พัฒนา ระบบโลจิสติกส์โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยง/บูรณาการทุกระบบให้สมบูรณ์ เพื่อรองรับการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยว ภายในประเทศและอาเซียน

๔. สร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยใช้กลไกชุมชนเข้มแข็ง การจัดทำสื่อ นครปลอดภัย อุ่นใจ ๒๔ ชม. ควบคู่บูรณาการ ในการประชาสัมพันธ์กับการท่องเที่ยว เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติในพื้นที่ของจังหวัด

ทิศทางเชิงรับ (WT)

๑. จัดลำดับความสำคัญ พร้อมการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติซ้ำซาก น้ำท่วมซ้ำซาก พื้นที่ดินถล่มทุกปีทำให้กระทบต่อการขนส่งผลิตผลทางการเกษตร และการท่องเที่ยว เน้นการสร้างแผนรับความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

๒. เสริมสร้างความรู้ และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว เพื่อคงสภาพทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

บทที่ ๔

วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ของการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดในภาพรวม

๔.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

“นครศรีธรรมราช เมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรมของภาคใต้”

๔.๒ พันธกิจ (Mission)

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนภายใต้ระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

๔.๓ วัตถุประสงค์ (Objective)

๑. เพิ่มความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพพื้นฐานของทรัพยากรการท่องเที่ยวร่วมกับภูมิปัญญาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ

๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในทุกขณะ

๓. พัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยตระหนักถึงคุณค่า เอกลักษณ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

๔. ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปทั้งชาวไทยและต่างชาติรับรู้ถึงศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๕. ยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความเป็นนานาชาติ สากลมากยิ่งขึ้น

๖. ยกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน เอกชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยว

๔.๔ เป้าหมาย (Targets)

๑. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน

๒. กิจกรรมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความหลากหลาย สามารถคงความเป็นอัตลักษณ์ตามวิถีชีวิตคนนคร และได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยการผ่านกระบวนการประชาสัมพันธ์ และการตลาดที่มีศักยภาพและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

๓. จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมในทุกบริบทการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

๔. การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถสร้างอาชีพที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชน ชุมชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างมาก และส่งผลต่อเศรษฐกิจในภาพรวม

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน ภาครัฐและภาคเอกชนมีการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยบูรณาการร่วมกันอย่างเต็มประสิทธิภาพ

๔.๕ ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators)

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ.๒๕๖๐	พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔
ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕
ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง
จำนวนโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้รับการพัฒนา	แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง
จำนวนกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ได้ดำเนินการ	กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม
จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้ได้มาตรฐาน	คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน

บทที่ ๕

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๕.๑ แนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัด

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รวบรวมข้อมูลหลักการที่สำคัญของนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ กฎหมาย และวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย

๑. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
๒. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพล.อ ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖
๓. แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT)
๔. พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑
๕. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
๖. ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
๗. ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
๘. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐
๙. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔
๑๐. แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐
๑๑. แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔
๑๒. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘

ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติ ในประเด็นด้านการท่องเที่ยว และกรอบนโยบาย/แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ภาค และยุทธศาสตร์จังหวัด กับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ...

ลำดับ	นโยบาย/แผน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่...
๑.	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (มิติด้านเศรษฐกิจ)</p> <p>๑. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัย</p> <p>๒. กำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากล</p> <p>๓. พัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ</p> <p>๔. ส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว</p> <p>๕. ส่งเสริมการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว</p> <p>๖. สนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว</p> <p>๗. การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค</p>	<p>๓</p> <p>๓</p> <p>๑</p> <p>๒</p> <p>๓</p> <p>๑</p> <p>๒</p>
๒.	<p>พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>มาตรา ๑๔ สป.กก. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑๐) จัดทำและพัฒนากลไกและระบบประสานงานด้านการท่องเที่ยว</p> <p>(๑๑) พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว</p>	<p>๓</p> <p>๓</p>
๓.	<p>แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔</p> <p>๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน</p> <p>๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว</p> <p>๓. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว</p> <p>๔. การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทย ผ่านตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว</p> <p>๕. การบูรณาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ</p>	<p>๑</p> <p>๑</p> <p>๓</p> <p>๒</p> <p>๓</p>

ลำดับ	นโยบาย/แผน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่...
๔.	<p>นโยบายรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว</p> <p>ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดกระทบจากการประกาศใช้</p> <p>กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจุดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อนธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิต รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพราคาเป็นราคา ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ นักท่องเที่ยว</p>	๑,๒
๕.	<p>วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๗๙</p> <p>“ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน”</p>	๑,๒
๖.	<p>ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔</p> <p>๑.การพัฒนาแหล่ง สินค้า บริการ การอำนวยความสะดวกและการสร้างสมดุลให้กับการท่องเที่ยวผ่านการตลาด</p> <p>๒.การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว</p> <p>๓.การบูรณาการการบริหาร การจัดการการท่องเที่ยวและกีฬาทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ</p>	๑,๒ ๓ ๓
๗.	<p>ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔</p> <p>๑.พัฒนาและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติและแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติให้บรรลุผลสัมฤทธิ์</p> <p>๒.พัฒนาระบบงานดิจิทัล และการบริหารงานบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อก้าวสู่ MOTS ๔.๐</p> <p>๓.พัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและกีฬากับเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศ</p>	๓ ๒,๓ ๓

ลำดับ	นโยบาย/แผน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่...
๘.	แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้อาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติ ที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลายของรูปแบบ การท่องเที่ยว	๑,๒
๙.	แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมะ ธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม	๑,๒
๑๐.	แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) การผลักดันการบูรณาการของอาเซียนในทุกมิติอย่างสมบูรณ์ โดยมุ่ง พัฒนาการตลาด มาตรฐานคุณภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ความเชื่อมต่อ การลงทุน และการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ วัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อพัฒนาอาเซียนให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการพัฒนา คือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของการท่องเที่ยวของอาเซียน และเสริมสร้างความยั่งยืนและการ กระจายรายได้สู่ทุกภาคส่วนของการท่องเที่ยว	๑,๒,๓

๕.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัด

ประเด็นที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน

ประเด็นที่ ๒ การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก

ประเด็นที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

๕.๓ แผนงาน/โครงการ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ และกลยุทธ์แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์

๕.๓.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ : การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์

๑. แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับการพัฒนาคุณภาพบนพื้นฐานการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน

๒. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรม และสืบสานงานประเพณีท้องถิ่นอันเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดให้คงอยู่ตลอดไป และพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวระดับชุมชนให้สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดและกระจายรายได้สู่ชุมชน

๓. นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆ ในจังหวัดได้กว้างมากขึ้น เพื่อส่งเสริมรายได้และกระจายรายได้ให้กับพื้นที่ต่างๆ ทั่วจังหวัด

๔. นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่ดีทั้งในด้านความปลอดภัย สุขอนามัย รวมถึงคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจแก่จังหวัด

๒. ยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้เป็นแบรนด์การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

๓. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

๕. พัฒนาและปรับปรุงความปลอดภัยและสุขอนามัยด้านการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดระดับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕
ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง
จำนวนกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ได้ดำเนินการ	กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม	๕ กิจกรรม
จำนวนโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกได้รับการพัฒนา	แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง	๕ แห่ง

ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจแก่จังหวัด	ร้อยละ	๕	๕	๕	๕	๕
กลยุทธ์ที่ ๒ : ยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้เป็นแบรนด์การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ	กิจกรรม	๒	๒	๒	๒	๒
กลยุทธ์ที่ ๓ : พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	แห่ง	๕	๕	๕	๕	๕
กลยุทธ์ที่ ๔ : พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	แห่ง	๒	๒	๒	๒	๒
กลยุทธ์ที่ ๕ : พัฒนาและปรับปรุงความปลอดภัยและสุขอนามัยด้านการท่องเที่ยว	แห่ง	๒	๒	๒	๒	๒

แผนงาน/โครงการที่ขับเคลื่อนกลยุทธ์

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
๑.พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจแก่จังหวัด	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ถ้ำเขาหัวช้าง	งบจังหวัด		๑,๘๐๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอขนอม
	โครงการศูนย์เรียนรู้วิทยาศาสตร์ทางทะเลและชายฝั่งอ่าวทองคำเฉลิมพระเกียรติ	งบจังหวัด		๒๓,๐๐๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอท่าศาลา
	โครงการถมดินปรับพื้นที่บริเวณหมวดสนามยิงปืน ม. ๑๒ ต.ร่อนพิบูลย์	งบจังหวัด		๖,๕๗๘,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอร่อนพิบูลย์
	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เกาะทลาเทวดา พร้อมอาคารอเนกประสงค์ ม. ๔ ต.นาไม้ไผ่ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๑,๕๐๓,๖๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอทุ่งสง
	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และก่อสร้างศาลาพักผ่อนคล้ายกลางสระน้ำหนองโยก ต. ๓	งบจังหวัด		๓,๐๐๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอทุ่งสง
	โครงการก่อสร้างเครื่องช่วยฝึกสำหรับหลักสูตรส่งทางอากาศ (หอดูด) กิจกรรมหลัก ๑ มุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย	งบจังหวัด		๔,๓๒๓,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอร่อนพิบูลย์

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ mice	งบกลุ่มจังหวัด		๒,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต สุราษฎร์ธานี
	โครงการพัฒนา โครงการช่วยการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวโดยชุมชน (เส้นทางท่องเที่ยว แบบวงรอบ) ภายใน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่ง อ่าวไทยและพื้นที่ เชื่อมโยง	งบกลุ่ม จังหวัด		๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต สุราษฎร์ธานี
	โครงการปรับปรุงภูมิ ทัศน์เขาพับผ้าให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญของจังหวัด	งบกลุ่ม จังหวัด		๖๐,๐๐๐,๐๐๐				สนง.โยธาธิการ และผังเมือง จ.นศ.
	โครงการพัฒนา อุทยานพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัย ลักษณ์ เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	งบกลุ่ม จังหวัด		๒๔,๐๐๐,๐๐๐				ม.วลัยลักษณ์
	โครงการสร้าง landmark สถานที่ ท่องเที่ยวในกลุ่ม จังหวัดภาค ฝั่งอ่าวไทย	งบกลุ่ม จังหวัด			๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	กลุ่มจังหวัด
	โครงการอุทยาน นวัตกรรมทาง การเกษตร แห่งอาเซียน	งบกลุ่ม จังหวัด		๗๕,๐๐๐,๐ ๐๐	๗๕,๐๐๐,๐ ๐๐	๗๕,๐๐๐,๐ ๐๐	๗๕,๐๐๐,๐ ๐๐	กลุ่มจังหวัด
	โครงการพัฒนา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นศูนย์กลางอาหาร ฮาลาล	งบกลุ่ม จังหวัด		๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	กลุ่มจังหวัด
	โครงการส่งเสริม พัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชน OTOP เพื่อเป็นของฝากของ ที่ระลึกสำหรับ นักท่องเที่ยว	งบกลุ่ม จังหวัด		๒,๐๐๐,๐๐๐				สนง.พชจ.ชพ/ สนง.พชจ.สฎ/ สนง.พชจ.นศ/ สนง.พชจ.พท/

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการพัฒนา ผังกายภาพ โบราณสถานตุมปัง	งบท้องถิ่น		๑๐,๐๐๐,๐๐๐				อบจ.นศ.
	โครงการปรับปรุงภูมิ ทัศน์ริมคลองนอกท่า- ท่าแพ ม.๖ ต.บ้าน เกาะ อ.พรหมคีรี ปรับปรุงภูมิทัศน์ริม คลองนอกท่า-ท่าแพ ม.๖ ต.บ้านเกาะ อ.พรหมคีรี	งบท้องถิ่น		๑,๐๕๑,๐๐๐				อบจ.นศ.
๒.ยกระดับกิจกรรม การท่องเที่ยวที่มี ศักยภาพทางการ ท่องเที่ยวให้เป็น แบรนด์การท่องเที่ยว ระดับนานาชาติ	โครงการส่งเสริม กิจกรรมการ ท่องเที่ยววัฒนธรรม ประเพณี	งบจังหวัด	๒๑,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ.นศ. ที่ทำการปกครองจ.นศ. ที่ทำการปกครองอำเภอ อ่าว ที่ทำการปกครองอำเภอ ถ้ำพรหมรา
	โครงการบูรณาการ กิจกรรมการ ท่องเที่ยวและ กิจกรรมการ ท่องเที่ยวและ กิจกรรมกีฬา นานาชาติ งานลานสกา มาราธอนนานาชาติ	งบจังหวัด		๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	ที่ทำการ ปกครอง อำเภอ ลานสกา
	โครงการพระบรมธาตุ มรดกธรรม มรดกโลก เชื่อมเส้นทางศรีวิชัย ประตูประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	งบจังหวัด	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๑๖๘,๓๐๐	๓,๑๖๘,๓๐๐	๓,๑๖๘,๓๐๐	๓,๑๖๘,๓๐๐	สนง.พระพุทธ ศาสนาจ.นศ.
	โครงการส่งเสริม การท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอ่าวไทย กิจกรรม ยกกระดับ การท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมสู่อาเซียน	งบกลุ่ม จังหวัด		๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ.ขพ./ สทกจ.สฎ./ สทกจ.นศ./ สทกจ.พท.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กิจกรรม เปิดตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	งบกลุ่มจังหวัด		๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ.ชพ./ สทกจ.สฎ./ สทกจ.นศ./ สทกจ.พท.
	โครงการวิ่ง - ปั่นเปิดแหลมตะตุมทุก	งบกรม		๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	สทกจ.นศ.
	โครงการท่องเที่ยวสร้างความผูกพันภายในครอบครัว	งบกรม	๑๙๗,๓๐๐					สทกจ.นศ.
	โครงการจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเที่ยวทั้งปี ที่เมืองนคร	งบท้องถิ่น	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐			อบจ.นศ.
๓.พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	โครงการก่อสร้างถนนเพื่อการปั่นจักรยานสายพัฒนาการคูขวางปากนคร อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๔๓,๑๗๙,๐๐๐				สนง.ส่งเสริมปกครองท้องถิ่นจ.นศ.
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวบ้านคีรีวง จ.นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด	๒๑,๕๐๐,๐๐๐					แขวงทางหลวงชนบทนศ.
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว น้ำตกกระโรม น้ำตกพรหมโลก น้ำตกยอดเหลือง และน้ำกรุงชิง จ.นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด	๓๔,๘๙๑,๒๐๐					แขวงทางหลวงชนบทนศ.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการเชื่อมโยงการ ท่องเที่ยว ก่อสร้าง ถนนพุทธภูมิ-ปากพูน- นาพรุ ถึง นครศรีธรรมราช สนับสนุนพระบรมธาตุ มรดกชาติ มรดกโลก	งบจังหวัด	๒๘,๕๒๐,๐๐๐					สนง.โยธาธิการ จ.นศ.
	โครงการปรับปรุงภูมิ ทัศน์ถ้ำเขากรด	งบจังหวัด	๑,๒๒๑,๗๐๐					ที่ทำการ ปกครอง อำเภอขนอม
	โครงการติดตั้งเสา ไฟฟ้าส่องสว่าง High Mash	งบจังหวัด		๖,๗๗๒,๐๐๐				สนง.โยธาธิการ และผังเมือง จ.นศ.
	โครงการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางเข้าน้ำตก คลองทองออก	งบจังหวัด		๘,๐๒๐,๐๐๐				สนง.โยธาธิการ และผังเมือง จ.นศ.
	โครงการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก สายถ้ำน้ำมนต์	งบจังหวัด		๘,๓๑๐,๐๐๐				สนง.โยธาธิการ และผังเมือง จ.นศ.
	โครงการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก สายริมคลอง ชลประทาน ช่วงสะพานน้ำล้น	งบจังหวัด		๖,๖๕๐,๐๐๐				สนง.โยธาธิการ และผังเมือง จ.นศ.
	โครงการบุกเบิก ก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก และสะพาน	งบจังหวัด		๑๐,๐๐๐,๐๐๐				ที่ทำการ ปกครอง อำเภอสิชล
	โครงการก่อสร้าง เส้นทางเลียยเพื่อ แก้ไขปัญหาจราจร บริเวณสี่แยกถนน พัฒนาการคูขวาง	งบจังหวัด		๒๘,๒๐๐,๐๐๐				แ ข ว ง ท ำ ง หลวงชนบท

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการก่อสร้างเส้นทางเลียยเพื่อแก้ไขปัญหารถจักรยานบริเวณสี่แยกหัวถนน อ.เมือง นครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๔๘,๑๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท
	โครงการพัฒนาถนนลาดยางสายเข้าวัดนางพระยา ต.ท่าไร่/ปากนคร อ.เมือง นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๒๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง หมายเลข ๔๐๑๖	งบจังหวัด		๘๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวง นศ.ที่ ๑
	โครงการปรับปรุงและขยายผิวจราจรและไหล่ทางถนนลาดยางสายจันดี - พิปูน - ห้วยปรึก	งบจังหวัด		๓๕,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวง นศ.ที่ ๑
	โครงการก่อสร้างถนนคสล.สายบ้านหินลับ - อ่างเก็บน้ำทำนบ ๓ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๒ ต.ร้อนพิบูลย์ อ.ร้อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๑๒,๙๘๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอร้อนพิบูลย์
	โครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามคลองท่าหมื่นศรี หมู่ ๗ ต.ลิซล-ต.ทุ่งไเส	งบจังหวัด		๓,๐๐๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอลิซล
	โครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลติกส์คอนกรีตสายพูกง ม. ๕ เทศบาลตำบลลิซล	งบจังหวัด		๖,๔๘๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอลิซล

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีตสายห้วยหลุด-ทุ่งใหญ่ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๙	งบจังหวัด		๑๐,๒๒๔,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอชะอวด
	โครงการเพิ่มจุดกลับรถบริเวณหลัก กม. ที่ ๒๘๕ ถนนเอเชีย สาย ๔๑	งบจังหวัด		๓,๐๐๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอทุ่งสง
	โครงการศึกษาความเหมาะสมการก่อสร้างโครงข่ายถนนวงแหวนรอบนอกเพื่อการพัฒนาเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๗,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายศรีธรรมโศกราช ๑	งบจังหวัด		๓,๘๗๔,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอลานสกา
	โครงการพัฒนาเส้นทางจักรยานการท่องเที่ยวทะเลน้อย เส้นทางลำปำทะเลน้อย-อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	งบกลุ่มจังหวัด		๘๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท จ.พท.
	โครงการพัฒนาเส้นทางจักรยานเพื่อบ้านคีรีวง จ.นครศรีธรรมราช	งบกลุ่มจังหวัด		๘๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท จ.นศ.
	โครงการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงสนามบินพาณิชย์นครศรีธรรมราชกับมหาวิทยาลัยทักษิณ จ.นครศรีธรรมราช	งบกลุ่มจังหวัด		๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	แขวงทางหลวง นศ.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการก่อสร้างพัฒนาถนนสายเลียบริมชายทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยเพื่อการท่องเที่ยวต่อระหว่างกลุ่มจังหวัด	งบกลุ่มจังหวัด		๑๐๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้
	โครงการก่อสร้างถนนเพื่อการปั่นจักรยานสายพัฒนาการคูขวาง-ปากนครอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช	งบกรม		๔๘,๕๑๙,๖๐๐				สนง.ส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น จ.นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ.๒๐๓๖ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑ - บ้านขามอำเภอชะอวด, พังงงจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบกรม		๓๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสายแยก ทล.๔๑๐๓ - ถนนเลียบริมทางรถไฟนครศรีธรรมราช	งบกรม		๑๐๕,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ. ๔๐๔๖ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑๐๓ - บ้านนาพร้าว ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๒๕,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ. ๒๐๓๓ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑ - บ้านควนชิง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๑๘,๑๖๘,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ. ๒๐๓๖ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑ - บ้านขาม อำเภอชะอวด, พังงง จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๒๐,๑๖๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ.๓๐๗๔ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ - บ้านลานช้าง อ.เฉลิมพระเกียรติ, ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๓๖,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ.๓๐๘๔ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ - บ้านควนชิง อ.เชียรใหญ่, ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๓๙,๗๒๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ.๔๐๘๘ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๒๑๕ -บ้านห้วยแก้ว อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๒๖,๘๔๖,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ.๔๐๙๔ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑๕๑ - บ้านสวนลุ่ม อ.ชะอวด, จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๑๑,๙๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการก่อสร้างถนนสาย นศ.๔๐๙๕ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑๘๖-บ้านห้วยตง อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๒๘,๘๑๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.
	โครงการสะพานข้ามแม่น้ำปากพ่อง ม.๕ บ.หัวหลัก - ม.๑ บ.บางตะพง ต.ปากแพรก/ไสหมาก อ.ปากพ่อง/เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๔๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบท นศ.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการสะพานข้ามคลองหัวไทร ม.๘ บ.หลุมพอ ต.ขนานนา/บ.บางปรุง ม.๙ ต.เสื่อหิง อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๒๒,๕๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบทนศ.
	โครงการกิจกรรมก่อสร้างสะพานขนาดกลาง	งบกรม		๒๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบทนศ.
	โครงการกิจกรรมบำรุงรักษาทางและสะพาน	งบกรม		๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบทนศ.
	โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองท่าดี หมู่ที่ ๘ ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	งบกรม		๓๐,๕๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงนศ.ที่ ๑
	โครงการก่อสร้างถนนวงแหวนรอบเขาวังตั้งแต่สามแยกสุเหร่า-น้ำตกหนานช้างโกบ (วังคีรี)-สามแยกลุงโรจน์เขาวังใน หมู่ที่ ๑๒	งบกรม		๓๐,๐๐๐,๐๐๐				สนง.ส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น จ.นศ
	โครงการปรับปรุงแอสฟัลต์ติกคอนกรีตสายบางเขี้ยว-ชายทะเลหมู่ที่ ๔ ต.ท่าไร่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๑๔,๔๐๐,๐๐๐				สนง.ส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น จ.นศ
	โครงการปรับปรุงแอสฟัลต์ติกคอนกรีตขนาด ๔ ช่องจราจร ถนนสายนครศรีฯ - ปากนคร (สาย ๔๑๐๒) ต.ปากนคร อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	งบกรม		๑๖,๐๐๐,๐๐๐				สนง.ส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น จ.นศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบกรม		๑๗,๖๖๖,๐๐๐				สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	โครงการล่องแพ แลป่าพรุ ดูหน่วยก่อสร้างแพ ขนาด ๑๐ X ๒๐ ม. พร้อมเรือยนต์ลากจูง	งบกรม		๓,๕๐๐,๐๐๐				สนง.ส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น จ.นศ
๔.พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของชุมชนให้เข้มแข็ง	งบจังหวัด		๗,๘๗๔,๕๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอลานสกา
	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว อำเภอถ้ำพรรณรา	งบจังหวัด		๑,๖๘๐,๐๐๐				ที่ทำการปกครองอำเภอถ้ำพรรณรา
๕พัฒนาและปรับปรุงความปลอดภัยและสุขอนามัยด้านการท่องเที่ยว	โครงการรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๑,๒๐๐,๐๐๐				ตำรวจภูธรจ.นศ.
	โครงการกิจกรรมอำนวยความสะดวกงานทาง	งบกรม		๕๐,๐๐๐,๐๐๐				แขวงทางหลวงชนบทนศ.

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก
เป้าหมาย/วัตถุประสงค์

๑. ยกระดับตำแหน่งทางการตลาดจากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

๒. นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Destination

๓. ส่งเสริมความร่วมมือทางการตลาดกับภาคส่วนต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด

ตัวชี้วัดระดับประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ : การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕
ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐

ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
กลยุทธ์ที่ ๑ : ยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Destination	ร้อยละ	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
กลยุทธ์ที่ ๒ : ส่งเสริมความร่วมมือทางการตลาดกับภาคส่วนต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด	เครือข่าย	๓	๓	๓	๓	๓

แผนงาน/โครงการ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
ยกระดับ ภาพลักษณ์การ ท่องเที่ยวสู่การ เป็น Quality Destination	โครงการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการและ สื่อสารการตลาด ท่องเที่ยวเชิงรุกภายใต้ ชื่อนครฯ ธรรม "นคร แห่งธรรมคัมภีร์ ธรรมชาติและ วัฒนธรรม"	งบจังหวัด		๕,๐๐๐,๐๐๐				สนง.โยธาธิการและผังเมือง จ.นศ.
	โครงการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนยุทธศาสตร์ การพัฒนา และสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีจังหวัด นครศรีธรรมราช	งบจังหวัด	๑,๗๙๗,๗๐๐	๑,๘๑๕,๓๐๐	๑,๘๑๕,๓๐๐	๑,๘๑๕,๓๐๐	๑,๘๑๕,๓๐๐	สนง. ประชาสัมพันธ์ จ.นศ.
	โครงการบูรณาการ กิจกรรมการท่องเที่ยว และกิจกรรมกีฬา นานาชาติ จัดงานส่งเสริม การตลาดแบบบูรณา การ นครศรีดีดี ภาค ๓	งบจังหวัด	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ.นศ.
	โครงการประชาสัมพันธ์ การตลาดเชิงรุก	งบจังหวัด			๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ.นศ.
	โครงการบูรณาการ ส่งเสริมและพัฒนาการ ท่องเที่ยวจังหวัด นครศรีธรรมราช กิจกรรมการส่งเสริม การตลาดและการ ประชาสัมพันธ์	งบจังหวัด			๒๐,๐๐๐,๐๐๐			สทกจ.นศ.
	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพบริหาร จัดการด้านการ ท่องเที่ยวจังหวัด นครศรีธรรมราช	งบกรม	๒๘๒,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สทกจ.นศ.

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการสื่อประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ ของ อบจ.นศ. และสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด นครศรีธรรมราช	งบท้องถิ่น		๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐			อบจ.นศ.
๒.ส่งเสริมความร่วมมือทางการตลาดกับภาคส่วนต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด	โครงการนวัตกรรมสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยว	งบจังหวัด			๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ.นศ.
	โครงการเชื่อมโยงตลาดสินค้า OTOP ระหว่างเครือข่าย OTOP และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านค้า และเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนในกลุ่มจังหวัด	งบกลุ่มจังหวัด		๘๐๐,๐๐๐				สนง.พชจ.ชพ/ สนง.พชจ.สฎ/ สนง.พชจ.นศ/ สนง.พชจ.พท/
	โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายตลาด OTOP กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และเครือข่าย OTOP กลุ่มจังหวัดอื่น	งบกลุ่มจังหวัด		๘,๐๐๐,๐๐๐				สนง.พชจ.ชพ/ สนง.พชจ.สฎ/ สนง.พชจ.นศ/ สนง.พชจ.พท/
	โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยี AR (Augmented Reality) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	งบกลุ่มจังหวัด			๑๕,๐๐๐,๐๐๐			สทกจ.นศ. ม.วลัยลักษณ์
	โครงการส่งเสริม/สนับสนุนจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชน/ททท./สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา/องค์กรต่าง ๆ	งบท้องถิ่น		๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐			อบจ.นศ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
เป้าหมาย/วัตถุประสงค์**

๑. การวางแผนและดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มี
ความสอดคล้องและเป็นไปตามทิศทางเดียวกัน
๒. ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีคุณภาพมาตรฐานและจรรยาบรรณ

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ
๒. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว
๓. ส่งเสริมมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม/กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดระดับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕
ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา ศักยภาพให้ได้มาตรฐาน	คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน

ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ	คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน	๓๐๐ คน
กลยุทธ์ที่ ๒ : พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	ระบบ	๒	๒	๒	๒	๒
กลยุทธ์ที่ ๓ : ส่งเสริมมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม/กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว	คน	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐

แผนงาน/โครงการที่ขับเคลื่อนกลยุทธ์

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ	โครงการเรียนรู้ภาษาอาเซียนเบื้องต้น	งบจังหวัด		๑๖๔,๔๐๐				สนง.วธ. จ.นศ.
	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด		๓,๐๐๐,๐๐๐				สนง.เกษตร จ.นศ.
	โครงการเสริมศักยภาพเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภาคใต้ตอนบน	งบกลุ่มจังหวัด		๑๕,๐๐๐,๐๐๐				ม.วลัยลักษณ์
	โครงการพัฒนาบุคลากรตามอาชีพการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ (Job trainers)	งบกลุ่มจังหวัด		๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ม.สงขลานครินทร์วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
	โครงการอบรมอังกฤษภาษาจีน และภาษาอาเซียน เพื่อการสื่อสารและประกอบอาชีพ	งบกลุ่มจังหวัด		๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	สนง.พัฒนาฝีมือแรงงาน
	โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเครือข่าย AEC	งบภาค		๑๕,๐๐๐,๐๐๐				สททจ.นศ.
	โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อสร้างเครือข่ายความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบกรม		๓๕๐,๐๐๐				สททจ.นศ.
	โครงการส่งเสริมการเป็นเจ้าของที่ดี	งบกรม	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สททจ.นศ.
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท่องเที่ยว	งบกรม	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สททจ.นศ.
	โครงการฝึกอบรมและทัศนศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยว	งบท้องถิ่น		๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐			อบจ.นศ.
	โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นจ.นศ.	งบท้องถิ่น		๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐			อบจ.นศ.

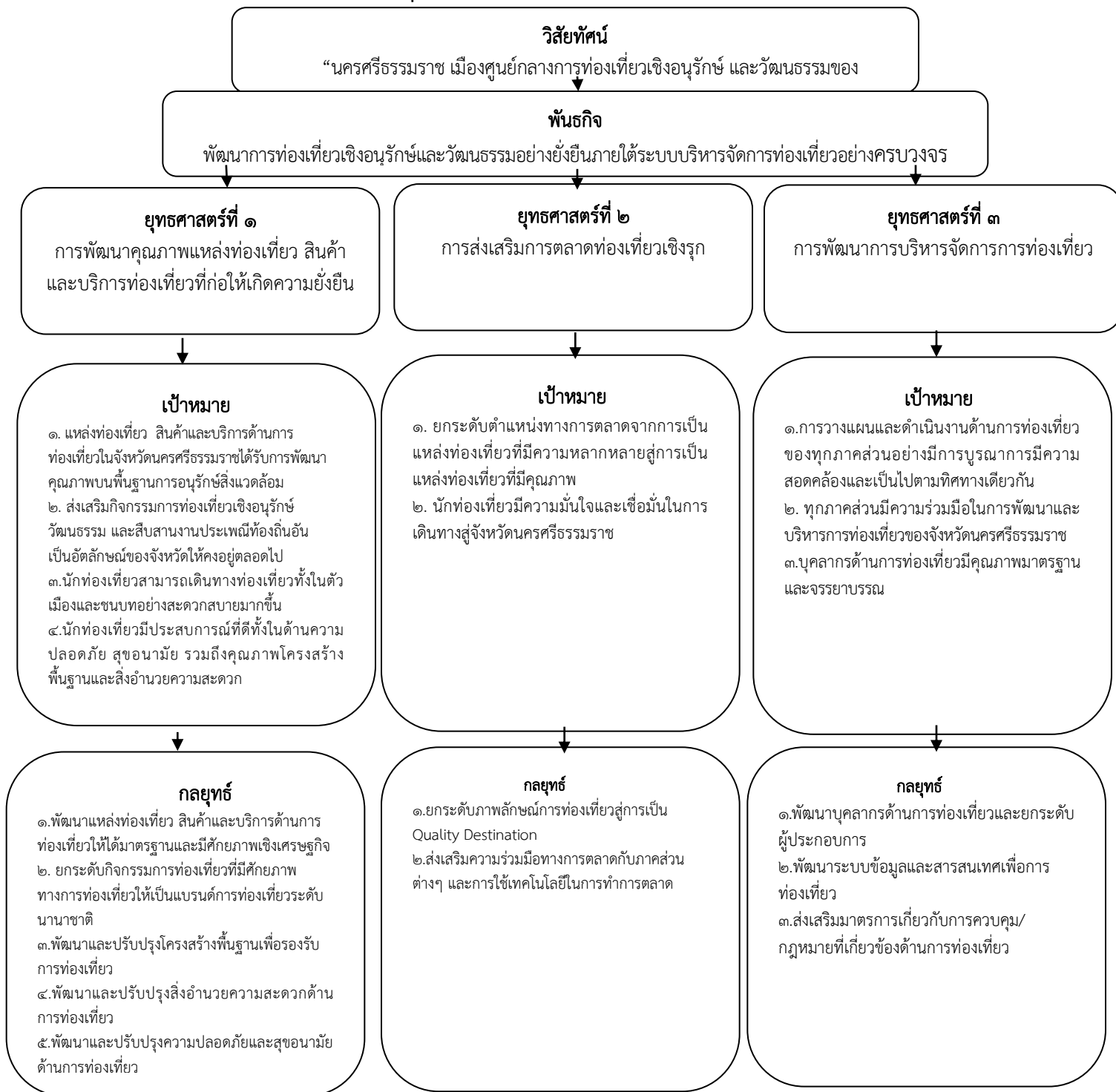
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณและปีงบประมาณที่ดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
	โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	งบท้องถิ่น		๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐			อบจ.นศ.
๒พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยว	งบจังหวัด			๕๐๐,๐๐๐			สทกจ.นศ/ ม.วลัยลักษณ์
	โครงการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านท่องเที่ยว	งบจังหวัด			๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐		สทกจ.นศ.
๓.ส่งเสริมมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม/กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว	โครงการเครือข่ายผู้ประกอบการนำเที่ยวสัญจรจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด				๓๐๐,๐๐๐		สทกจ.นศ.

บทที่ ๖

กลไกในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดและการติดตามประเมินผล

๖.๑ กลไกในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด

๖.๑.๑ การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๖.๑.๒ การสร้างการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และประชาชน ในการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจังหวัดสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการรับรู้ และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องและชัดเจน ดังนี้

๑. คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเข้าใจและเห็นความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พร้อมทั้งกำกับและผลักดันให้มีการดำเนินการตามแผนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มีการจัดเวทีประชาคมให้ภาคราชการ เอกชน ชุมชนและประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการให้พื้นที่ ชุมชนได้รับทราบความคืบหน้าและผลกระทบ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบจากการพัฒนาการท่องเที่ยว

๓. ผลักดันให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง นำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ไปใช้ประกอบการจัดทำจัดสรรงบประมาณประจำปี และเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบอีกทางหนึ่ง

๖.๑.๓ กระบวนการในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

เสริมสร้างกลไกการตรวจสอบของภาคประชาชนให้เข้มแข็ง โดยแสวงหาและเสริมสร้างความเป็นจิตสาธารณะ (Public minded) ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนให้มากที่สุด ความคิดในลักษณะ “สุระไม่ใช่” จะต้องหมดไป นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือตรวจสอบโครงการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดทำข้อมูลที่น่าสนใจใช้ประกอบการตรวจสอบได้อย่างถูกต้องชัดเจน

๖.๑.๔ แนวทางการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และมีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจแก่จังหวัด	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล
	๒. ยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้เป็นแบรนด์การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล
	๓. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
	๔. พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล
	๕. พัฒนาและปรับปรุงความปลอดภัยและสุขอนามัยด้านการท่องเที่ยว	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการตลาดเชิงรุก

ประเด็นยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก	๑.ยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Destination	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล/ส.ปชส./สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว/หอการค้าจังหวัด/สภาอุตสาหกรรมจังหวัด
	๒.ส่งเสริมความร่วมมือทางการตลาดกับภาคส่วนต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล/ส.ปชส./สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว/หอการค้าจังหวัด/สภาอุตสาหกรรมจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว	๑.พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ	สททจ./ททท/อบจ./เทศบาล/
	๒.พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	สททจ./ททท/
	๓.ส่งเสริมมาตรการเกี่ยวกับการควบคุม/กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว	สททจ.

๖.๑.๕ การนำระบบสารสนเทศ (Management Information Systems) มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดในทุกมิติ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) คือ เทคโนโลยีในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการรวบรวม การจัดเก็บ การประมวลผล และการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีระบบ และเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากต่อการบริหารงาน

ส่วนระบบสารสนเทศ (Information System: IS) คือ ระบบงานที่นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มาทำหน้าที่ในการรวบรวม ประมวลผล จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากสภาพแวดล้อมและการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อให้ข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการตัดสินใจในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพต้องบริหารงานจากข้อมูลสนับสนุนที่ครบถ้วน ทันสมัย และเชื่อถือได้ ผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System : MIS) โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร เรียกว่า “ระบบศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด” หรือ POC (Provincial Operation Center) ทั้งนี้เพื่อให้การวางแผน ติดตามและประเมินผลการนำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖.๑.๖ การติดตามประเมินผล

ระยะที่ ๑ การติดตามและประเมินผลระหว่างการทำงานตามแผนงาน/โครงการ (Ongoing Evaluation) จุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุง หรือแก้ไขการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช อีกทั้งการติดตามความก้าวหน้าของตัวชี้วัดต่าง ๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแผนการดำเนินงานต่อไป รวมทั้งการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

ระยะที่ ๒ การติดตามและประเมินผลหลังจากดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเสร็จสิ้น (Summative Evaluation) ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดแผนงานหรือ เมื่อสิ้นสุดแผนในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมถึงดำเนินการนำผลที่ได้จากโครงการไปพัฒนาต่อยอดเชื่อมโยงการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด และภาคใต้ต่อไป

๖.๒ การติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด

๖.๒.๑ ขอบเขตของการติดตามประเมินผล

- มิติด้านเวลา

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด ประจำปีงบประมาณต่อคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช และรายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

-มิติด้านเนื้อหา

กรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดนครศรีธรรมราช		
ประเด็นการประเมินผล	ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)
มิตินี้ ๑ มิติด้านประสิทธิผล		๗๐
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เข้าสู่มาตรฐาน 	๑.๑ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ๑.๒ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน	๑๐ ๒๐
<ul style="list-style-type: none"> การส่งเสริมการท่องเที่ยว 	๑.๓ จำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว ๑.๔ จำนวนกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุน/ส่งเสริม ๑.๕ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาการท่องเที่ยว	๑๐ ๑๐ ๑๐
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว 	๑.๖ จำนวนบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม	๑๐
มิตินี้ ๒ ด้านคุณภาพการให้บริการ น้ำหนักร้อยละ ๑๐		๑๐
<ul style="list-style-type: none"> ความพึงพอใจ 	๒.๑ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	๕
<ul style="list-style-type: none"> การมีส่วนร่วมของประชาชน 	๒.๓ ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผลการดำเนินโครงการ	๕
มิตินี้ ๓ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ น้ำหนักร้อยละ ๒๐		๒๐
<ul style="list-style-type: none"> การบริหารงบประมาณ 	๓.๑ ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน/รายจ่ายภาพรวม ๓.๒ ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแผน	๑๐ ๑๐
	รวม	๑๐๐

๖.๒.๒ กระบวนการและแนวทางการประเมินผล

ในการดำเนินการกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ให้บรรลุผลสำเร็จ กำหนดให้มีแนวทางในการติดตามและประเมินผลโครงการ รวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในทางปฏิบัติ ได้กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนี้

๖.๒.๒.๑ การประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงาน ตามประเด็นการพัฒนา ยุทธศาสตร์ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัด และมีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดร่วมทำ หน้าที่กำหนดแนวทางการติดตามความก้าวหน้าการบริหารจัดการแผนฯ สู่การปฏิบัติ ประสานการติดตาม ประเมินผลกับคณะกรรมการฯ ชุดต่าง ๆ ดำเนินการการติดตามประเมินผลกระทบการพัฒนาในภาพรวม ดังนี้

๑. การติดตามและประเมินผลหลังจากดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเสร็จสิ้น (Summative Evaluation) ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดแผนงานหรือ เมื่อ สิ้นสุดแผนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมถึงดำเนินการนำผลที่ได้จากโครงการไปพัฒนาต่อยอดเชื่อมโยงการ พัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด และภาคใต้ต่อไป

๒. การประเมินโดยใช้ตัวแบบ (Model) เรียกชื่อย่อว่า "CIPP Model" ซึ่ง ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การประเมินผลบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลแผนงาน / โครงการในภาพกว้าง (Macro Analysis) เป็นรูปแบบพื้นฐานของการ ประเมินผล โดยทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้าน ความสัมพันธ์ของแผนงาน / โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การ บริหาร เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ฯลฯ

๒.๒ การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการ ประเมินผลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การประเมินในด้านอัตรากำลัง งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ วิธีการจัดการ เวลา ฯลฯ ว่ามีเพียงพอหรือไม่ การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้นนี้ จะช่วยให้ได้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจว่าควรปรับ วัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตรากำลังเท่าใด วางแผนและดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจาก การประเมินสภาวะแวดล้อมในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการกระทำเฉพาะกรณีนั้นๆ และวิเคราะห์ ภายในแผนงาน / โครงการเท่านั้น

๒.๓ การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการ ประเมินผลเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนของแผนงาน / โครงการที่กำหนดไว้ เพื่อเป็น ข้อมูลสารสนเทศสำหรับนักประเมินผล ตลอดจนเป็นการบันทึกสะสมข้อมูลระหว่างการปฏิบัติงาน จะพบว่า การประเมินผลกระบวนการเป็นการค้นหาคำตอบที่ว่าระบบการทำงาน กลไก ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรบุคคลวิธีการติดต่อสื่อสาร ฯลฯ มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ มากน้อย เพียงใด จะมีแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

๒.๔ การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวัดผลและแปลความหมายของผลความสำเร็จของแผนงาน / โครงการโดยทั่วไปการประเมินผลผลิตเป็นการ เปรียบเทียบผลงานที่ทำได้ (ทั้งปริมาณ คุณภาพต้นทุน และเวลา) กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนงาน / โครงการ หากผลงานที่ทำได้สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ แสดงว่าแผนงาน/ โครงการประสบผลสำเร็จ แต่ถ้าผลงานที่ทำได้ต่ำ กว่าเกณฑ์ก็แสดงว่าแผนงาน / โครงการไม่ประสบผลสำเร็จ โดยผู้ประเมินผลจะต้องอธิบายถึงสาเหตุ ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยอาจใช้รายงานการประเมินผลสภาวะแวดล้อม การประเมินผลปัจจัยเบื้องต้น และการ ประเมินผลกระบวนการประกอบในการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคด้วย

๓. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ
ต่อคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช และรายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
นครศรีธรรมราชทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

ภาคผนวก

ประมวลภาพการจัดทำแผนพัฒนา
การท่องเที่ยวของ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

